

แผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี
(พ.ศ. 2566 - 2570)
ของกระทรวงวัฒนธรรม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	3
บทสรุปผู้บริหาร	4
ส่วนที่ 1 กรอบแนวคิดในการทบทวนบทบาทและจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม	8
1.1 กรอบแนวคิด	9
1.2 วัตถุประสงค์	11
1.3 วิธีการดำเนินงาน	11
ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ	13
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับ 1)	15
2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) และ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) (แผนระดับ 2)	27
2.3 แผนระดับ 3 ที่เกี่ยวข้อง	79
ส่วนที่ 3 ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ	84
ส่วนที่ 4 สารสำคัญของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม	89
4.1 ภาพรวม (วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์)	90
4.2 เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ และแนวทางการขับเคลื่อนผลลัพธ์	91
ส่วนที่ 5 แผนงาน/โครงการ และประมาณการวงเงินงบประมาณ ตามกรอบแผนปฏิบัติ ราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม	105
ภาคผนวก	
- แผนผังความเชื่อมโยง แผน 3 ระดับของประเทศ สู่แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม	I
- แผนผังความเชื่อมโยง วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ตามแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม	II
- การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ตามหลักการ 7S Framework และ PESTLE จากข้อคิดเห็นต่อการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรมฯ	III
- ข้อเสนอแนะจากการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กระทรวงวัฒนธรรม	VI
- สรุปแบบทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อขับเคลื่อนงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570	XIII
- สรุปข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นปัญหา อุปสรรค จากบทบาท แผนงาน และโครงสร้าง ของกระทรวงวัฒนธรรม	LVIII
- สรุปการวิเคราะห์ช่องว่าง และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ของกระทรวงวัฒนธรรม	LXXI

คำนำ

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 16 กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี เพื่อเป็นแผนระดับ 3 ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงแผนระดับ 3 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางดังกล่าว และเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and country Reform : eMENSCR) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม จึงได้ระดมความเห็นบุคลากรในกระทรวงวัฒนธรรมทุกระดับทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ภาคีเครือข่ายงานวัฒนธรรมทุกจังหวัด เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม สำหรับเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจงานของกระทรวงวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2566 - 2570 โดยมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด แนวทางการขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนแผนงาน/โครงการ ของกระทรวงวัฒนธรรม

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม จะทำให้การบริหารราชการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมสัมฤทธิ์ผล รวมถึงยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารเพื่อใช้ในการกำกับและติดตามผลการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนด เกิดผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และยกระดับให้งานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยในทุกมิติ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

บทสรุปผู้บริหาร

กระทรวงวัฒนธรรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม และราชการอื่น ตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง วัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ในการนี้ กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งมีเป้าหมายให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยการใช้ วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อเชื่อมโยงให้เกิดความสามัคคีของสังคมและคนในชาติ และการสร้างความภาคภูมิใจต่ออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอันจะนำไปสู่ความมั่นคงในชีวิต เกิดเป็นความพอดี ในตัวเอง และเกิดความปรารถนาดีต่อสังคม นำไปสู่เป้าหมายสูงสุด คือ ชีวิตดีและสังคมดี ทั้งในเชิง ความเป็นอยู่และคุณธรรมจริยธรรม อีกทั้งการเป็นหน่วยงานเจ้าภาพระดับแผนย่อยในประเด็นการต่างประเทศ และการท่องเที่ยว ได้เปิดโอกาสให้พลังของวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับเศรษฐกิจไทย หรือพัฒนาเป็น Soft Power ของประเทศไทยที่จะช่วยฟื้นฟูพลวัตทางสังคม เพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤติ ต่าง ๆ รอบด้าน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านที่มุ่งเน้นให้ศิลปวัฒนธรรมมีบทบาทเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้น ความสำคัญของการขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมบนฐานของสถิติ ดัชนี ตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้อง กับแนวทางของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับการบริการประชาชน ให้ขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ อันเป็นเป้าหมายเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) อีกด้วย

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงกับแผนระดับ 1 และแผนระดับ 2 จะเห็นได้ว่า บทบาท ของกระทรวงวัฒนธรรมมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่มีนัยเชิงเศรษฐกิจมากขึ้น โดยมีความสอดคล้อง อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทประเด็นอุตสาหกรรมและการบริการแห่งอนาคต ซึ่งเกี่ยวกับมิติการเพิ่มมูลค่าสินค้า และบริการ ด้วยทุนทางวัฒนธรรม การผลิตสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม รวมไปถึงอุตสาหกรรมคอนเทนต์ สื่อบันเทิง และดิจิทัล แผนแม่บทประเด็นการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ แผนแม่บทประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ ในมิติของการ ส่งเสริมระบบนิเวศอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและการส่งเสริมผู้ประกอบการในภาคศิลปวัฒนธรรม โดยดำเนินการไปพร้อมกับการพัฒนารากฐานทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแผนแม่บทประเด็นพลังทาง สังคม ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก และประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม สะท้อนถึง องค์ประกอบทั้งในมิติเศรษฐกิจและสังคม ของงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

จากความสำคัญของวัฒนธรรมกับการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ข้างต้น กระทรวงวัฒนธรรม ได้ทบทวนบทบาทเพื่อปรับสู่การเป็นกระทรวงสังคมกึ่งเศรษฐกิจที่ได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ ภายใต้วิสัยทัศน์

“วัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์มีบทบาทนำในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย” ซึ่งวิสัยทัศน์ดังกล่าวมุ่งเป้าในการยกระดับงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม โดยให้งานด้านวัฒนธรรม เป็นปัจจัยสำคัญลำดับต้น ๆ ในการพัฒนาและเสริมรากฐานของประเทศให้เข้มแข็ง ผ่านการใช้ทุนทางวัฒนธรรม

ผนวกกับความคิดสร้างสรรค์ เป็นเครื่องมือในการสร้าง “มูลค่าทางเศรษฐกิจ” และ “คุณค่าทางสังคม” บนฐานความสมดุล และผลักดันให้ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เป็นปัจจัยที่มีบทบาทนำในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม จะต้องได้รับการบรรจุลงในแผนทุกระดับของประเทศไทย ในฐานะปัจจัยหลักที่ส่งเสริมการ “พลิกฟื้น” เศรษฐกิจ และรองรับการ “พลิกโฉม” ประเทศไทย และรองรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ในอนาคตทั้งในมิติสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และผู้คน รวมถึงเร่งรัดการขับเคลื่อนสู่การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้ประเทศไทยเป็น “ประเทศพัฒนาแล้ว” ตามห้วงเวลาที่กำหนดในยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมี 6 พันธกิจหลัก ได้แก่ (1) เติบโตทางสถาบันหลักของชาติ สืบสานศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่ดีงามของสังคมไทย (2) ส่งเสริมเศรษฐกิจวัฒนธรรมเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจ (3) พัฒนาความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมกับต่างประเทศและส่งเสริมบทบาททางวัฒนธรรมของไทยในเวทีโลก (4) เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม จิตสำนึก ค่านิยมเชิงบวก และคุณลักษณะของคนไทยที่พร้อมปรับตัวสู่อนาคต (5) ส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา การสร้างสรรค์ และการจัดการองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม และ (6) บริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล

ยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ (Strategic Issues) มี 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมพลังการเติบโตทางสถาบันหลักของชาติ และการสืบสาน สร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน มีเป้าประสงค์เพื่อให้เด็ก เยาวชนและประชาชน ตระหนักและภาคภูมิใจในสถาบันหลักและวัฒนธรรมของชาติมีส่วนร่วมในการสืบสาน และสร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ และประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย มีความเข้าใจความเคารพและยอมรับการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยมีแนวทางขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ จำนวน 3 แนวทาง (1) การรณรงค์ส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ ในรูปแบบที่หลากหลายและมีความร่วมสมัย (2) การส่งเสริมการดำเนินโครงการตามแนวพระราชดำริ ศาสตร์พระราชา การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรม รวมถึงส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นศาสนิกที่ดีตามหลักศาสนา และ (3) การพัฒนาศักยภาพและเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์สืบสาน พัฒนา และสร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยบูรณาการทำงานทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้วยมิติทางวัฒนธรรมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก มีเป้าประสงค์เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นใช้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ รายได้และเศรษฐกิจของชุมชน อุตสาหกรรมวัฒนธรรมมีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นและได้รับการยอมรับในตลาดโลก และสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมมีคุณภาพมาตรฐานได้รับการยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยมีแนวทางขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ จำนวน 6 แนวทาง (1) การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้สามารถก้าวผ่านการเป็นสินค้าบริการระดับชุมชนไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรม (2) การพัฒนาข้อมูล องค์ความรู้ ทางการตลาด มาตรการจูงใจและปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ เพื่อแสวงหาความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย (3) การพัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายอุตสาหกรรมวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนางานวิชาการที่ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการตลาด (4) การพัฒนาตลาดและตราสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทย เพื่อผลิตสินค้าและบริการตามความต้องการของผู้บริโภค (5) การส่งเสริมให้มีกฎหมาย หรือ มาตรการสนับสนุนการพัฒนา

ธุรกิจอุตสาหกรรมวัฒนธรรมที่ครบวงจร และ (6) สนับสนุนให้มีการจดสิทธิบัตรสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทยให้มากขึ้น โดยพัฒนาประสิทธิภาพและกลไกด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อสร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการทางวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างภาพลักษณ์ เกียรติภูมิ และยกระดับบทบาทด้านวัฒนธรรมของไทยในเวทีโลก มีเป้าประสงค์เพื่อให้ผลงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศไทยมีชื่อเสียงได้รับความนิยมนหรือยอมรับในต่างประเทศหรือระดับนานาชาติ และประเทศไทยมีบทบาทด้านวัฒนธรรมในเวทีระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ จำนวน 5 แนวทาง (1) การเชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือ ส่งเสริมบทบาทด้านศิลปวัฒนธรรมไทยในเวทีอาเซียนและนานาชาติทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี (2) การส่งเสริมบทบาททางวัฒนธรรม ภาพลักษณ์เกียรติภูมิไทยและยกระดับ Soft Power ของไทยในระดับสากล (3) การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ โดยพัฒนาทั้งพื้นที่จริงและพื้นที่เสมือนในระบบออนไลน์ (4) เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ และ (5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาองค์ประกอบของดัชนีชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับในมิติด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาลำดับในมิติด้านศิลปวัฒนธรรมและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ดีขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปลุกจิตสำนึกและเสริมสร้างค่านิยมเชิงบวกสู่สังคมคุณธรรมในบริบทสังคมไทยและสังคมโลก มีเป้าประสงค์เพื่อให้สังคมไทยมีความเข้าใจ ความเคารพ ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม และมีค่านิยมเชิงบวกที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก และสังคมไทยมีการดำเนินงานสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตามดัชนีชี้วัดสังคมคุณธรรม โดยมีแนวทางขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ จำนวน 4 แนวทาง (1) การพัฒนากระบวนการปลูกฝังค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี โดยดำเนินการผ่านสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และชุมชน (2) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนา โดยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของผู้แทนหรือผู้นำทางศาสนาและส่งเสริมการนำหลักแนวคิดหลักธรรมทางศาสนามาเผยแพร่ให้กับประชาชนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (3) การส่งเสริมบทบาทของสื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีของคนในสังคม และ (4) การเสริมสร้างมาตรการจูงใจ มาตรการทางสังคมและมาตรการทางกฎหมายในการสร้างสังคมคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และการสร้างสรรค์งานด้านศิลปวัฒนธรรม มีเป้าประสงค์เพื่อให้พื้นที่และสภาวะแวดล้อมภายในพื้นที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ มีการผลิตสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ การจัดการศึกษาและคุณภาพบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมมีคุณภาพและตรงตามมาตรฐาน และสถานะของบุคลากร แรงงาน และวิชาชีพด้านศิลปวัฒนธรรมได้รับการพัฒนาและคุ้มครองเพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ จำนวน 7 แนวทาง (1) การส่งเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมวัฒนธรรมในทุกระดับการศึกษาโดยพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมให้มีความหลากหลายทุกสาขาอาชีพ (2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก (3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (4) ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และพื้นที่สร้างสรรค์ที่มีบริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพทั่วประเทศ

(5) ส่งเสริม สนับสนุน การปลูกฝังการรับรู้ถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม รวมถึงเรื่องราวความเป็นมา ภูมิหลัง อันเป็นองค์ประกอบของคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม (6) ยกย่องสถานะและส่งเสริมบทบาทของศิลปิน และบุคลากรในอุตสาหกรรมวัฒนธรรม โดยสนับสนุนให้มีการพัฒนามาตรฐานฝีมือ เพิ่มสิทธิประโยชน์ให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพ และ (7) มีมาตรการในรูปแบบเงินทุน และรูปแบบอื่นๆ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม ผู้มีพรสวรรค์ ทางด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมของการเป็นประเทศชั้นนำ ด้านอุตสาหกรรมวัฒนธรรมในอนาคตต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สู่ระดับนานาชาติ มีเป้าประสงค์เพื่อให้องค์กร บุคลากรและเครือข่ายศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมมีสมรรถนะ การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงขึ้น และกลไกและมาตรการในการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก เพิ่มมากขึ้น โดยมีแนวทางขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์ จำนวน 4 แนวทาง (1) การพัฒนาสมรรถนะองค์กร ด้านการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และระบบการรับรองความเป็นเลิศขององค์กร ทางวัฒนธรรมตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานในระดับชาติ หรือนานาชาติ (2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ทางวัฒนธรรมและภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมในทุกระดับให้มีกระบวนการทัศน์ใหม่ ความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ ที่สอดคล้องกับแนวโน้มด้านวัฒนธรรมของโลก (3) การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุน อุตสาหกรรมวัฒนธรรม และ (4) ริเริ่มและพัฒนางานวิจัย ข้อมูล องค์ความรู้ และนวัตกรรมทางวัฒนธรรม ในรูปแบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อสนับสนุนการพัฒนางานด้านนโยบายทางสังคมวัฒนธรรม ของประเทศ

ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรมมีประมาณการวงเงินงบประมาณรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570 จากแหล่งเงินงบประมาณแผ่นดิน 37,905.5769 ล้านบาท และเงินรายได้ของหน่วยงาน เป็นเงิน จำนวน 1,345.3786 ล้านบาท

ส่วนที่ 1

กรอบแนวคิดในการทบทวนบทบาทและจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี
(พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม

ส่วนที่ 1

กรอบแนวคิดในการทบทวนบทบาทและจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม

1.1 กรอบแนวคิด

จากการประเมินสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และสถานะของกระทรวงวัฒนธรรมพบว่าปัจจุบันกระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงามในสังคมไทยให้มีความยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ ส่งเสริมให้เกิดการสืบสาน รักษา มรดกทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและประเพณี โดยบูรณาการทำงานกับภาคีเครือข่ายวัฒนธรรมทั่วประเทศที่เข้มแข็งทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น และจังหวัด ครอบคลุมทุกพื้นที่ ประกอบกับการที่ประเทศไทยมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมสูง มีทุนทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น จึงสามารถใช้เป็นโอกาสในการพัฒนาให้สามารถต่อยอดในเชิงพาณิชย์ อีกทั้งกระแสการพัฒนาในระดับสากล ที่มีความสนใจในการใช้มิติวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้ทุกภาคส่วนทั้งในระดับประเทศและนานาชาติให้ความสนใจงานด้านศิลปวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนในประเทศ อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายรัฐบาล ที่ให้ความสำคัญในการใช้ Soft power ในมิติวัฒนธรรมมาพัฒนาประเทศ

ในช่วงที่ผ่านมา กระทรวงวัฒนธรรม ได้มีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (CPOT) เป็นที่รู้จักมากขึ้นทั้งกลุ่มลูกค้าในประเทศ และต่างประเทศ และหากพิจารณาในภาพรวมของสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม อุตสาหกรรมภาพยนตร์ และวิดิทัศน์ อุตสาหกรรมดนตรี อาหารไทย และผ้าไทย เป็นสาขาที่มีศักยภาพมากที่สุด นอกจากนี้ ยังมีอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและโอกาสในการเจริญเติบโตอื่น ๆ อาทิ การถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นต้น โดยจะต้องเร่งประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของไทยสู่สายตาชาวโลก นอกจากการส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมแล้ว กระทรวงวัฒนธรรมได้พยายามทำหน้าที่ในการบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรม ให้เกิดความสมดุลระหว่างมูลค่าทางสังคมและเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตแบบไทยและคุณค่าของความเป็นไทย ในขณะเดียวกันการส่งผ่านคุณค่าดังกล่าวให้สามารถเกิดมูลค่าเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนไทย โดยการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการนำมรดกภูมิปัญญาที่มีความหลากหลายของตนเองมาพัฒนา ต่อยอดเป็นสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม การวิจัยทางการตลาด เพื่อหาโอกาสสร้างรายได้จากมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ซึ่งนับว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่เนื่องจากสิ่งที่มีความสำคัญกับการดำเนินงานดังกล่าวของกระทรวงวัฒนธรรม คือ การทำให้งานด้านศิลปวัฒนธรรม มีความเป็นรูปธรรม สามารถวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมได้จริง เพื่อให้งานศิลปวัฒนธรรม ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วนในแง่ของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับระบบเศรษฐกิจและนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่ให้ความสำคัญในการประเมินผลงานจากรายได้และมูลค่าทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่องค์กรสร้างขึ้น ดังนั้น การมีตัวเลขรายได้จากกิจกรรมทางวัฒนธรรมนับเป็นการเริ่มต้นที่ดี ในการทำให้งานวัฒนธรรมมีความเป็นรูปธรรม มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ และเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จากการวิเคราะห์ขององค์การ UNESCO พบว่า วัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อน SDGs ได้ในทุกมิติ ทั้งในมิติสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและความแข็งแรงยืดหยุ่นของสังคมในมิติวัฒนธรรม มิติความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตในมิติวัฒนธรรม มิติองค์ความรู้และทักษะทางวัฒนธรรม และมิติการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมของศิลปินและทุกภาคส่วน และด้วยความเชื่อมั่นว่าจุดแข็งของประเทศไทย คือการเป็นเจ้าของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษของพวกเราได้สั่งสม ถ่ายทอด บวกกับความคิดสร้างสรรค์ การมองโลกในแง่ดี มีจิตใจที่เอื้อเฟื้อและอ่อนโยน และปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์ อุปนิสัยและคุณลักษณะเหล่านี้เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วไม่หมดสิ้นไป หากแต่หมุนเวียน เพิ่มพูน และสั่งสม นำมาใช้พัฒนา ต่อยอด มรดกและทุนทางวัฒนธรรม เป็นเครื่องพิสูจน์ถึงการมีอยู่ของ “ชุมทรัพย์ทางวัฒนธรรม” และ “ชุมทรัพย์ทางปัญญา” ที่มีคุณค่าและสร้างมูลค่ามหาศาล สู่สินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของประเทศไทยที่เป็นที่ชื่นชมของชาวต่างชาติ โดยในภาคส่วนเศรษฐกิจวัฒนธรรม นับเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ มีแนวโน้มการเจริญเติบโต และสามารถสร้างรายได้และสนับสนุนความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ประเทศไทยได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ว่าการพึ่งพาภาคเศรษฐกิจใด ๆ เป็นหลักเพียงอย่างเดียว เช่น การท่องเที่ยวหรืองานบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง นับว่าเป็นความเสี่ยงต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ประกอบกับเมื่อพิจารณาข้อมูลของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) พบว่า ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ภาคเศรษฐกิจวัฒนธรรมของโลกมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประมาณร้อยละ 7 ต่อปี สูงกว่าภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ และมีแนวโน้มจะเป็นภาคที่มีการจ้างงานบุคลากรรุ่นใหม่ (Youth Labor Forces) มากที่สุด และเมื่อพิจารณาจากศักยภาพในการส่งออกสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทยในรอบ 5 - 7 ปี ที่ผ่านมา พบว่า ประเทศไทยเป็น 1 ใน 20 ประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงที่สุด โดยสินค้าที่ทำรายได้มากที่สุด คือ เสื้อผ้า เครื่องประดับประเภทอัญมณี สินค้าเกษตร (อาหาร) รวมถึงสินค้าบริการอื่น ๆ ที่อยู่ในกระแสนิยมในขณะนี้ ได้แก่ ซีรีส์ คอนเทนต์ต่างๆ รวมถึงสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง โดยมูลค่าการผลิตสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมคิดเป็นร้อยละ 8.9 ของ GDP และสร้างรายได้จากการส่งออกประมาณสามแสนล้านบาทต่อปี

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของประเทศไทยที่มีสูงมาก และนับเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจใหม่ของประเทศที่จะสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากภาคเศรษฐกิจนี้ ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (นายอิทธิพล คุณปลื้ม) จึงได้มอบนโยบายในการผลักดันให้วัฒนธรรมเป็นปัจจัยใหม่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี 2564 ได้ปรับบทบาทกระทรวงวัฒนธรรมสู่กระทรวงสังคมกึ่งเศรษฐกิจ พร้อมการคงไว้ซึ่งการรักษา สืบสาน ต่อยอดทางวัฒนธรรม รวมทั้งการถอดรหัสคุณค่าความเป็นไทย เพื่อเชื่อมโยงโลกในบริบทที่หลากหลาย ในขณะเดียวกันก็คงไว้ซึ่งคุณค่าและเป็นที่ชื่นชมของนานาประเทศ อาทิ รอยยิ้มสยาม การมีอารมณืขัน การสร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมที่มีความประณีต ซึ่งหากเรานำอัตลักษณ์ที่ทรงคุณค่าเหล่านี้ มาผสานเข้ากับสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมจะเป็นการสร้างคุณค่าและมูลค่าให้กับสินค้าและบริการวัฒนธรรมไทยได้เป็นอย่างดี และนับเป็นการส่งเสริม Soft Power ในมิติทางวัฒนธรรมได้อีกทางหนึ่งด้วย

ดังนั้น กระทรวงวัฒนธรรม มีความเชื่อมั่นว่า พลังของวัฒนธรรม จะกลายเป็นปัจจัยสำคัญ ในการยกระดับเศรษฐกิจไทย หรือพัฒนาเป็น Soft Power ของประเทศไทยที่จะช่วยฟื้นฟู เพื่อให้ประเทศ รอดพ้นจากวิกฤติต่าง ๆ รอบด้าน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่มุ่งเน้นให้ศิลปวัฒนธรรมมีบทบาทเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร มนุษย์ โดยเน้นความสำคัญของการขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมบนฐานของสถิติ ดัชนี ตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรม

1.2 วัตถุประสงค์

1) เพื่อเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจงานของกระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงาน ในสังกัดในห้วงปี พ.ศ. 2566 – 2570

2) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and country Reform : eMENSCR) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

1.3 วิธีการดำเนินงาน

1) ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์บริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2566 – 2570 นโยบายรัฐบาล เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) แผนระดับ 3 นโยบายผู้บริหาร และบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลบริบทระดับโลกและระดับประเทศที่ส่งผลต่อการกำหนด ทิศทางของงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในอนาคต รวมถึงบริบทด้านเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี โรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ประชากร รวมทั้งโครงสร้างและการบริหารจัดการของกระทรวงวัฒนธรรม

3) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ของกระทรวงวัฒนธรรมและงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน (SWOT Analysis) โดยการปรับใช้ทฤษฎี กรอบแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7S Framework) ที่คำนึงถึงความสัมพันธ์ ของปัจจัยต่าง ๆ 7 ประการ ได้แก่ กลยุทธ์ โครงสร้าง ระบบ รูปแบบ บุคลากร ทักษะ และค่านิยมร่วม และวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกด้วยทฤษฎี PESTEL Analysis

4) จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อม จากหน่วยงานในสังกัดทั้งส่วนกลางและภูมิภาคในรูปแบบออนไลน์ ตลอดจนภาคีเครือข่ายภาคเอกชน และประชาชน เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของกระทรวง วัฒนธรรม เพื่อปรับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และบรรจุในแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม

5) จัดทำกรอบ คำโครงการแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม

6) จัดประชุมจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวง วัฒนธรรม ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบการประชุม ในห้องประชุม และการประชุมออนไลน์ (Zoom meeting)

7) จัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม

8) บูรณาการเป็น (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม และขอความเห็นขั้นสุดท้ายจากผู้บริหาร ตลอดจนบุคลากรในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

ส่วนที่ 2

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ

ส่วนที่ 2

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับ 1)

แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม มีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (หลัก)

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพในทุกมิติ มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีทักษะและมินิสัยรักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งมีเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

(1) เป้าหมาย

(1.1) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21

(1.2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

(2.1) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

(2.1.1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว โดยส่งเสริมให้ครอบครัวมีความอบอุ่น ดำเนินชีวิตโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มัธยัสถ์ อดออม ซื่อสัตย์และแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าว รวมทั้งการพัฒนาพ่อแม่ให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต

(2.1.2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะ รวมทั้งปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม

(2.1.3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา และการใช้มิติทางศาสนา เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมและค่านิยมที่ดีให้แก่ประชาชนตามกรอบคำสอนทางศาสนา โดยพัฒนาผู้เผยแผ่ศาสนาให้ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างตามคำสอนที่ถูกต้องของแต่ละศาสนา รวมทั้งมีการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนทางศาสนาที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

(2.1.4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการพัฒนาผู้นำชุมชนให้เป็นต้นแบบของการมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การจัดระเบียบสังคม และการนำเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม รวมถึงการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกผ่านกลไกทางสังคมเพื่อสร้างบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม

(2.1.5) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม โดยส่งเสริมให้สื่อและสื่อสารมวลชนปฏิบัติตามจรรยาบรรณสื่ออย่างเคร่งครัด การจัดเวลาและพื้นที่ออกอากาศให้แก่สื่อสร้างสรรค์ในช่วงเวลาที่มีผู้ชมมากที่สุด รวมทั้งการส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ นำเสนอตัวอย่างของการมีคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะเพื่อปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

(2.2) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

(2.2.1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ

(2.2.2) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการพัฒนากลไกต่าง ๆ อาทิ พัฒนาระบบการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการรู้ดิจิทัล มาตรการจูงใจให้คนเข้าสู่การยกระดับทักษะ การให้สถานประกอบการเพิ่มผลิตภาพแรงงานผ่านการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ นอกจากนี้ ต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ในชุมชนให้เข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต การพัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่อยากเรียนรู้ การสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ และให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว รวมทั้งนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

(2.2.3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน โดยเน้นให้พ่อแม่มีวัฒนธรรมที่ปลูกฝังให้ลูกเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านดนตรี กีฬา ศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเปิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม เอื้อแก่ครอบครัวทุกลักษณะ รวมถึงจัดให้มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมสาธารณะให้เป็นศูนย์รวมแห่งการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ ตลอดจนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพและสามารถเข้าถึงได้ง่าย

(2.2.4) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก บนพื้นฐานของความเข้าใจกลุ่มเล็กในประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและการพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้าน เพิ่มการรับรู้ของคนไทยด้านพหุวัฒนธรรม การเป็นพลเมืองของประเทศไทยและการเป็นพลเมืองโลก การเห็นคุณค่าและมีความอดกลั้นต่อความแตกต่างทางความเชื่อ ความคิด วิถีชีวิต ผ่านความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อนบ้าน การแลกเปลี่ยนเด็ก เยาวชน และนักเรียน การฝังตัวและการทำงานระยะสั้นในประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัตินโยบาย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรมมุ่งเน้นให้เกิดการเสริมสร้างบทบาทและความแข็งแกร่งให้สถาบันครอบครัว สร้างจิตสำนึก ค่านิยมเชิงบวก ทัศนคติที่ดีในสังคมที่สามารถสร้างทักษะชีวิตแบบรอบด้าน เพื่อให้เกิดการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม พัฒนาแนวทางปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมด้านความเปิดกว้าง (Openness) ให้มองเห็นคุณค่าในความแตกต่าง

และหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความรักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย ทำให้เกิดสังคมที่มีความสุขและได้รับการยอมรับจากนานาประเทศมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเน้นการส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพคนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การแสดงออกในการมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวมในชุมชนและสังคมทุกระดับ พัฒนากลไกและกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นการแสดงพฤติกรรมเชิงบวกของคนในสังคม ส่งเสริมการผลิตสื่อที่มีเนื้อหา กระตุ้นและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม การมีจิตสาธารณะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยการพัฒนา ฐานข้อมูลทางวัฒนธรรมที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ สามารถใช้อ้างอิงได้อย่างเป็นระบบจากฐานข้อมูล ทางวัฒนธรรมมาเป็นเนื้อหาในการผลิตสื่อและสื่อออนไลน์ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์แก่เด็กและเยาวชน เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน การมีวิจรรณญาณในการเลือกบริโภคสื่อที่สร้างสรรค์ ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งเฝ้าระวังการใช้สื่อและการบริโภคสื่ออย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (รอง)

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง มีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการสภาวะแวดล้อม ของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย มีความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความพร้อมสามารถรับมือกับ ภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ ทั้งในระดับชาติ สังคม ชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีความสุข โดยใช้กลไก การแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศ เพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

(1) เป้าหมาย

- (1.1) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
- (1.2) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
- (1.3) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคง เป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับ โดยประชาคมระหว่างประเทศ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

(2.1) การรักษาความสงบภายในประเทศ

การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ โดยปลูกฝัง และสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญ ความรักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทย ผ่านทางกลไกต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ในเชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชา ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ปฏิบัติใช้ ตลอดจนส่งเสริมให้ยึดถือหลักคำสอนซึ่งเป็นแก่นแท้หรือคำสอน ที่ถูกต้องของศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต อุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนา ที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแพร่หลักธรรม ของพระพุทธศาสนาที่จะช่วยพัฒนาจิตใจ รวมทั้งต้องจัดให้มีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีบ่อนทำลาย พระพุทธศาสนา ตลอดจนอุปถัมภ์ค้ำจุนศาสนาอื่นให้มุ่งเน้นการสั่งสอนคนให้เป็นคนดี รักความสงบสันติสุข พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติบ้านเมือง

(2.2) การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

ประเด็นย่อย การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

เพื่อให้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการแก้ไขจนเกิดความสงบและสันติสุขอย่างยั่งยืน ประชาชนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่ให้เข้มแข็งจนเป็นพลังสำคัญในการปกป้องและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไป พร้อมเสริมสร้างความเข้าใจกับกลุ่มเห็นต่างตามแนวทางสันติวิธี มีการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาพื้นที่อย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับความต้องการของทุกกลุ่มประชาชน โดยเฉพาะเยาวชน

(2.3) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคงในภาพรวมสามารถพัฒนาไปสู่สันติสุขอย่างแท้จริงตามหลักการปฏิบัติสากล กฎหมาย และความตกลงระหว่างประเทศ พร้อมคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดีโดยผลักดันส่งเสริมให้การดำเนินการและความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะด้านการป้องกันและระงับภัยคุกคามทุกรูปแบบ พร้อมพัฒนาความร่วมมือและช่วยเหลือในทุกระดับของอนุภูมิภาค ภูมิภาค เอเชีย ในกรณีเกิดวิกฤตการณ์สำคัญ อาทิ ความอดอยาก ภัยพิบัติขนาดใหญ่ ฯลฯ ส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีความมั่นคงระหว่างประเทศ รวมไปถึงการเสริมสร้าง Soft Power ของไทย โดยอาศัยการส่งเสริมและเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีและวัฒนธรรมประเพณีไทย ความนิยมวิถีไทย สินค้าไทย ฯลฯ ผ่านความสัมพันธ์ทุกระดับและทุกช่องทาง

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม มุ่งเน้นการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่ชายแดนใต้ มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการป้องกันปัญหาอคติทางวัฒนธรรมที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งโดยสันติวิธี คนในชาติได้รับการประกันสิทธิขั้นพื้นฐานลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเสมอภาคทางโอกาส รวมทั้งเกิดการพัฒนาศักยภาพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างเสมอภาค เท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติ โดยใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย และเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความหลากหลาย ทำให้ประชาชนและชุมชนมีความเข้มแข็ง และสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในประเทศไทยอย่างยั่งยืน ส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีความมั่นคงระหว่างประเทศ รวมไปถึงการเสริมสร้าง Soft Power ของไทย โดยอาศัยการส่งเสริมและเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีและวัฒนธรรมประเพณีไทย ความนิยมวิถีไทย สินค้าไทย ฯลฯ

3) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (รอง)

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพประเทศไทยบนพื้นฐาน 3 ประการคือ การ “ต่อยอดอดีต” ด้วยการนำจุดเด่นทางเศรษฐกิจ ทunesทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติ มาผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม และการ “ปรับปรุงปัจจุบัน” สู่อนาคตด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่ “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการทางวัฒนธรรมและคนรุ่นใหม่ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

(1) เป้าหมาย

(1.1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

(1.2) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

(2.1) การเกษตรสร้างมูลค่า โดยเฉพาะเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น โดยส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ ให้รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น และสร้างจุดเด่นความแตกต่างของสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลกเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคที่แตกต่างกัน

(2.2) อุตสาหกรรมและการบริการแห่งอนาคต อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมและบริการทางวัฒนธรรม สร้างแพลตฟอร์มสำหรับเศรษฐกิจวัฒนธรรมในอนาคต เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์สำหรับภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างนวัตกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีของผู้ประกอบการทางวัฒนธรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และสนับสนุนการใช้ข้อมูลเปิดที่ไม่กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ในการศึกษา การวิจัยและพัฒนา และการต่อยอดทางธุรกิจ พร้อมทั้งการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะความรู้เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมวัฒนธรรม

(2.3) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยมุ่งพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย และใช้ประโยชน์จากข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและความหลากหลายของการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ โดยการสร้างและใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการส่งเสริมการตลาด การดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มรวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุ การใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและเศรษฐกิจต่อเนื่อง โดยมีแนวทางดังนี้

(2.3.1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านการสร้างและพัฒนาสินค้าและบริการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ความคิดสร้างสรรค์ และทุนทางวัฒนธรรม บริหารจัดการสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม เพื่อให้การท่องเที่ยวไทยมีเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ รวมทั้งผลักดันให้เมืองประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ ได้รับการขึ้นทะเบียนด้านการอนุรักษ์ และส่งเสริมให้ก้าวสู่เมืองที่ได้รับการยอมรับในเวทีสากล อันนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์และการจัดทำแผนพัฒนาเมืองและแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น อีกทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีพุทธ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทาง การท่องเที่ยววิถีพุทธของโลก

(2.3.2) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ผสาน “ศาสตร์” และความชำนาญของการดูแลสุขภาพด้วยภูมิปัญญาไทย กับ “ศิลป์” และความละเอียดอ่อนในการให้บริการแบบไทย เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์ โดยยกระดับมาตรฐานธุรกิจบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพและการเสริมความงามสู่ตลาดระดับสูง โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์การให้บริการตามแบบความเป็นไทยที่โดดเด่นในระดับสากล พร้อมทั้งการสร้างหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ รวมถึงการยกระดับมาตรฐานบริการด้านการแพทย์ทางเลือก โดยผสานองค์ความรู้จากเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่เข้ากับองค์ความรู้และภูมิปัญญาดั้งเดิมของไทย

(2.3.3) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค ใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ เพื่อขยายการท่องเที่ยวของไทยและภูมิภาคไปพร้อมกัน โดยเฉพาะการพัฒนาเส้นทางจุดร่วมทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ทั้งแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อการพัฒนาตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน

(2.4) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก โดยการเพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมและพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ ภายใต้ระบบนิเวศทางวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม โดยร่วมมือกับเครือข่ายองค์กรท้องถิ่น เช่น สถาบันการศึกษาท้องถิ่น โดยเฉพาะการส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่เมืองสร้างสรรค์ เพื่อให้เมืองเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดึงดูดการลงทุนใหม่ โดยการส่งเสริมให้เมืองเป็นเจ้าภาพจัดเทศกาลความคิดสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมระดับสากล เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดึงดูดการลงทุนใหม่

(2.5) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

(2.5.1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ โดยสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ส่งเสริมผู้ประกอบการในการสร้างนวัตกรรม เพื่อสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการโดยใช้อัตลักษณ์ และภูมิปัญญาพื้นถิ่น และนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอนาคต

(2.5.2) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศตามระดับศักยภาพการประกอบการ ให้มีอัตลักษณ์และแบรนด์ที่เด่นชัด รวมทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและมีความแตกต่าง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงตลาดต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดต่างประเทศ รวมทั้งแพลตฟอร์มในการแสดงผลงานของธุรกิจสร้างสรรค์ สนับสนุนช่องทางการตลาดและการชำระเงินรูปแบบใหม่ โดยการสร้างตลาดออนไลน์ แอปพลิเคชันและช่องทางใหม่รองรับไลฟ์สไตล์ของคนในอนาคต

(2.5.3) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นให้ผู้ประกอบการทางวัฒนธรรมสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเพื่อการวางแผนธุรกิจ ผู้ประกอบการต้องสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์ที่มีความทันสมัย บูรณาการและต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นต่อยอดในทุก ๆ ด้าน และการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผู้ประกอบการ การสนับสนุนการสร้างและพัฒนาแพลตฟอร์มกลาง ทั้งในด้านการผลิต การบริหารจัดการการตลาด

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้เกิดพัฒนาศักยภาพและบริหารจัดการสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตและวัฒนธรรม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และมรดกทางวัฒนธรรมในเวทีสากล สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการด้วยความคิดสร้างสรรค์ บนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเรื่องราวเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ แรงงาน ในวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเริ่มต้น และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านวัฒนธรรม ขยายช่องทางการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และการซื้อขายทางแพลตฟอร์มดิจิทัล การใช้ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผสมผสานกับนวัตกรรมใหม่ ๆ และเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมข้อมูลทุนทางวัฒนธรรม และข้อมูลด้านการตลาดที่นำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม พัฒนาแพลตฟอร์มด้านวัฒนธรรมบนแนวคิดเศรษฐกิจวัฒนธรรม สำหรับเป็น Big Data ด้านงานวัฒนธรรม เพื่อการส่งออกอุตสาหกรรมวัฒนธรรมผ่านสื่อบันเทิง สินค้า และบริการในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมคอนเทนต์ โดยมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการสำรวจตลาดและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทั่วโลก ขณะเดียวกันมีการเร่งพัฒนาฝีมือ ทักษะด้านดิจิทัล ให้แก่ศิลปิน แรงงาน บุคลากร และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมคอนเทนต์ รวมไปถึงการแปลงสินค้าทางวัฒนธรรมสู่รูปแบบดิจิทัล และองค์ความรู้ด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

4) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (รอง)

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กระจายศูนย์การเจริญทางเศรษฐกิจ เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเป็นกำลังร่วมขับเคลื่อนประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง การกระจายอำนาจไปสู่กลไกการบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น รัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

(1) เป้าหมาย

(1.1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(1.2) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น ในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

(2.1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาชุมชนให้เหมาะสมกับศักยภาพ ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นระบบการจัดการตนเองและการมีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เข้าถึงฐานทรัพยากร การวิจัย ความรู้ ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเพิ่มช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตรและวิสาหกิจเพื่อสังคม พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมการผลิตแปรรูปสินค้าให้มีเอกลักษณ์ และการจัดการในภาคบริการที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรของชุมชนเพื่อยกระดับเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(2.2) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ส่งเสริมให้จังหวัดหลักมีความสามารถในการบริหารจัดการและจัดการตนเองได้อย่างเป็นอิสระมากขึ้น เพื่อให้สามารถสร้างความแตกต่างบนฐานศักยภาพของทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดรองควบคู่ไปกับการพัฒนาจังหวัดหลัก โดยมีแนวทางคือ จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน บูรณาการแผนให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด จนถึงกลุ่มจังหวัด เน้นการกระจาย พัฒนาภาคบริการที่คนในพื้นที่ สามารถเป็นผู้ประกอบการ และสามารถกระจายรายได้ให้เกิดความเป็นธรรม ให้ความสำคัญกับการสร้าง “คุณค่า” และ “มูลค่า” ทางเศรษฐกิจจากศักยภาพของฐานทรัพยากรของแต่ละพื้นที่ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ ทุนทางวัฒนธรรมและทุนทางสังคม การสร้างการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่และผู้ประกอบการในการสืบค้น นำมาปรับใช้และยกระดับการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

(2.3) การเสริมสร้างพลังทางสังคม

(2.3.1) สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม ภายใต้บริบทของสังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้นทั้งทางชาติพันธุ์ ศาสนา และวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

ส่งเสริมความตระหนักในสิทธิมนุษยชน สร้างความเท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ความสำคัญกับองค์ความรู้และภูมิปัญญาของกลุ่มชน สร้างความภาคภูมิใจในรากเหง้าของคน ในท้องถิ่น สร้างความเข้าใจและจุดร่วมบนความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ และส่งเสริมบทบาทของสถาบันการศึกษา ในการช่วยยกระดับคุณค่าที่หลากหลายทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ ที่สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้ รวมถึงเชื่อมโยงการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดี กับประเทศเพื่อนบ้าน บนรากฐานมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันกับประเทศไทย

(2.3.2) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับ สังคมยุคดิจิทัล พัฒนาระบบโครงสร้างเครือข่ายด้านข้อมูลเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้องทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว ส่งเสริมเสรีภาพของสื่อสาธารณะ ควบคู่ไปกับมาตรการสร้างความรับผิดชอบ ของสื่อต่อสังคม รวมถึงส่งเสริมบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้เรื่องสิทธิเพื่อคุ้มครองการใช้ เทคโนโลยีและสื่อตามมาตรฐานความปลอดภัยและกฎหมาย ตลอดจนพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ทั้งในเชิงเนื้อหา และการสร้างความตระหนักและภูมิคุ้มกันของผู้เสพสื่อ

(2.4) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการ จัดการตนเอง

(2.4.1) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างค่านิยมประชาธิปไตยชุมชน โดยสนับสนุนให้ประชาชนสามารถรวมกลุ่มและมีเวทีกลางเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและเพื่อปรึกษาหารือกิจการที่เป็นประเด็นสาธารณะ สามารถกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบนฐานการมีข้อมูลและการใช้เหตุผล และสร้างข้อตกลงร่วมกันที่สามารถผูกพันและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ และลดความขัดแย้งได้ อันจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างประชาธิปไตยที่ระดับฐานราก และสร้างความสมานฉันท์ ตลอดจน ปรับบทบาทภาครัฐให้เป็นฝ่ายสนับสนุนให้ชุมชนจัดการตนเองได้มากขึ้น โดยรัฐเป็นที่ปรึกษาสนับสนุน องค์ความรู้และพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการให้กับชุมชน เพื่อเป็นพลังของการพัฒนา

(2.4.2) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน โดยการสร้างการเรียนรู้ของชุมชน ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ของชุมชน ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อเร่ง กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนในการก้าวเข้าสู่สังคมในยุคดิจิทัล การพัฒนาวิธีคิดในการประกอบการและการจัดการ ความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ในบริบทของการแข่งขันอย่างยั่งยืน รวมถึงการเพิ่มความสามารถและทักษะในการใช้ ความรู้และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาและยกระดับขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการตนเอง และสร้างหลักประกันให้คนทุกกลุ่มได้รับโอกาสและเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยไม่จำกัดวัยหรือเพศภาวะ

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม ส่งเสริมการ เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเป็นกำลังร่วมขับเคลื่อนประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน ในการจัดการตนเองโดยใช้ทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาปรับใช้เพื่อเป็นพื้นฐาน

ในการสร้างผลิตภัณฑ์และบริการทางวัฒนธรรม เพื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการทางวัฒนธรรม พร้อมทั้งยกระดับสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมสู่ระดับสากลและเพิ่มช่องทางการตลาดของสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้นพร้อมทั้ง พัฒนาระบบเครือข่ายด้านข้อมูลทางวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางวัฒนธรรมได้อย่างทั่วถึง และได้จัดตั้งกองพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน เพื่อสนองงานตามพระบรมราโชบายเกี่ยวกับพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน โดยขยายการดำเนินงานสู่พสกนิกรทั่วประเทศ ให้ผู้วายชนม์และวงศ์ตระกูลได้รับเกียรติยศอันสูงสุดอย่างเท่าเทียม เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองในสิทธิที่ควรจะได้รับ มีหลักประกันทางสังคมมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

5) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (รอง)

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปใช้อย่างยั่งยืน ใช้ประโยชน์และสร้างความเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายใต้ขีดความสามารถของระบบนิเวศทางธรรมชาติและวัฒนธรรม รวมถึงยกระดับกระบวนการขึ้นเพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยเน้นการเติบโตร่วมกันนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนยุคต่อไปอย่างแท้จริง

(1) เป้าหมาย

(1.1) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

(1.2) ยกระดับกระบวนการขึ้นเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

(2.1) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(2.1.1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ โดยการจัดทำผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน

(2.1.2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน โดย พัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

อุทยานธรณีวิทยา แหล่งโบราณคดี มรดกอาเซียนและมรดกโลก มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม
อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่น

(2.1.3) สงวนรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรม อย่างยั่งยืน โดยสงวนรักษา อนุรักษ์ และฟื้นฟู แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีมาตรการชดเชยและแรงจูงใจในการดำเนินการ

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม กำหนดให้มีการพัฒนาสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม การพัฒนาศักยภาพแรงงาน/ผู้ประกอบการด้านศิลปวัฒนธรรม และการสนับสนุนปัจจัยแวดล้อม ที่สามารถส่งผลต่อการขับเคลื่อนศักยภาพเศรษฐกิจฐานรากด้วยทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นในประเทศไทย อีกทั้งยังได้มีการพัฒนาพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน การสงวน รักษา พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม พัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อุทยานธรณีวิทยา แหล่งโบราณคดี มรดกอาเซียน และมรดกโลก มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่น โดยนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่และภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการผลักดันให้งานวัฒนธรรมเป็นที่จับต้องมองเห็นได้ (Make Culture Visible) และเป็นแนวทางในการจัดการภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมต่างๆให้เกิดความยั่งยืน เนื่องจากภูมิทัศน์วัฒนธรรมแสดงให้เห็นถึงต้นกำเนิดและพัฒนาการทางสังคม ผ่านลักษณะทางกายภาพและการใช้งานของพื้นที่

6) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (รอง)

ปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” มีขนาดและบทบาทภารกิจที่เหมาะสม มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ทุกภาคส่วนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการตอบสนองความต้องการของประชาชน ร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ กฎหมายต้องมีความชัดเจน ทันสมัย ยุติธรรม ตามหลักนิติธรรม

(1) เป้าหมาย

(1.1) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(1.2) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

(2.1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการ อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อการพัฒนานโยบายและการให้บริการภาครัฐ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสาธารณะตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เพื่อให้สามารถติดต่อราชการได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อยและตรวจสอบได้

(2.2) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ ใช้แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ผ่านแผนปฏิบัติการ ในระดับต่าง ๆ

(2.3) ภาครัฐมีความทันสมัย

พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยมีการกำหนดนโยบาย และการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่น และคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหาร และการตัดสินใจ รวมทั้งนำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทาง ปฏิบัติที่เป็นเลิศในการ ตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้ และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

(2.4) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(2.4.1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่น คล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไกการวางแผน กำลังคน รูปแบบ การจ้างงาน การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง เพื่อเอื้อให้เกิดการหมุนเวียน ถ่ายเทแลกเปลี่ยน และโยกย้าย บุคลากรคุณภาพในหลากหลายระดับระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ได้อย่างคล่องตัว รวมทั้งทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐาน เหมาะสม สอดคล้องกับภาระงาน

(2.4.2) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนา ตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐและวางมาตรการ ที่เหมาะสมกับเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน และสร้างค่านิยม ในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับ ภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำในทุกกระดับให้มีขีดสมรรถนะสูง มีความรับผิดชอบ และมีความเป็นมืออาชีพ เป็นทั้งผู้นำทางความรู้และความคิด ผลักดันภารกิจ นำการเปลี่ยนแปลง พัฒนา นโยบายและยุทธศาสตร์ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและต่อสังคม

(2.5) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยและประพตติมิชอบ

(2.5.1) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต กำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักเลียงการขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(2.5.2) การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ แบบบูรณาการ จัดให้มีกลไกการประสานงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพตติมิชอบ โดยการพัฒนาระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการดำเนินงาน แบบบูรณาการ และมุ่งผลสัมฤทธิ์

(2.6) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(2.6.1) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่ สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงแก้ไขและยกเลิกกฎหมายต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาประเทศ การให้บริการ ประชาชน การประกอบธุรกิจ การแข่งขันระหว่างประเทศ สอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมทั้ง การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในข้อกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม

(2.6.2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น ออกแบบกฎหมายที่รอบคอบรัดกุมเพื่อแก้ปัญหาอย่างตรงจุด ให้มีความสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

กระทรวงวัฒนธรรม ได้กำหนดให้มีการพัฒนารูปแบบบริการภาครัฐ ในมิติต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ใน 5 มิติ ดังนี้

(3.1) ระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ การขับเคลื่อนภาครัฐดิจิทัล (e-Government) พัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลด้าน ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม สำหรับคนทุกช่วงวัย เช่น QR CODE / AR CODE และ VIRTUAL REALITY หรือการพัฒนา ระบบทะเบียนใบอนุญาตประกอบกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พัฒนาระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ อาทิ ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม สถิติทางวัฒนธรรม งานวิจัยทางวัฒนธรรมและข้อมูลทางวัฒนธรรม ที่จับต้องไม่ได้ (ICH) ฐานข้อมูลด้านศาสนา ฐานข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานประวัติศาสตร์ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ฐานข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ฐานข้อมูลห้องสมุดภาพยนตร์ ฐานข้อมูลพิพิธภัณฑสถานและจดหมายเหตุ/มรดกวัฒนธรรม/โบราณคดี และประวัติศาสตร์/งานวิจัยชาติพันธุ์

(3.2) พัฒนาหน่วยงานสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 ตามหมวดหมู่ที่กำหนด อาทิ กำหนดทิศทางในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และรองรับกับพันธกิจ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย

และสร้างวัฒนธรรมด้านป้องกันทุจริตและสร้างโปร่งใส ด้วยนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

(3.3) พัฒนาระบบการบริหารกำลังคน โดยการจัดสรรบุคลากรที่มีความสามารถ ให้ได้ปฏิบัติงานตามความสามารถและเหมาะสมกับตำแหน่ง เหมาะสมสอดคล้องกับภาระงาน และพัฒนาให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม ผ่านหลักสูตรฝึกอบรมข้าราชการบรรจุใหม่ และหลักสูตรผู้บริหารงานวัฒนธรรมระดับสูง อีกทั้งยังขับเคลื่อนองค์กรสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบ ตามแนวทางของแผนปฏิบัติการ ด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)

(3.4) ปลุกฝังและปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีมีวัฒนธรรมสุจริต มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ และต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักเลี่ยงการขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

(3.5) ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยการพัฒนาข้อมูล เปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลที่มีความแม่นยำ โปร่งใส พัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติราชการที่ป้องกันการประพฤติมิชอบ

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 - 2570) (แผนระดับ 2)

2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม มีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 16 ประเด็น ดังนี้

1) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (หลัก)

1.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมายระดับประเด็น

คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุข และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติมากขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ ประกอบด้วย 1) ความพอเพียง 2) ความมีวินัย รับผิดชอบ 3) ความกตัญญู 4) ความสุจริต 5) การมีจิตสาธารณะ มีคะแนน 5.10 คะแนน (ปี 2564 ประเทศไทย มีคะแนนเฉลี่ยของดัชนีคุณธรรม 5 ประการ 4.63 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6.00 คะแนน)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมโดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบ ต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งในปีที่ผ่านมาในช่วง พ.ศ. 2561 – 2564 พบว่า ปัญหาเรื่อง ค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทย เป็นปัญหาในประเด็นด้านคุณธรรม จริยธรรม และความไม่ตระหนักถึง ความมีวินัย รับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ โดยในช่วงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) จะใช้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม เป็นกลไกในการส่งเสริมการสร้างวิถีชีวิตแห่งคุณธรรม มีค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ของประชาชนไทย รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนยึดมั่นสถาบันหลักที่เป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยที่มีอัตลักษณ์และความโดดเด่น ทั้งในด้านความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีไมตรี ความเป็นมิตร โดยมุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรม ที่พึงประสงค์ และบูรณาการร่วมระหว่างภาคีต่าง ๆ อาทิ ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ ภาครัฐ เอกชน และ ภาคประชาสังคม

ในการนี้ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อน แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม โดยได้บูรณาการการดำเนินงานในการ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม จิตสำนึก ค่านิยมเชิงบวก และคุณลักษณะของคนไทยที่พร้อมปรับตัวสู่อนาคต ของทุกหน่วยงานในกระทรวงวัฒนธรรมร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ได้แก่ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งภารกิจของกระทรวงวัฒนธรรม ในประเด็นดังกล่าวถือว่าเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จำเป็นจะต้องอาศัยพื้นฐานจากการปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรม ความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม การยึดมั่นในสถาบันหลัก ความรักชาติและความ ภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และส่งเสริม ให้คนไทยมีจิตสาธารณะ จิตอาสา ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม โดยการสร้างการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน และกลไกทางสังคมเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมให้มีความเหมาะสม กับบริบทในปัจจุบันและคนไทยในทุกช่วงวัย โดยให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ ทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะ และการเป็นพลเมืองที่ดี การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรม ที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ และการใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ให้สามารถปรับตัวเข้ากับบริบทต่าง ๆ ในอนาคต เป็นพลเมืองของโลกที่มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะ และการเป็นพลเมืองที่ดี

● แนวทางการพัฒนา

(1) ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว ปลูกฝังค่านิยมและบรรทัดฐานวัฒนธรรมที่ดีผ่านสถาบันครอบครัว ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่พัฒนาในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมการมัธยัสถ์ อดออม ซื่อสัตย์และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างเสริมให้สถาบันครอบครัวเข้มแข็งและอบอุ่น

(2) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดี อุปถัมภ์คุ้มครองศาสนา ส่งเสริมกิจกรรมและการนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน

(3) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม สร้างจิตสาธารณะและจิตอาสาโดยใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร เพื่อรับผิดชอบต่อส่วนรวม สร้างเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลง และต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคลและองค์กร โดยการยกย่องผู้นำที่มีจิตสาธารณะและจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกลไกการดำเนินงาน ในการสร้างเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะและจิตอาสา เพื่อสังคมและส่วนรวม โดยส่งเสริมและสนับสนุนองค์กร สาธารณะที่ไม่หวังผลประโยชน์

● เป้าหมายของแผนย่อย

คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติ ตามมาตรฐานและสมดุลงานด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

(1) ประชากรอายุ 13 ปี ขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 97 ภายในปี 2570 (ปี 2564 ประชากรอายุ 13 ปี ขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 96.89)

(2) ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ประกอบด้วย 1) พลังตัวตน 2) พลังครอบครัว 3) พลังสร้างปัญญา 4) พลังเพื่อนและกิจกรรม 5) พลังชุมชน เพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 70 ภายในปี 2570 (ปี 2564 ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย อยู่ที่ร้อยละ 62.10)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทย่อย โดยมีเป้าหมายเพื่อคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลงานด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้นผ่านการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว สอดแทรกเนื้อหาคุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน และใช้ชุมชนเป็นฐานในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว การศึกษา องค์กรทางศาสนา และชุมชน โดยใช้ชุมชนเป็นฐานด้วยพลัง “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน ให้มีส่วนร่วมในการปลูกฝัง ค่านิยมเชิงบวกและวัฒนธรรม เพื่อสนับสนุนให้เกิดจิตสำนึก ค่านิยมเชิงบวก ทักษะที่ดีในสังคม

(2) พัฒนาเครื่องมือและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยตัวชี้วัดคุณธรรม ของคนไทย เพื่อประเมินสถานการณ์คุณธรรมของคนไทยและกำหนดนโยบายในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคม

(3) พัฒนากลไกระบบเครดิตสังคม การจัดเก็บเครดิตสังคม โดยปรับใช้กลไก ในพื้นที่นาร่อง ที่ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่ดี เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ โดยการให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมแก่ สังคม และเป็นการกระตุ้นการแสดงพฤติกรรมเชิงบวกของคนในสังคม

(4) สนับสนุนให้เกิดรูปแบบและช่องทางการสื่อสารเพื่อการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมให้มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัยในสังคม

(5) ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์และคุณค่าทางสังคมของประเทศ ผ่านการ แสดงออกในการมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ค่านิยมการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย และของโลก

(6) พัฒนาแนวทางและเป้าหมายการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมด้านความเปิดกว้าง (Openness) ของคนในแต่ละช่วงวัยในสังคมอย่างเหมาะสมและสอดคล้อง กับสถานการณ์ในปัจจุบันและในอนาคต

(7) สนับสนุนกระบวนการขัดเกลาทางสังคมโดยอ้อมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เช่น การเชิดชูให้รางวัลบุคคล องค์กร และสถาบัน การสร้างกระแสค่านิยมเชิงบวก ในสื่อออนไลน์

1.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์

จากภาคธุรกิจ

● แนวทางการพัฒนา

เสริมสร้างและพัฒนากลไก เพื่อให้ภาคธุรกิจส่งเสริมสนับสนุนและสร้าง ค่านิยม และวัฒนธรรมที่ดี โดยการสร้างมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนพัฒนาด้านสังคม ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

● เป้าหมายของแผนย่อย

ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี (ปี 2564 มีจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม 148 แห่ง)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กระทรวงวัฒนธรรม มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเป้าหมายของแผนย่อยของแผนแม่บทฯ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น ผ่านการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ โดนใช้มิติทางวัฒนธรรมในการกระตุ้นภาคธุรกิจมีการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล ปลอดภัยและประเพณีนิยม สร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคม และปรับเปลี่ยนทัศนคติการดำเนินธุรกิจจากการเน้นที่ผลตอบแทนสูงสุด เป็นการคำนึงถึงต้นทุนทางสังคมและผลประโยชน์ตอบแทนต่อส่วนรวมอย่างยั่งยืน ผ่านการดำเนินการดังนี้

(1) การเสริมสร้างการปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย คุณธรรมจริยธรรม การมีจิตอาสา ในการดำเนินงานภาคธุรกิจที่เพื่อบ่มเพาะประโยชน์ต่อสังคมอย่างแท้จริง โดยเริ่มจากกลุ่มธุรกิจเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนคุณธรรมทั่วประเทศ

(2) ส่งเสริมให้เกิดการสร้างความร่วมมือในระดับชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น โดยการใช้ทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่นของชุมชนมาพัฒนา ต่อยอด และสร้างรายได้ในรูปแบบวิสาหกิจชุมชนเพื่อสังคม

(3) ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน โดยใช้พื้นฐานจากการนำทรัพยากรและทุนทางวัฒนธรรมในสังคมมาใช้ในกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่กลุ่มบุคคล และสังคม โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากรุ่นสู่รุ่นได้อย่างเป็นระบบ จนเกิดเป็นเข้มแข็งของวิสาหกิจในสังคมเพื่อคนสังคมอย่างยั่งยืน

1.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม

● แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาสื่อสร้างสรรค์ โดยจัดเวลาและพื้นที่ออกอากาศสื่อกระแสหลักให้แก่สื่อสร้างสรรค์ รวมทั้งการส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างของการมีคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตอาสา จิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาท สิทธิ และหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีให้กับประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก

(2) พัฒนาสื่อเผยแพร่ เพื่อส่งเสริมให้สื่อและสื่อสารมวลชนปฏิบัติงานบนเสรีภาพของสื่อควบคู่ไปกับจรรยาบรรณสื่ออย่างเคร่งครัดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม พัฒนาเนื้อหาสาระที่เป็นข้อเท็จจริงและมีคุณภาพสูง รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันความรู้ในการเลือกรับปรับใช้สื่อหรือการรู้เท่าทันสื่อ และสื่อออนไลน์แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ตลอดจนการเฝ้าระวังการบริโภคสื่อที่เหมาะสม

(3) พัฒนาระบบโครงสร้างเครือข่ายด้านข้อมูลเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง มีคุณภาพ และเชื่อถือได้

● เป้าหมายของแผนย่อย

สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

● **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

สถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (Media and Information Literacy : MIL) 80 คะแนน (ปี 2563 สถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ มีคะแนน 72.3 คะแนน)

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กระทรวงวัฒนธรรม มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเป้าหมายให้สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคมทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ผ่านการใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคมผ่านหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน ได้แก่ กองเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ดังนี้

(1) จัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาด้านการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อเป็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพและเป็นกรอบแนวทางในการบูรณาการงานของหน่วยงานภาครัฐและเป็นกลไกการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

(2) ส่งเสริมการผลิตสื่อที่มีเนื้อหาในการนำเสนอตัวอย่างบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะ เพื่อเป็นบุคคลต้นแบบ ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ แก่เด็กและเยาวชน

(3) ส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ นำเสนอตัวอย่างของการมีคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

(4) ส่งเสริมการนำข้อมูลจากฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และความน่าสนใจ มาเป็นเนื้อหาในการผลิตสื่อและสื่อออนไลน์อย่างมีความคิดสร้างสรรค์

(5) เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและค่านิยมเชิงบวก เพิ่มทักษะและความรู้ของเด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป ในการเลือกบริโภคสื่อ และการปรับใช้สื่อ หรือรู้เท่าทันสื่อและสื่อออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

(6) การเฝ้าระวังการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้เกิดการบริโภคสื่อที่สร้างสรรค์และมีความเหมาะสม ตลอดจนสร้างความตระหนักในการใช้สื่อและสื่อออนไลน์

(7) การพัฒนาฐานข้อมูลทางวัฒนธรรมที่รวบรวมข้อมูลด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และศิลปะร่วมสมัยที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ สามารถใช้อ้างอิงได้เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาต่อยอดศักยภาพงานด้านศิลปวัฒนธรรมของประเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 1 ความมั่นคง

2.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายระดับประเด็น**

เป้าหมายที่ 1 ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 2 ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

(1) ดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index : GPI) ไม่เกิน 1.89 ในปี 2570 (ปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยมีคะแนนอยู่ที่ 2.098 คะแนน เป็นอันดับ 103 จาก 163 ประเทศทั่วโลก)

(2) ดัชนีชี้วัดความสุขโลก (World Happiness Report) โดยอยู่ในอันดับ 1 ใน 30 ของโลก ในปี 2570 (ปี 2564 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 61 จาก 146 ประเทศทั่วโลก มีคะแนนเท่ากับ 5.891 คะแนน)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

จากภาพกรอบแนวคิดใหม่ด้านความมั่นคง ที่เรียกว่า “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ซึ่งได้ขยายขอบเขตความมั่นคงของชาติให้ครอบคลุมเกี่ยวข้องกับมิติต่าง ๆ ในทุกองคาพยพ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การทหาร วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดไป จนถึงประเด็นสำคัญต่าง ๆ อาทิ พลังงาน อาหาร และน้ำ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง จึงได้กำหนดเป้าหมายสำคัญในภาพรวมให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยมุ่งที่จะบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยอย่างแท้จริง รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานด้านความมั่นคง ให้บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงของประเทศ ให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ในการที่จะขับเคลื่อนไปได้ ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ เป้าหมายการดำเนินงานที่สำคัญของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ที่ต้องการบรรลุในช่วงปี พ.ศ. 2566 – 2570 คือ “ปัญหาเก่าหมดไป ปัญหาใหม่ไม่เกิด” เพื่อเอื้อต่อการบริหารประเทศมากยิ่งขึ้น

กระทรวงวัฒนธรรม มีบทบาทและภารกิจหลักให้การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ประชาชนไทยมีส่วนร่วมในการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ โดยได้มีการดำเนิน กิจกรรม/โครงการ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง อาทิ การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ การส่งเสริม ค่านิยม จิตสำนึก คุณธรรมจริยธรรม ศาสนิกสัมพันธ์ และการสร้างพลังบวร ในมิติศาสนา และอัตลักษณ์ความเป็นไทยเพื่อให้เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป ตระหนักถึงความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการสืบสาน และสร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติเพิ่มขึ้น อีกทั้ง กระทรวงมีบทบาทและภารกิจในการส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคี โดยเฉพาะ

ในมิติศาสนาและความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งมีความสอดคล้องกับเป้าหมายประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข ของแผนแม่บทฯ อีกด้วย

2.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การรักษาความสงบภายในประเทศ

● แนวทางการพัฒนา

(1) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) พัฒนาการเมือง มุ่งพัฒนานักการเมืองให้มีความรู้ความสามารถ คุณธรรมและจริยธรรม

● เป้าหมายของแผนย่อย

คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนาเป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ดัชนีสถาบันหลัก ไม่น้อยกว่า 85 คะแนน ในปี 2570 (ปี 2561 ดัชนีสถาบันหลัก มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 90.185)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กระทรวงวัฒนธรรม นับเป็นหน่วยงานหลักที่ได้มีการดำเนินโครงการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างต่อเนื่องผ่านกิจกรรม/โครงการ อาทิ โครงการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ โครงการส่งเสริม ค่านิยม จิตสำนึก คุณธรรมจริยธรรม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย โครงการศาสนิกสัมพันธ์ และโครงการพลังบวรในมิติศาสนา เป็นต้น รวมทั้งการส่งเสริมการดำเนินโครงการตามแนวพระราชดำริ ศาสตร์พระราชา โดยส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรม รวมถึงส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นศาสนิกที่ดีตามหลักศาสนา

2.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

● แนวทางการพัฒนา

(1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาคาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(2) การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

● เป้าหมายของแผนย่อย

ภาคใต้มีความสงบสุข ร่มเย็น

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

ดัชนีความสงบสุขภาคใต้ ไม่น้อยกว่า 80 ในปี 2570 (ปี 2564 ค่าดัชนีความสงบสุขภาคใต้ เฉลี่ยร้อยละ -56.82)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

1. มุ่งเน้นการสร้างความปลอดภัย และความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันของชุมชนพหุวัฒนธรรมในพื้นที่เป้าหมายตามแผนบูรณาการ

2. ดำเนินภารกิจและโครงการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในมิติศาสนาและความหลากหลายทางวัฒนธรรม อาทิ โครงการพัฒนาสังคมสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบของชุมชนเป้าหมายด้วยมิติทางวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีการขยายจำนวนพื้นที่ให้ครอบคลุมมากขึ้นในทุก ๆ ปี อย่างต่อเนื่อง

2.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติรวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ

- **แนวทางการพัฒนา**

(1) ส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมไปถึงความร่วมมือในระดับภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มิใช่ภาครัฐ เน้นความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐ เอกชน และประชาชน ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรม และความช่วยเหลือเชิงมนุษยธรรมและการพัฒนา

(2) ร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและอธิปไตยของชาติ รวมไปถึงการส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีความมั่นคงระหว่างประเทศ มีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ มีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนในระดับประชาชน เพื่อเสริมสร้างให้ไทยเป็นพหุสังคมที่เข้มแข็ง รวมทั้งการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ กับกลุ่มเยาวชน/นักเรียนไทย/กลุ่มเป้าหมาย ในต่างประเทศ ด้วยการพัฒนาศักยภาพ หรือการเสริมสร้างขีดความสามารถทางด้านต่าง ๆ รวมไปถึงการสร้างโอกาสการพัฒนาเส้นทางอาชีพ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทาง และส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

จำนวนเป้าหมายย่อย ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่ 17 เสริมความแข็งแกร่งให้แก่งlobalizationและการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างน้อย 17 เป้าหมายย่อย จาก 19 เป้าหมาย (ล่าสุดปี 2559 - 2563 ภาพรวมการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) โดยบรรลุแล้ว (สีเขียว) 15 เป้าหมายย่อย ใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) 13 เป้าหมายย่อย และยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุ (สีแดง) 1 เป้าหมายย่อย)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

(1) กำหนดการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และอาเซียน โดยเน้นส่งเสริมบทบาทด้านศิลปวัฒนธรรมของไทยในเวทีอาเซียนและนานาชาติทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี

(2) ส่งเสริมการใช้มิติวัฒนธรรมเพิ่มบทบาทและสร้างโอกาสของประเทศ ไทยในเวทีการค้า การลงทุน การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และบุคลากรในระดับนานาชาติ ผ่านการประสานงานนโยบายต่างประเทศในมิติวัฒนธรรม โดยการยกระดับความสอดคล้องเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนการใช้มิติ Soft Power เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทย เป็นต้น

(3) พัฒนาศักยภาพและเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการดำเนินงานอนุรักษ์ สืบสาน พัฒนาและสร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ

(4) การจัดทำแผนระดับต่าง ๆ ของกระทรวงวัฒนธรรมให้มีการเชื่อมโยง เข้ากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยมิติทางวัฒนธรรม และการพัฒนาในมิติอื่นๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม อีกทั้งยังได้ดำเนินโครงการโครงการเสริมสร้างภาพลักษณ์และส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยมีบทบาทที่ชัดเจนในภูมิภาคอาเซียน

3) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 2 การต่างประเทศ

3.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายระดับประเด็น**

การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

คะแนนตัวชี้วัดการต่างประเทศไทย มีค่าเป้าหมายในห่วงปี 2566 – 2570 ไม่น้อยกว่า 80 คะแนน (ปี 2565 คะแนนตัวชี้วัดการต่างประเทศไทยอยู่ที่ 100 คะแนน)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

ปัจจุบันการต่างประเทศมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วและมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการดำเนินการด้านต่างประเทศทำให้ไทยมีความพร้อมและมีบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลก และมีความร่วมมือกับนานาชาติในลักษณะที่จะเกื้อหนุนต่อความก้าวหน้า ในทุก ๆ ด้านของไทยและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาคมโลกโดยรวม

ทั้งนี้ การผลักดันให้งานด้านศิลปวัฒนธรรมทางวัฒนธรรม เป็นตัวกลาง สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนับเป็นประเด็นที่ได้มีการกล่าวถึงในระยะหนึ่ง เนื่องจากเป็นเครื่องมือ

ที่มีประสิทธิภาพ ใช้เป็น Soft Power ที่สื่อให้เห็นถึงความงดงามและอัตลักษณ์ของงานวัฒนธรรม เพื่อการขยายความร่วมมือในด้านต่างๆ อาทิ เศรษฐกิจ การค้า การคมนาคม และทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ประกอบกับภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในระดับโลก ทั้งมิติสังคม เศรษฐกิจ การค้า กระทรวงวัฒนธรรมจึงต้องเตรียมรับปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานในเชิงนโยบายเพื่อพลิกฟื้นภาคศิลปวัฒนธรรม และนำพาประเทศไทยให้เข้มแข็งและมั่นคง โดยเริ่มจากการปรับเปลี่ยนตำแหน่งของกระทรวงให้เป็นกระทรวงสังคมถึงเศรษฐกิจ และกำหนดพันธกิจด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมกับต่างประเทศ และส่งเสริมบทบาททางวัฒนธรรมของไทยในเวทีโลก ตลอดจนยุทธศาสตร์การเสริมสร้างภาพลักษณ์ เกียรติภูมิ และยกระดับบทบาทด้านวัฒนธรรมของไทยในเวทีโลกให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก ในรูปแบบภารกิจและวิธีการทำงานของกระทรวงวัฒนธรรมส่วนใหญ่จะเป็นการนำวัฒนธรรมมาใช้ ในการสร้างความสัมพันธ์ ภาพลักษณ์ และเกียรติภูมิของไทย ตลอดจนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่องวัฒนธรรมและประเพณีของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจา เพื่อรักษาความไว้วางใจระหว่างกัน อาทิ การจัดมหกรรมการแสดง งานเทศกาล การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ได้มีการเริ่มที่จะขับเคลื่อนงานด้านศิลปวัฒนธรรมไปสู่มิติเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และรัฐบาล โดยใช้กลไกทุนทางวัฒนธรรม 5F ที่มีศักยภาพ

3.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก

● แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงองค์ความรู้และงานสร้างสรรค์ของไทย เพื่อมุ่งสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศและสร้างมูลค่าให้แก่แบรนด์ประเทศไทย และเสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยอย่างเป็นระบบ

(2) ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน และให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาควิชาการ ของไทยกับประเทศต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีระหว่างกัน รวมถึงการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทยโดยชี้แจงข้อเท็จจริงและใช้แนวทางชี้แจงให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

(3) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนอย่างยั่งยืน ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย

(4) รักษาสถานะของไทยในฐานะหนึ่งในศูนย์กลางการท่องเที่ยว ที่มีคุณภาพของโลก เพื่อเสริมสร้างความนิยมและภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในหมู่ชาวต่างชาติ

(5) ส่งเสริมศักยภาพและเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่คนไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้คนไทยมีเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีในสายตาชาวต่างชาติพร้อมทั้งสนับสนุนให้คนไทยที่มีศักยภาพได้สร้างชื่อเสียง ได้รับการยอมรับ และได้รับรางวัลหรือได้ ดำรงตำแหน่งที่สำคัญในระดับสากล

- เป้าหมายของแผนย่อย

ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

จำนวนข้อกำหนดบัญญัติ หรือผลลัพธ์การประชุมระดับผู้นำในกรอบพหุภาคีที่ริเริ่มจากประเทศไทย จะต้องมียุทธศาสตร์เป้าหมายในห้วงปี 2566 – 2570 เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการนำข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานศิลปวัฒนธรรมที่ประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่ม ในระดับกรอบพหุภาคีไปใช้ในทางปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม และประเมินผลการดำเนินการอย่างเหมาะสม

(2) จัดทำฐานข้อมูล และระบบบริหารจัดการด้านการต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำข้อมูลไปต่อยอดในการพัฒนา และเกิดการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(3) เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ ผ่านการดำเนินการ อาทิ บันทึกความร่วมมือ หรือข้อตกลงกิจกรรมต่าง ๆ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ความร่วมมือกับตัวแทนสื่อหรือผู้นำความคิด หรือ influencer ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลภาพลักษณ์ และศักยภาพด้านศิลปวัฒนธรรมของไทยให้กว้างขึ้น

(4) สร้างโอกาสสนับสนุนศิลปิน ผลงานของไทยให้เข้าถึงตลาดนานาชาติ อาทิ การเปิดโอกาสให้บุคลากรที่มีศักยภาพได้เข้าร่วมงานในระดับชาติ และระดับนานาชาติ การศึกษาข้อมูลตลาดงานด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศ และนำมาปรับปรุงผลงาน รวมถึงแนวทางการพัฒนา และสนับสนุนการขยายตลาดงานด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศ

(5) พัฒนาสื่อและช่องทางประชาสัมพันธ์ศิลปวัฒนธรรม และ Soft Power ไทยในต่างประเทศตามความต้องการของตลาดภายในประเทศ ทั้งในรูปแบบเนื้อหา และความแตกต่างทางวัฒนธรรม ค่านิยมของประเทศเป้าหมาย บนแพลตฟอร์มดิจิทัลทั้งในโลกจริงและโลกเสมือน

(6) การพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์ทางศิลปวัฒนธรรมในระดับชาติ และนานาชาติ ทั้งช่องทางออนไลน์ และออฟไลน์

(4) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 4 อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

4.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมายระดับประเด็น

เป้าหมายที่ 1 การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขา
อุตสาหกรรม และบริการ

เป้าหมายที่ 2 ผลิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ
เพิ่มขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

(1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคอุตสาหกรรมต้องมีอัตราการขยายตัว
เฉลี่ยร้อยละ 4.8 (ปี 2564 มีการขยายตัว ร้อยละ 3.4)

(2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคบริการ ต้องมีอัตราการขยายตัว
เฉลี่ยในห้วงปี 2566 - 2570 ร้อยละ 5.3 (ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7)

(3) ผลิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ต้องมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย
ในห้วงปี 2566 - 2570 ร้อยละ 2.4 (ปี 2564 อยู่ที่ร้อยละ 2.72 เกินกว่าเป้าหมาย)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

จากข้อมูลของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) พบว่า ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ภาคอุตสาหกรรมวัฒนธรรมในระดับโลกมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องราวร้อยละ 7 สูงกว่าภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ และมีแนวโน้มจะเป็นภาคที่มีการจ้างงานบุคลากรรุ่นใหม่ (Youth Labor Forces) มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับภาคเศรษฐกิจอื่น และเมื่อพิจารณาจากศักยภาพในการส่งออกสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทย ในรอบ 5 - 7 ปีที่ผ่านมา พบว่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งใน 20 ประเทศที่มีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงที่สุด โดยสินค้าที่ทำรายได้มากที่สุด คือ เสื้อผ้า เครื่องประดับประเภทอัญมณี สินค้าเกษตร (อาหาร) รวมถึงสินค้าบริการอื่นๆ ที่กำลังมาแรง ได้แก่ ซีรีส์ คอนเทนต์ต่างๆ รวมถึงสินค้าและบริการด้านภูมิปัญญาเชิงการแพทย์และความงาม ทั้งนี้ มูลค่าการผลิตสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมคิดเป็นร้อยละ 8.9 ของ GDP (ปี 2561) สร้างรายได้จากการส่งออกประมาณสามแสนล้านบาทต่อปี และมีอัตราการจ้างงานสูงถึง 990,000 คน (ปี 2563)

ในระดับนโยบาย กระทรวงวัฒนธรรมได้ประกาศนโยบายเร่งด่วน ในปี 2566 - 2570 ประกอบด้วย การปรับบทบาทกระทรวงวัฒนธรรมสู่กระทรวงสังคมเชิงเศรษฐกิจ ด้วยการ “ทำวัฒนธรรมให้เป็นรูปธรรม (Make Culture Visible)” เน้นความสำคัญในการสร้างการตระหนักรับรู้ให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและบทบาทของวัฒนธรรมในการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงวัฒนธรรมได้มากขึ้น ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้วยทุนทางวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดทำและพัฒนาสถิติ ดัชนี และตัวชี้วัดที่สะท้อนบทบาทของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

รวมทั้งเน้นการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ แบบข้ามสาขา เพื่อยกระดับบทบาทของอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับสากล

ปัจจุบัน ประเทศไทยได้มุ่งพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมถึงอุตสาหกรรมวัฒนธรรม อุตสาหกรรมคอนเทนต์ ไปสู่อุตสาหกรรมอนาคตของประเทศ โดยเริ่มจากการสร้างรากฐานของอุตสาหกรรมและบริการ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมและบริการทั้งด้านบุคลากร ทักษะ ฝีมือแรงงาน การสร้างนวัตกรรม การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบต่าง ๆ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และในระยะต่อไปจะเป็นการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมและบริการรวมถึงอุตสาหกรรมและบริการในสาขาศิลปวัฒนธรรมแห่งอนาคตเติบโตเป็นเสาหลักของเศรษฐกิจไทย สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมของตนเอง ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากต่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพในระดับภูมิภาคและระดับโลก และนำไปสู่การเป็นหนึ่งในประเทศชั้นนำด้านอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต่อไป โดยตั้งเป้าให้มูลค่าของอุตสาหกรรมวัฒนธรรม เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 8.9 ในปี 2561 เป็นร้อยละ 15 ของ GDP ในปี 2570 และขับเคลื่อนการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทย โดยมุ่งเป้าให้ไทยเป็น 1 ใน 15 ประเทศที่มีสัดส่วน (Global Market Share) การส่งออกสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมสูงสุดในตลาดโลก และมีแรงงานในอุตสาหกรรมวัฒนธรรม เพิ่มขึ้นจาก 990,000 คน เป็น 1.2 ล้านคน ในปี 2570

4.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์

● แนวทางการพัฒนา

(1) ยกระดับความสามารถของผู้ผลิต ผู้พัฒนา และผู้ออกแบบและสร้างระบบของไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันในด้านต่าง ๆ มากขึ้น และสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ รวมถึงการสร้างโมเดลในการทำธุรกิจใหม่ในอนาคต

(2) สร้างโอกาสและขยายช่องทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ และยกระดับให้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันในสังคม

(3) ส่งเสริมให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์และสนับสนุนการสร้างคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรมและบริการเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ รวมถึงสนับสนุนให้มีกลไกเพื่อผลักดันการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ทั้งระบบแบบครบวงจร

● เป้าหมายของแผนย่อย

อุตสาหกรรมและบริการ เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

อัตราการขยายตัวของมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัล อยู่ที่ร้อยละ 10 (ในปี 2563 มีมูลค่า 1,294,954 ล้านบาท)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) พัฒนา “เศรษฐกิจแพลตฟอร์มด้านวัฒนธรรม (Platform Economy for Culture)” ซึ่งประกอบด้วย Big Data ด้านงานวัฒนธรรมบนแนวคิดเศรษฐกิจวัฒนธรรม เพื่อเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาลว่าด้วยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยสู่ “เศรษฐกิจแพลตฟอร์ม” ซึ่งจะรวมข้อมูลกลางด้านวัฒนธรรม อาทิ สถิติทางวัฒนธรรม งานวิจัยทางวัฒนธรรมและข้อมูลทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ข้อมูลด้านศาสนา ข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมและข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานประวัติศาสตร์ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ข้อมูลห้องสมุดภาพยนตร์ และฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุมรดกวัฒนธรรม โบราณคดีและประวัติศาสตร์งานวิจัยชาติพันธุ์ เป็นต้น โดยเอื้อให้เกิดโอกาสในการประกอบธุรกิจด้านศิลปวัฒนธรรมแก่ผู้ประกอบการไทย อำนาจความสะดวกในการค้นหาข้อมูล สืบค้น หรือศึกษาแนวโน้มด้านการตลาด และเอื้อให้เกิดการเข้าถึงทรัพยากรทางวัฒนธรรมมากขึ้น รวมถึงเอื้อให้ผู้บริโภคเข้าถึงศิลปวัฒนธรรมมากขึ้นผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล

(2) มุ่งยกระดับอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเพื่อการส่งออกสู่ตลาดโลก ด้วยการใช้ “Soft Power” สร้างการรับรู้และส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ ด้วยสื่อบันเทิง สินค้า และบริการในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมคอนเทนต์ โดยมุ่งเน้นการส่งออก “คอนเทนต์” อาทิ ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ ละคร ซีรีส์ แอนิเมชัน ดนตรี ฯลฯ ผ่านทุกช่องทางการเผยแพร่ โดยเฉพาะแพลตฟอร์มออนไลน์ สื่อดิจิทัล และโซเชียลมีเดีย ตลอดจนการทำการตลาดและการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์มซื้อขายดิจิทัล และมุ่งสร้าง “พื้นที่” ของคอนเทนต์ที่ผลิตหรือลงทุนโดยคนไทย ผสมผสานและแสดงออกถึงวัฒนธรรมและสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นแพลตฟอร์มที่ของคนไทยหรือแพลตฟอร์มของต่างประเทศ

(3) เร่งพัฒนาฝีมือ ทักษะด้านดิจิทัล ให้แก่ศิลปิน แรงงาน บุคลากร และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมคอนเทนต์ รวมไปถึงการแปลงสินค้าทางวัฒนธรรมสู่รูปแบบดิจิทัล และองค์ความรู้ด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนการส่งเสริมสวัสดิการ นโยบาย ระเบียบ และมาตรการจูงใจนักลงทุนและนโยบายสนับสนุนด้านการเงินในภาคอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมคอนเทนต์

(4) มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการสำรวจตลาดและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทั่วโลก เพื่อนำมาปรับและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม รวมไปถึงคอนเทนต์ไทยให้มีเอกลักษณ์โดดเด่น แตกต่าง และเป็นที่ต้องการของตลาดโลก บ่มเพาะและสร้างฐานผู้บริโภคที่นิยมในสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทย และมีความเข้าใจในวัฒนธรรมไทยและเคารพในคุณค่าทางวัฒนธรรม

5) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 5 การท่องเที่ยว

5.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายระดับประเด็น**

เป้าหมายที่ 1 ผลผลิตภัณฑมวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 2 รายได้จากการท่องเที่ยวเมืองรองเพิ่มขึ้น

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

(1) สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยว ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (เฉลี่ยร้อยละ) ในห้วงปี 2566 – 2570 สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยว ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจะต้องเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 (ปี 2564 ประมาณการ สัดส่วน GDP ในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 1.58 ซึ่งเป็นผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)

(2) อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศ (เฉลี่ยร้อยละ) ในห้วงปี 2566 - 2570 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 (ปี 2563 อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศอยู่ที่ร้อยละ 15.98)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 5 การท่องเที่ยว ให้ความสำคัญกับการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวในระดับโลก ซึ่งต้องมีการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและพื้นที่สร้างสรรค์ทางศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมที่ถูกต้องในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ เพื่อการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และการเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะการยกระดับการท่องเที่ยวเมืองรอง ซึ่งจะเป็นงานสำคัญที่กระทรวงวัฒนธรรมจะให้ความสำคัญในระยะต่อไป โดยยังคงรักษาจุดเด่นของด้านการส่งเสริม พัฒนา และถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ ความเป็นไทย ซึ่งสามารถนำเสนอภาพลักษณ์ของประเทศ ผ่านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผ่านกระบวนการทางการตลาด การสร้างภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศไทยในเวทีระดับสากล

5.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

● แนวทางการพัฒนา

(1) สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยานประวัติศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่า และมูลค่าผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงส่งเสริม การดำเนินงานศึกษา วิจัย ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงสร้างสรรค์ และการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อนำข้อมูล เป็นฐานในการส่งเสริมและกิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น

(2) พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ การส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และการออกแบบ การสร้างนวัตกรรม การส่งเสริมการลงทุน การสร้างเครือข่ายวิสาหกิจ การท่องเที่ยว การสื่อสารและการคมนาคม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการส่งเสริมการตลาดและการสร้างเรื่องราวเพื่อบอกเล่านักท่องเที่ยว เป็นต้น

(3) เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เพื่อให้มีทักษะและองค์ความรู้ในธุรกิจตลอดห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว

(4) ส่งเสริมการจดทะเบียน การคุ้มครอง การใช้ทรัพย์สินทางปัญญา และภูมิปัญญา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเป็นเมืองศูนย์กลาง การท่องเที่ยวของภูมิภาค ได้แก่ แหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมไทย มรดกทางวัฒนธรรม กิจกรรมและสินค้า ของชุมชน อาหารไทย และการแพทย์แผนไทย

(5) ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเมืองหลักและเมืองรองโดยการนำเสนอ เอกลักษณ์ของประเทศไทยและของแต่ละท้องถิ่น ให้เป็นที่เข้าใจในเวทีโลก ผ่านสื่อสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมการสื่อสารเรื่องราวอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคและจังหวัดต่าง ๆ ผ่านการพัฒนาแบรนด์และการสื่อสารเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์ผ่านช่องทางการตลาดที่เป็นที่นิยม ในกลุ่มเป้าหมาย

● เป้าหมายของแผนย่อย

- (1) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
- (2) เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เพิ่มขึ้น
- (3) สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียน ทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น

● **คำเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

(1) อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ในห้วงปี 2566 – 2570 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 ต่อปี (ในปี 2563 อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมอยู่ที่ร้อยละ -55.42)

(2) จำนวนเมืองและชุมชนที่ได้รับการพัฒนาและยอมรับในระดับสากลว่าเป็นเมืองที่มีการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ ทั้งในเชิงสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ วรรณกรรม ดนตรี ศิลปะ และการออกแบบ และมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ทั้งมิติของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในห้วงปี 2566 – 2570 จำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ไม่น้อยกว่า 15 เมือง/ชุมชน (จำนวนเมืองที่เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของ UNESCO และ Sustainable Destination TOP 100 สะสม โดยไม่นับซ้ำจังหวัดที่ได้ทั้ง 2 ประเภท)

(3) อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (ร้อยละต่อปี) ในห้วงปี 2566 – 2570 อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

(1) พัฒนาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นเพื่อรองรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ ที่สามารถสร้างรายได้ และเศรษฐกิจของชุมชนเพิ่มขึ้น

(2) ส่งเสริมการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

(3) พัฒนาศักยภาพของสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถเข้าถึงการบริโภคในชีวิตประจำวันของคนทั้งในและต่างประเทศ

(4) ส่งเสริมปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

(5) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยววัฒนธรรมให้สามารถนำเสนอภาพลักษณ์และจุดเด่นของพื้นที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าสู่พื้นที่ท่องเที่ยวมากขึ้น

(6) พัฒนาศักยภาพของเมือง/ชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และองค์ประกอบของเมืองที่มีทุนทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่ดีแล้ว ให้สามารถพัฒนาเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของ UNESCO หรือการเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาคทั้งในส่วนของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และมรดกทางวัฒนธรรม

(7) ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดในระดับประเทศและต่างประเทศ ในแง่ของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและพื้นที่สร้างสรรค์ โดยเน้นการนำเสนอเอกลักษณ์

ของประเทศไทยและของแต่ละท้องถิ่น ให้เป็นที่รู้จักและเข้าใจในโลก ผ่านการประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อและสื่อออนไลน์สร้างสรรค์ และนวัตกรรมทางสื่อต่าง ๆ

6) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 6 พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

6.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมายระดับประเด็น

ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีแผนผัง ภูมินิเวศ เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชนบท มั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้ง ผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ประเทศไทยมีแผนผังภูมินิเวศระดับภาคเพิ่มขึ้นภายในปี 2570 เพิ่มขึ้น 1 ภาค (ภาคแบ่งตามราชบัณฑิตยสภา มีจำนวน 6 ภาค ได้แก่ 1) ภาคเหนือ จำนวน 9 จังหวัด 2) ภาคกลาง กรุงเทพมหานคร และอีก 21 จังหวัด 3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด 4) ภาคตะวันออก จำนวน 7 จังหวัด 5) ภาคตะวันตก จำนวน 5 จังหวัด 6) ภาคใต้ จำนวน 14 จังหวัด)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำและพัฒนาระบบการเชื่อมโยง จัดการ และวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อการจัดทำแผนผังภูมินิเวศระดับประเทศ รวมถึงสนับสนุนการบริหารจัดการตามศักยภาพของภูมินิเวศของพื้นที่ตามเกณฑ์และมาตรฐานการพัฒนาโครงการพื้นฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดทำผังพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี ครอบคลุมถึงการสงวนรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมถึงการปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการรักษาและพัฒนาภูมินิเวศและภูมิวัฒนธรรม ผ่านการศึกษาทั้งในและนอกระบบ

ประเด็นดังกล่าวมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม ข้อที่ 5 การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และการสร้างสรรค์งานด้านศิลปวัฒนธรรม และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่และภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการผลักดันให้งานวัฒนธรรมเป็นที่จับต้องมองเห็นได้ (Make Culture Visible) และเป็นแนวทางในการจัดการภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ให้เกิดความยั่งยืน เนื่องจากภูมิทัศน์วัฒนธรรมแสดงให้เห็นถึงต้นกำเนิด และพัฒนาการทางสังคม ผ่านลักษณะทางกายภาพ และการใช้งานของพื้นที่ อันเป็นผลลัพธ์จากผืนดินระหว่างธรรมชาติและมนุษย์ การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมจึงเป็นแนวทางสำคัญในการรักษาคุณค่าและความสำคัญให้คงอยู่อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของสังคม อาทิ การดูแลรักษา การรักษาให้คงสภาพ การบูรณปฏิสังขรณ์ การสร้างขึ้นมาใหม่ การปรับปรุงประโยชน์ใช้สอยและการพัฒนาและสร้างสรรค์ใหม่

6.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน

● แนวทางการพัฒนา

(1) จัดทำฐานข้อมูลที่ใช้ได้ทุกหน่วยงานร่วมกัน ด้านการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเชิงนิเวศและพื้นที่อนุรักษ์ โดยกำหนดให้จังหวัดเป็นฐานในการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เป็นผู้เลือกและตัดสินใจในการจัดทำแผนผังต่าง ๆ อาทิ เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืนและปลอดภัย อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่พิเศษเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน

(2) พัฒนาและส่งเสริมกลไกการให้บริการของระบบนิเวศ รวมทั้งจัดให้มีการสงวนรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู สภาพแวดล้อมและพื้นที่แหล่งธรรมชาติ แหล่งศิลปกรรม ในทุกมิติ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เพื่ออนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

● เป้าหมายของแผนย่อย

ความยั่งยืนทางภูมิโนเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

พื้นที่ที่มีแผนผังภูมิโนเวศเพิ่มขึ้นในปี 2570 อย่างน้อย 6 ผังใน 1 ภาค (ภาคกลาง) อ้างอิงจากข้อมูลจำนวนแผนผังภูมิโนเวศระดับจังหวัดของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปี 2563-2564) ได้จัดทำแผนผังภูมิโนเวศของพื้นที่ภาคเหนือ ในระดับจังหวัด ในพื้นที่เป้าหมาย 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ พะเยา ลำปาง ลำพูน และอุตรดิตถ์

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) ยกระดับการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการรักษาความสมดุลของภูมิโนเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม โดยการพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการศึกษา ด้านศิลปวัฒนธรรมที่อยู่นอกห้องเรียน หรือหน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับงานด้านนี้ เพื่อเปิดกว้างการเข้าถึงองค์ความรู้ และทักษะ

(2) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ อาทิ

- ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดิจิทัล และนวัตกรรมในการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรม และอุตสาหกรรมวัฒนธรรม

- แหล่งบริการพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ และเปิดกว้างสำหรับงานศิลปวัฒนธรรม

- การสร้างความเข้าใจและการเข้าถึงงานศิลปวัฒนธรรมของประชาชนทุกกลุ่มในรูปแบบสื่อ หลักสูตร การเรียนรู้

(3) สนับสนุนการสร้างพื้นที่/ กิจกรรม/ ชุมชนผ่านสื่อออนไลน์ โดยการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

(4) พัฒนาพื้นที่เพื่อส่งเสริมและสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนศึกษาและวางแผนการส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนความสนใจและการศึกษาให้กับแรงงานภาคศิลปวัฒนธรรม เช่น ภัณฑารักษ์

(7) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 8 ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

7.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายระดับประเด็น

ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งหมด ต้องมีสัดส่วนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 (ปี 2563 ร้อยละ 34.16)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ปัจจุบัน ประเทศต่าง ๆ ได้นำเศรษฐกิจวัฒนธรรมที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา มาใช้เป็นกลไกผลักดันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ด้วยการต่อยอดสร้างสรรค์ทุนทางวัฒนธรรมให้ทันสมัย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความแตกต่างให้แก่สินค้าและบริการ ส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศในเวทีนานาชาติ ดึงดูดการท่องเที่ยวและส่งเสริมการส่งออก ทั้งนี้ เศรษฐกิจวัฒนธรรมเป็นภาคส่วนที่เชื่อมโยงกับวิสาหกิจชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจเริ่มต้น และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ดำเนินการโดยผู้ประกอบการรุ่นเยาว์และผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ผสมผสานวิถีภูมิปัญญาของชุมชนดั้งเดิม และกลายเป็นกลไกทางสังคมและเศรษฐกิจที่สำคัญในปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) โดยเฉพาะวิสาหกิจที่ผลิตสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม มีความท้าทายในแง่ของจำนวนผู้ประกอบการที่ลดลง ผลผลิตภาพที่น้อย ความเสถียรของรายได้ อุปสงค์ และอุปทาน ทั้งนี้ เมื่อต้องเผชิญกับภาวะวิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) โดยเศรษฐกิจวัฒนธรรมที่ส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีมูลค่าลดลงร้อยละ 23 อยู่ที่ราว 1.19 ล้านล้านบาท โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) วิเคราะห์ว่า อนาคตของเศรษฐกิจวัฒนธรรมในช่วงปี 2568 - 2574 อาจเป็นไปได้ 2 รูปแบบ คือ ไม่ปรับตัวและไม่ต่อยอด

ด้วยเทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลให้อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 2.1 แต่หากปรับตัวและต่อยอดด้วยเทคโนโลยี จะส่งผลให้อัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมต่อปีประมาณร้อยละ 4.5 ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย โดยเน้นการสร้างผู้ประกอบการให้มีความเข้มแข็ง มีทักษะ และจิตวิญญาณ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มที่เหมาะสม เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจให้มีมาตรฐาน ทั้งทางการเงิน การเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ด้วยนโยบายของภาครัฐที่มีประสิทธิภาพต่อการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) โดยยังคงเน้นให้ผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต โดยการเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ประเทศสามารถแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้ และมีความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต และการบริหารจัดการในตลาดรูปแบบใหม่ที่เติบโตอย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภค

7.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ

● แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการ โดยวางรากฐานการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและความถนัดที่แตกต่างและหลากหลายของแรงงาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล และธุรกิจรูปแบบใหม่ในอนาคต

(2) สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการในทุกระดับให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ

● เป้าหมายของแผนย่อย

การขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้น (Early Stage) ในประเทศไทยเพิ่มขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) รายใหม่ (Early Stage) ทั้งหมดต้องมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15 (ปี 2564 มีจำนวนวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมรายใหม่ (Early Stage) ที่จดทะเบียนนิติบุคคล ลดลงร้อยละ 2.1)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) ออกแบบนโยบายและมาตรการจูงใจเร่งรัด เอื้อให้เกิดจำนวนผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในระดับชุมชน และสามารถเชื่อมโยงบุคลากรหรือแรงงานจากภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ มาเป็นบุคลากรหรือผู้ประกอบการในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านวัฒนธรรม รวมทั้งมีมาตรการด้านการเงินที่สนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้น ให้สามารถเติบโตและต่อยอดได้

(2) ส่งเสริม พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ แรงงาน ในวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเริ่มต้น และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านวัฒนธรรม โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และการซื้อขายทางแพลตฟอร์มดิจิทัล การใช้ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผสมผสานกับนวัตกรรมใหม่ ๆ และเทคโนโลยีดิจิทัล โดยภาครัฐส่งเสริมด้านข้อมูลทุนทางวัฒนธรรม ข้อมูลด้านการตลาด การศึกษา ที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และส่งเสริมจิตวิญญาณการแข่งขัน และการเป็นผู้ประกอบการ ตลอดจนความเข้าใจในการใช้วัฒนธรรมเพื่อสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน

(3) ภาครัฐส่งเสริมการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ การต่อยอดธุรกิจ และเครือข่ายด้านการตลาดสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม ทั้งในและต่างประเทศ โดยบูรณาการความร่วมมือ ทุกภาคส่วน เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงและแข่งขันในตลาดสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมในระดับโลก

8) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

8.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมายระดับประเด็น

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนา ประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรม ในอีก 20 ปีข้างหน้า ดังนั้น จำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์สร้างความอยู่ดีมีสุข ของคนไทย เพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสังคม พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดีเก่ง และมีคุณภาพพร้อม ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ

กระทรวงวัฒนธรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการปลูกฝัง ค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดี ผ่านสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และชุมชน การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม และส่งเสริมการนำหลักแนวคิดหลักธรรมทางศาสนามาเผยแพร่ ให้กับประชาชนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่ดีอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการเสริมสร้างมาตรการจูงใจ มาตรการทางสังคมและมาตรการทางกฎหมาย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา ค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีคนในสังคม ผ่านการพัฒนาแผนงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ค่านิยม ภูมิคุ้มกันทางสังคมและค่านิยมเชิงบวกเพื่อพัฒนาคนไทยให้พร้อมรับมือและปรับตัวสู่ศตวรรษที่ 21

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ ซึ่งจะวัดระดับคุณภาพชีวิตของคนใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพ วัดจากความคาดหมายการคงชีพเมื่อแรกเกิด 2) ด้านการศึกษา วัดจากจำนวนปีเฉลี่ยที่ได้รับการศึกษา และจำนวนปีที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา และ 3) ด้านมาตรฐานการครองชีพ วัดจากรายได้ ประชาชาติมวลรวมต่อบุคคล โดยจะต้องมีค่าคะแนนดัชนีการพัฒนามนุษย์ ในห้วงปี 2566 - 2570 ไม่น้อย กว่า 0.82 คะแนน (ล่าสุดในปี 2564 ดัชนีการพัฒนามนุษย์ มีค่าคะแนน 0.80 คะแนน)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ให้มีความสำคัญกับคนไทยในทุกช่วงวัย ให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมดุล ส่งเสริมให้ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง เด็กและเยาวชนมีทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 สามารถเติบโตเป็นแรงงานที่มีศักยภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น โดยคนไทยในแต่ละช่วงวัยจะต้องอยู่สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจไปควบคู่กัน เกิดสมดุลและมีคุณภาพทางชีวิต มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดี สามารถเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพของประเทศต่อไปในอนาคต

8.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์

● แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่ การพัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย รวมถึงการให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง มีค่านิยมที่ดี มีคุณธรรม ควบคู่กับการส่งเสริมสื่อบroadcastและสร้างสรรค์ เพื่อให้มีบทบาทในการให้ความรู้ต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัว ชุมชน และสังคมไทยอย่างยั่งยืน

● เป้าหมายของแผนย่อย

ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประกอบด้วย 5 ด้าน 1) ด้านสัมพันธภาพ 2) ด้านการพึ่งพาตนเอง 3) ด้านการทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัว 4) ด้านทุนทางสังคม 5) ด้านการหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงและการปรับตัวได้ในภาวะยากลำบาก โดยดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวไทย ในห้วงปี 2566 - 2570 ไม่น้อยกว่า 92 คะแนน ในปี 2564 ดัชนีความเข้มแข็งของครอบครัวไทยอยู่ที่ 90.11 คะแนน)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) สร้างความตระหนักและรับรู้ของทุกภาคส่วนในสังคมเกี่ยวกับความสำคัญของสถาบันทางสังคม โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว ชุมชน ที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21

(2) พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรภายในครอบครัว และชุมชน

(3) พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงกันระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน ที่เรียกว่า “บวร” ที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัว และชุมชนคุณธรรมเข้มแข็ง พร้อมสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น

(4) การส่งเสริมให้สื่อมีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์และให้ความรู้ต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคม

8.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

● แนวทางการพัฒนา

(1) จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะ ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์การทำงานร่วมกับผู้อื่น

(2) จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ

(3) จัดให้มีการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

● เป้าหมายของแผนย่อย

วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญ ทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านทักษะ (Skill) แรงงานในอนาคต (Future Workforce) จะต้องมีค่าคะแนนในห้วงปี 2566 - 2570 ไม่น้อยกว่า 70 คะแนน (ค่าคะแนนของประเทศไทย ปี 2562 เท่ากับ 60.70 และ ปี 2561 เท่ากับ 58.49)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ที่สามารถสร้างทักษะชีวิตแบบรอบด้าน และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

(2) พัฒนาทักษะการเรียนรู้ และความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และความเข้าใจ มองเห็นคุณค่าในความแตกต่างของแต่ละบุคคล และยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม

(3) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและทักษะในทุกแขนง ทั้งด้านภาษา ศิลปวัฒนธรรม และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของช่วงวัย

(4) การยกระดับสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่สาธารณะเพื่อใช้เป็นพื้นที่ในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีของนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่

8.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาและยกระดับศักยภาพแรงงาน

● แนวทางการพัฒนา

(1) ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงาน ให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ

(2) เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ รวมทั้งสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

(3) ส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาทักษะแรงงานฝีมือ ให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ และมีโอกาสและทางเลือกทำงานที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง ตลอดจนส่งเสริมการฝึกทักษะศิลปะเชิงวิชาชีพ เพื่อให้สามารถใช้ศิลปะต่อยอดเป็นอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่กลุ่มผู้มีความสนใจด้านศิลปวัฒนธรรม

(4) ส่งเสริมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถพิเศษ ในต่างประเทศ ทั้งในรูปแบบการทำงานชั่วคราวและถาวร เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนผู้มีความสามารถพิเศษต่าง ๆ รวมทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม หรือศิลปินให้สามารถแสดง ศักยภาพและใช้ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อสร้างชื่อเสียง และภาพลักษณ์ที่ดีงามให้แก่ประเทศ

● เป้าหมายของแผนย่อย

แรงงานด้านศิลปวัฒนธรรมมีศักยภาพ มีทักษะอาชีพสูง ตระหนัก ในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มกำลัง มีความสามารถในการปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ ตามพลวัต ของสังคมวัฒนธรรม โครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 (ต่อปี) ในห้วงปี 2566 - 2570 (ปี 2564 ผลิตภาพแรงงานของประเทศไทย ร้อยละ 0.7)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลแรงงานในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้มีความ ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย และครอบคลุมในทุกสาขาของอุตสาหกรรมวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับ โลก

(2) การเชื่อมโยงฐานข้อมูลแรงงานในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมกับข้อมูล ของผู้ที่มีความต้องการแรงงานด้านศิลปวัฒนธรรมและผู้ประกอบการอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการจ้างงาน ของแรงงาน

(3) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงานในอุตสาหกรรมวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของวงการอุตสาหกรรมระดับโลก

(4) การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับศักยภาพของแรงงานในอุตสาหกรรมวัฒนธรรม

8.5) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

● แนวทางการพัฒนา

ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ขององค์ความรู้ของปราชญ์ท้องถิ่น ปราชญ์ชุมชน หรือผู้ถือครองมรดกภูมิปัญญา ซึ่งโดยมากอยู่ในวัยสูงอายุ ให้สามารถถ่ายทอดไปยังบุคคลากรรุ่นใหม่ เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีคุณค่าเหล่านั้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ

● เป้าหมายของแผนย่อย

ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ดัชนีความยากจนหลายมิติ (MPI) ของกลุ่มผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 1) มิติด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (รายได้) 2) มิติด้านการศึกษา 3) มิติความขัดสนด้านสุขภาพ (4) มิติคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ 5) มิติด้านการเข้าถึงความช่วยเหลือ (ร้อยละต่อปี) ในห้วงปี 2565 - 2570 ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี (ปี 2564 ค่าดัชนี MPI รวมของกลุ่มผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบ TPMAP เท่ากับ 0.076246)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) ส่งเสริมให้เกิดการทำงานของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเอง โดยเน้นการงานฝีมือด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชนของตนเอง เช่น งานศิลปหัตถกรรม งานศิลปจิตรกรรม และองค์ความรู้มรดกทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ในชุมชน

(2) ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และการผสมผสานเทคโนโลยี นวัตกรรมกรรม การออกแบบที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เพื่อส่งเสริมทักษะในการเรียนรู้ การทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มวัย ให้สามารถพัฒนาต่อยอดผลงานให้มีคุณค่าและความทันสมัย

(3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางสังคม ที่มีการสืบสานงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกลุ่มวัย

(9) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้

9.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายระดับประเด็น**

เป้าหมายที่ 1 คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ 2 คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัด และความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

(1) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา อยู่ในอันดับที่ 40 ในปี 2570 (ปี 2564 ประเทศไทยอยู่ในอันดับ ที่ 56 จากทั้งหมด 64 ประเทศ)

(2) สัดส่วนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการส่งต่อการพัฒนาตามศักยภาพหรือพหุปัญญา ต่อเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 ในปี 2570 (อยู่ระหว่างการจัดทำข้อมูลปีฐาน)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

กระทรวงวัฒนธรรม ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสังกัด รวมถึงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่มีความสนใจในมิติวัฒนธรรมได้รับการศึกษาเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังจัดให้มีการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย ทั้งนี้ มีแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไปคือ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท ซึ่งรวมถึงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคอุตสาหกรรม ชุมชน และภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมในมิติวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง รวมถึงการศึกษาที่ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ตลอดจนจัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในสถานศึกษา สำหรับประชาชน และส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

9.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

- **แนวทางการพัฒนา**

(1) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท ซึ่งรวมถึงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคอุตสาหกรรม ชุมชน และภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมที่เข้มแข็ง

(2) สร้างระบบการศึกษา เพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในสถานศึกษา สำหรับประชาชน และส่งเสริม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค

- เป้าหมายของแผนย่อย

คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะ การเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตขึ้น

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ดัชนีการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ มากกว่าหรือ เท่ากับร้อยละ 60 ในปี 2570

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กระทรวงวัฒนธรรม ได้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูและอาจารย์ ในสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งได้แก่ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รวมถึงการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพผู้สอนในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อให้มีทักษะในการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไปคือการเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท ซึ่งรวมถึงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับภาคอุตสาหกรรม ชุมชน และภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมในมิติวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง รวมถึงการสร้างระบบการศึกษา เพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

9.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

- แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไก การคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุน ครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็ก และเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา และส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชน และสื่อ ในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ

(2) สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุน เพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้ จัดให้มีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายวิชา เพื่อรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นนำเพื่อพัฒนา ต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ สร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

สัดส่วนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีข้อมูลการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญารายบุคคล ต่อเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50 ในปี 2570 (ปี 2564 ภาษาไทย ร้อยละ 81.24 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 9.78 คณิตศาสตร์ ร้อยละ 5.54 และวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 4.70)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กระทรวงวัฒนธรรม มีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สำนักหอสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ และหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ที่เป็นกลไกหลักและสนับสนุนในการขับเคลื่อนให้เกิดการค้นหา และส่งเสริมการสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ โดยจัดให้มีการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมในหลากหลายวิชา อาทิ นาฏศิลป์ ดนตรี คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ และเปิดโอกาสในเด็กและเยาวชนสามารถต่อยอดวิชาที่เรียนได้ โดยมีการศึกษาตั้งแต่ชั้นปฐมศึกษาจนถึงระดับปริญญาเอก

10) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 15 พลังทางสังคม

10.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายระดับประเด็น**

ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

ดัชนีความก้าวหน้าของคนในมิติการมีส่วนร่วม เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ในห้วงปี 2566 - 2570 (ปี 2564 ดชนีความก้าวหน้าของคน อยู่ที่ร้อยละ 0.5642)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

การส่งเสริมและผลักดันความเท่าเทียมและเสมอภาคในสังคม โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากประชากรทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย และภาคีต่าง ๆ ในทุกระดับ ในการร่วมเป็นกลไกจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำและการสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่เกื้อกูลการดำเนินการของภาครัฐอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับความต้องการระดับพื้นที่ที่มีความแตกต่างระหว่างกัน บนฐานองค์ความรู้ ข้อมูล และหลักวิชาการที่มีส่วนร่วมจากชุมชนและภาคีในสังคมอย่างแท้จริง

กระทรวงวัฒนธรรม มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม โดยมีการดำเนินโครงการบริหารจัดการงานด้านศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม ด้วยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายด้านวัฒนธรรม อาทิ สภาวัฒนธรรม สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ซึ่งนับเป็น

องค์กรเครือข่ายพลังสังคมที่มีความเข้มแข็ง และมีความเข้าใจในบริบทพื้นที่ โดยที่ผ่านมา ได้มีการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาและการจัดการตนเอง ส่งเสริมชุมชน องค์กรคุณธรรม โดยนำภาคีเครือข่าย “พลังบวร” หรือบ้าน วัด โรงเรียน เข้ามาร่วมกันแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน และพื้นที่ รวมถึงการบูรณาการการทำงานในระดับประเทศ อาทิ จัดทำบันทึกความเข้าใจ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านวัฒนธรรมกับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สภาอุตสาหกรรม และภาคเอกชนอีกหลายหน่วยงาน ฯลฯ รวมถึงการใช้กลไกคณะทำงานและคณะกรรมการในการดำเนินงานในระดับประเทศ เช่น คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการส่งเสริม สืบสาน และธำรงรักษาอัตลักษณ์ความเป็นไทยด้วยภาษาไทย คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ คณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ เป็นต้น

นอกจากนี้ กระทรวงวัฒนธรรมยังได้เปิดให้เครือข่ายทางวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาสังคม เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการสร้างพลังทางสังคมอย่างยั่งยืน รวมถึงพัฒนาโครงการ/กิจกรรม อาทิ เครือข่ายสภาวัฒนธรรม เครือข่ายศาสนิกชน 5 ศาสนา สมาคมเครือข่ายศิลปะร่วมสมัยในแขนงต่าง ๆ เครือข่ายผู้ผลิตและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (CPOT) เครือข่ายสมาคมด้านภาพยนตร์และคอนเทนต์ เครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เครือข่ายชุมชนคุณธรรม สมาคมศิลปินพื้นบ้าน เป็นต้น

10.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเสริมสร้างทุนทางสังคม

● แนวทางการพัฒนา

(1) เสริมสร้างสังคมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน โดยการนำทุนทางสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องของการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รวมทั้งการพัฒนากลไกและระบบสนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่ายในระดับจังหวัด ผ่านการระดมพลังความร่วมมือของรัฐและภาคประชาชนในระดับจังหวัด การส่งเสริมให้มีกลไกเชื่อมโยงกับนโยบาย และการบริหารจัดการในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีกลไกและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพึ่งตนเอง ส่งเสริมให้มีระบบการสนับสนุนความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นที่ครอบคลุมทุกมิติ ตั้งแต่ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ ตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการสืบทอดทักษะภูมิปัญญา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเอง พัฒนาระบบฐานข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่มีกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

(3) ต่อยอดการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้และภูมิปัญญา เพื่อส่งเสริมทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ให้ดำรงอยู่และสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ในการยกระดับคุณค่าที่หลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมและการส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรม ระหว่างประเทศ บนฐานมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันกับประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงการยกระดับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติและของโลก

- เป้าหมายของแผนย่อย

ภาคีการพัฒนามีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ปริมาณทุนทางสังคม มิติด้านองค์กรภาคประชาสังคมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 (ปี 2564 ปริมาณทุนทางสังคม มิติด้านองค์กรภาคประชาสังคม อยู่ที่ร้อยละ 25.76)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท

(1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรทางวัฒนธรรมและภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมในทุกกระดับให้มีความเข้มแข็ง ให้มีกระบวนการทัศน์ ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่พร้อมต่อการบริหารจัดการและการดำเนินงานวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับแนวโน้มด้านวัฒนธรรมของพื้นที่ชุมชน ประเทศ และประชาคมโลกรวมทั้งส่งเสริมการสร้างการแข่งขันแกร่งของกลไกเชื่อมโยงระหว่างการพัฒนาปฏิบัติในพื้นที่กับนโยบายและการบริหารจัดการในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ควบคู่กับสร้างระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระดมพลังความร่วมมือของรัฐและภาคประชาชนในทุกกระดับ

(2) พัฒนาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านการพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม โดยสนับสนุนการดำเนินโครงการต่างๆ เช่น เทียวชุมชน ยลวิถี การพัฒนาผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย ผ่านกลไกอาสาสมัครทางวัฒนธรรม สมาคมศิลปินพื้นบ้าน ภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เกิดการสืบทอดทักษะภูมิปัญญา โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเอง พัฒนาระบบข้อมูลพื้นฐาน และการวิจัยพัฒนาระบบการผลิตและจัดจำหน่ายที่มีกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

(3) พัฒนากลไกและนวัตกรรมการบริหารจัดการและการดำเนินงานของเครือข่ายวัฒนธรรมในทุกกระดับ เพื่อรองรับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของโลก และผลกระทบที่มีต่อบริบททางวัฒนธรรมของประเทศ

11) แผนแม่บท ประเด็นที่ 16 เศรษฐกิจฐานราก

11.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายระดับประเด็น**

รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

ดัชนีความยากจนหลายมิติของกลุ่มเป้าหมายในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) พิจารณากลุ่มเป้าหมายทั้งหมดในระบบ TPMAP และดัชนีความยากจนหลายมิติของกลุ่มเป้าหมายในระบบ TPMAP ในมิติความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ดัชนีความยากจนหลายมิติของกลุ่มเป้าหมาย มิติด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ในห้วงปี 2566 ถึง 2570 ต้องปรับลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี) (ปี 2564 MPI ด้านเศรษฐกิจของกลุ่มเป้าหมายในระบบ TPMAP = 0.0166)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้การเติบโตของประเทศเป็นการเติบโตที่ยั่งยืน ผ่านการส่งเสริม เศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยทุกคนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ประเทศไทยมีพื้นฐานการเป็นจุดแข็งด้านการความเข้มแข็ง มีความรักความสามัคคีของคนในชุมชน ซึ่งในแต่ละชุมชนล้วนมีองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทนทางวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ ซึ่งเมื่อนำสิ่งที่กล่าวข้างต้นมาเชื่อมโยง บูรณาการ ผสมผสาน ทำให้เกิดเป็นสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชนให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น ซึ่งการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ในประเด็นที่ 16 เศรษฐกิจฐานราก นั้น ได้มีการใช้โมเดลเศรษฐกิจใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Model) ซึ่งเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยการส่งเสริมการผลิต การบริโภคสินค้า และบริการทางวัฒนธรรม ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยในระยะ 2566 - 2570 กระทรวงวัฒนธรรมได้พัฒนายุทธศาสตร์ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้วยมิติทางวัฒนธรรมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมวัฒนธรรมที่สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก โดยมีแนวทางในการขับเคลื่อนงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่ 16 โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการใช้วัฒนธรรมเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและตรงตามความต้องการของตลาด โดยการศึกษา วิจัย วัฒนธรรมท้องถิ่นในเชิงลึก (Cultural Research Development) พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมและทรัพย์สินทางปัญญา สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ยกระดับสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของชุมชน บนพื้นฐานงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม

11.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

● แนวทางการพัฒนา

เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ โดยสร้างโอกาสและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ สามารถ เชื่อมโยงและผสมผสานบูรณาการองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่มาปรับใช้ ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชน โดยยึดแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

● เป้าหมายของแผนย่อย

ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ผลิตภาพของวิสาหกิจรายย่อย ในห่วงโซ่ 2566-2570 เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 (ปี 2564 ผลิตภาพของวิสาหกิจรายย่อย = 153,917 บาท/1 Micro Enterprises)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) การส่งเสริมการใช้ทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาปรับใช้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างผลิตภัณฑ์และบริการทางวัฒนธรรมเพื่อยกระดับสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม สู่ระดับสากล

(2) พัฒนาศักยภาพในการสืบสาน สร้างมูลค่าเพิ่ม และต่อยอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการทางวัฒนธรรม

(3) การพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการ ผู้ผลิต สินค้าและบริการ ทางวัฒนธรรม โดยพัฒนาทักษะกระบวนการผลิตและการให้บริการที่มีคุณภาพ

(4) การเพิ่มช่องทางการตลาดของสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม สู่ระดับสากล โดยการพัฒนากระบวนการตลาดออนไลน์รองรับการขยายตัวจากความต้องการบริโภคสินค้า และบริการทางวัฒนธรรมให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย

11.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริม การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

● แนวทางการพัฒนา

ส่งเสริมและพัฒนากลไกและโครงสร้างชุดขับเคลื่อนมูลค่าทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชนเพื่อสร้างการเติบโตและการหมุนเวียนของเศรษฐกิจฐานรากผ่านการ รวมตัวของสมาชิกในชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ

● เป้าหมายของแผนย่อย

กลุ่มประชากรรายได้ต่ำสุดร้อยละ 40 มีความสามารถในการบริหารจัดการ หนี้สินได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

สัดส่วนค่าใช้จ่ายหนี้สินของครัวเรือนรายได้ต่ำสุดร้อยละ 40 ต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือนรายได้ต่ำสุดร้อยละ 40 ในห่วงปี 2566 - 2570 สัดส่วนลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 จากปีฐาน (ปี 2564 สัดส่วนค่าใช้จ่ายหนี้สินของครัวเรือนรายได้ต่ำสุดร้อยละ 40 ต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือนรายได้ต่ำสุดร้อยละ 40 มีสัดส่วนร้อยละ 22.69)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากร และทุนทางวัฒนธรรม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในทุกพื้นที่ ด้วยการส่งเสริมการผลิต การบริโภค สินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของชุมชน

(2) ส่งเสริมการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชนเพื่อสร้างการเติบโต และการหมุนเวียนของเศรษฐกิจฐานรากผ่านการรวมตัวของสมาชิกในชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วม จากภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม

(3) สร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการและนักลงทุนในการส่งเสริมการผลิตของชุมชนและสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายผู้บริโภค โดยเฉพาะผู้ประกอบการทางวัฒนธรรมรายย่อย ให้มีศักยภาพในการแข่งขัน ด้วยระบบการสร้างมาตรฐานของสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมให้มีคุณภาพ มาตรฐานและได้รับการยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

(4) ส่งเสริมความรู้และทักษะการประกอบอาชีพ และพัฒนาศักยภาพ ของผู้ประกอบการด้านศิลปวัฒนธรรมในชุมชนให้สามารถประกอบธุรกิจได้

(12) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 17 ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

12.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายระดับประเด็น

คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ดัชนีความยากจนหลากหลายมิติของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือ ลดลงไม่น้อยกว่า 5 ในปี 2570 (ปี 2564 MPI กลุ่มเป้าหมายในระบบ TPMP = 0.0068)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

การส่งเสริมความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ที่สามารถสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติของประชากรทุกกลุ่ม โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความคุ้มครองทางสังคมให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมที่ทุกภาคส่วนร่วมกันรับผิดชอบและการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางและด้อยโอกาสผ่านกลไกที่สามารถชี้เฉพาะเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงวัฒนธรรม ได้จัดตั้งกองพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน เมื่อปี พ.ศ. 2562 เพื่อสนองงานตามพระบรมราโชบายเกี่ยวกับพิธีการศพที่ได้รับพระราชทานตามหลักเกณฑ์สำนักพระราชวัง โดยขยายโอกาสการดำเนินงานสู่พสกนิกรทั่วประเทศ ให้ผู้วายชนม์และวงศ์ตระกูลได้รับเกียรติยศอันสูงสุดอย่างเท่าเทียม เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองในสิทธิที่ควรจะได้รับมากยิ่งขึ้น

12.2) แผนย่อยการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ

สังคม และสุขภาพ

● แนวทางการพัฒนา

(1) ขยายฐานความคุ้มครองทางสังคมให้เหมาะสมและชัดเจน เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจหรือเป็นหลักประกันในการดำเนินชีวิตในสังคม โดยการจัดระบบหรือมาตรการในรูปแบบต่าง ๆ ให้สามารถคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความตระหนักคุณค่า ที่สามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานเกี่ยวกับชีวิตของมนุษย์ โดยส่งเสริมให้มีสิทธิในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการได้รับการยอมรับของครอบครัวและปัจเจกชน

● เป้าหมายของแผนย่อย

คนไทยทุกคนโดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง ได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

สัดส่วนของประชากรกลุ่มเปราะบางที่ได้รับการยกระดับตาม 3 ขั้นของการพัฒนาต่อกลุ่มเปราะบางในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า ทั้งหมด (อยู่รอด พอเพียง ยั่งยืน) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50:30:20 ในปี 2570

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) จัดตั้งกองพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน เพื่อสนองงานตามพระบรมราโชบายเกี่ยวกับพิธีการศพที่ได้รับพระราชทานตามหลักเกณฑ์สำนักพระราชวัง โดยขยายการดำเนินงานสู่พสกนิกรทั่วประเทศ ให้ผู้วายชนม์และวงศ์ตระกูลได้รับเกียรติยศอันสูงสุดอย่างเท่าเทียมทั่วถึง ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่า โดยปฏิบัติงานพิธีการศพที่ได้รับพระราชทานทั้งในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่างจังหวัดทั่วประเทศให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามโบราณราชประเพณี สมเกียรติยศตามฐานันดรศักดิ์ชั้นยศของผู้วายชนม์ที่ได้รับ

(2) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมตามความเหมาะสมตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างโอกาส คุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและบริการทางสังคมของประชาชนชาวไทยทุกคน

(13) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน

13.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายระดับประเด็น**

สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

อันดับของประเทศไทยด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก อยู่ในระดับต่ำกว่า 40 ประเทศแรกของโลก (ปี 2564 ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 43 มีคะแนน 74.2 คะแนน)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

จุดแข็งของประเทศไทยที่เป็นฐานของสังคมและเศรษฐกิจ คือความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม ก่อเกิดเป็นวิถีชีวิต ภูมิปัญญา ประเพณี และการแสดงออกในเชิงสุนทรีย์และองค์ความรู้ต่าง ๆ และในห้วงเวลาของการกลับสู่วิถีแห่งความยั่งยืน ตามแนวนโยบาย BCG ที่มุ่งเน้นเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว สอดคล้องเชื่อมโยงกับการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนบนฐานการบริโภคอย่างรู้คุณค่า ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเร่งมุ่งเน้นการอนุรักษ์ คุ้มครอง ปันฟู และสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพให้มีระบบนิเวศที่สมดุลสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งในเขตเมืองและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคไปสู่ความยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ ทั้งการดูแลฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการมลพิษ ทั้งระบบ ตลอดจนการพัฒนาและดำเนินการโครงการที่ยกระดับกระบวนการทางธุรกิจ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ให้พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมอย่างมีคุณภาพ ตามแนวทางการเติบโตอย่างยั่งยืนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

13.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคม

เศรษฐกิจสีเขียว

- **แนวทางการพัฒนา**

(1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการป่าไม้เชิงพื้นที่ รวมถึงสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน ควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ อาทิ สวนสาธารณะ หรือพื้นที่ป่าที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างสรรค์ การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน ตลอดจนการสร้างการตระหนักรู้ให้คนสามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติ หากจุดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

(2) ส่งเสริมให้มีการดำเนินเศรษฐกิจตามแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) โดยผลักดันให้เป็นวาระแห่งชาติ พัฒนาเศรษฐกิจที่ควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

รักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ ลดการปล่อยของเสีย และดูดซับมลพิษต่าง ๆ อาทิ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้มากขึ้น

- เป้าหมายของแผนย่อย

การบริหารและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

คะแนนดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม (EPI) 55 คะแนน (ปี 2563 ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม (EPI) ของประเทศไทยอยู่ที่ 45.40 คะแนน)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) ปลุกฝังและบ่มเพาะค่านิยมพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง การบริหารจัดการพื้นที่โดยคำนึงถึงความยั่งยืน ความสมดุลระหว่างเมืองและธรรมชาติ และการออกแบบเมืองให้ผู้คนอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

(2) ส่งเสริมแนวคิดการอนุรักษ์ต้นไม้ในเขตเมืองหรือเขตที่อยู่อาศัย ในฐานะ “มรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชน” อาทิ แนวคิด “รุกขมรดก” ที่มีนัยสำคัญต่อประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และความโดดเด่นหลากหลายทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรและสถาปนิกเมืองที่เน้นการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในชุมชน รวมถึงแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(3) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการใช้วัสดุหมุนเวียนหรือวัสดุจากธรรมชาติ ผสมผสานองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงพัฒนาทักษะและทัศนคติเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค รวมถึงทุกภาคส่วนในห่วงโซ่อุตสาหกรรมวัฒนธรรม

13.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวข้อง การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

บนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

- แนวทางการพัฒนา

เพิ่มความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเล จัดทำฐานข้อมูลและองค์ความรู้ทางทะเลและชายฝั่งที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการป้องกันระบบนิเวศจากภัยคุกคามธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์ มีมาตรการคุ้มครองทางทะเลและชายฝั่ง อย่างชัดเจนและรัดกุม มีการบริหารจัดการระบบนิเวศทางทะเล และมีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อ ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเล อาทิ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ การมีกฎระเบียบที่เอื้อและไม่เป็น อุปสรรคต่อการดำเนินงาน การสร้างเสริมศักยภาพ และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะในมิติการท่องเที่ยวและนันทนาการ ที่ควรมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ในเชิงท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งอย่างเต็มศักยภาพ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเล ซึ่งปริมาณการท่องเที่ยวและกิจกรรม

ทางเศรษฐกิจทางทะเลที่เพิ่มขึ้นโดยปราศจากนโยบายกำกับดูแลอย่างชัดเจน อาจนำไปสู่ปัญหามลพิษ และขยะทะเลที่เพิ่มสูงขึ้น

- เป้าหมายของแผนย่อย

ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

คะแนนดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (OHI) เท่ากับ 75 คะแนน (ปี 2564)
ดัชนีคุณภาพมหาสมุทรของไทย (Ocean Health Index: OHI) เท่ากับ 72 คะแนน)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลโดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ขนานแนวคิดความยั่งยืน ทั้งในฝั่งนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และผู้คนในชุมชนที่บริหารจัดการการท่องเที่ยวร่วมกัน โดยออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศชายฝั่งทะเล และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด รวมถึงใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและในรูปแบบหมุนเวียน (Zero Waste)

(2) ส่งเสริมแนวคิดการอนุรักษ์ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลเพื่อการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครอง วิถีชุมชนและวิถีของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเล รวมถึงคุ้มครอง และสืบสานมรดกภูมิปัญญาในพื้นที่ อาทิ ประมงพื้นบ้านที่เน้นการอนุรักษ์และสร้างสมดุลกับระบบนิเวศอย่างยั่งยืน การป้องกันพิบัติภัยทางทะเลด้วยวิถีธรรมชาติ ภูมิปัญญาการอยู่ร่วมกับระบบนิเวศทางทะเล ฯลฯ

(14) แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

14.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายระดับประเด็น

เป้าหมายที่ 1 บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ
ของผู้ใช้บริการ

เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการ
นำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

(1) ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ในปี 2570 (ปี 2565 ผลการสำรวจระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ อยู่ที่ร้อยละ 81.69)

(2) ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด 50 ในปี 2570 (ปี 2565 ประเทศไทยอยู่ที่อันดับที่ 55 จาก 193 ประเทศทั่วโลก)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ มุ่งเน้นการปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐให้มีความทันสมัย ทันความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและบูรณาการทำงานทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นที่ไม่ซ้ำซ้อน มีการติดตามประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการ โดยบุคลากรภาครัฐ ต้องมีความมุ่งมั่น มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะสูง มีค่านิยมและวัฒนธรรมในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐเพื่อประชาชน มีความมุ่งมั่น และมีแรงบันดาลใจ ในการที่จะร่วมกันพลิกโฉมประเทศ ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์

กระทรวงวัฒนธรรมมีจุดเน้นในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร ที่สอดคล้องกับเป้าหมายตามแผนย่อยในการบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ โดยเน้นพัฒนา ศักยภาพการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมสู่ระดับชาติและนานาชาติ โดยให้ความสำคัญกับ การบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมมีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล พัฒนาองค์กร บุคลากร และเครือข่ายศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้มีสมรรถนะการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงขึ้น พัฒนากลไกและมาตรการในการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมได้รับการพัฒนา และสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลกเพิ่มมากขึ้น

14.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาบริการประชาชน

● แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการ ประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลาย หน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร โดยกระทรวงได้จัดตั้งศูนย์ราชการสะดวก เพื่อเป็นหน่วยบริการเบ็ดเสร็จ สำหรับการให้บริการประชาชน

(2) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัด ทางกายภาพ เวลา พื้นที่ และตรวจสอบได้เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

(3) ปรับวิธีการทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ” ปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบริการ โดยทยอยปรับเปลี่ยนเป็นดำเนินงานบนระบบดิจิทัล เชื่อมโยงและบูรณาการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ในทุกระดับทั้งในภูมิภาคและส่วนกลาง

- เป้าหมายของแผนย่อย

งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

สัดส่วนของกระบวนการที่ปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลต่อกระบวนการทั้งหมดที่สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ร้อยละมากกว่าหรือเท่ากับ 60 ภายในปี 2570 (ปี 2565 สัดส่วนของกระบวนการที่ปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลต่อกระบวนการทั้งหมดที่สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล มีค่าเท่ากับร้อยละ 47.49)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กระทรวงวัฒนธรรม ได้มีการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร โดยการพัฒนาแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ รวมถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ในกระบวนการดำเนินงาน อาทิ การขับเคลื่อนภาครัฐดิจิทัล (e-Government) พัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลด้าน ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม สำหรับคนทุกช่วงวัย เช่น การพัฒนา QR CODE / AR CODE และ VIRTUAL REALITY หรือการพัฒนาระบบทะเบียนใบอนุญาต ประกอบกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ อีกทั้งยังมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ อาทิ ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม สถิติทางวัฒนธรรม งานวิจัยทางวัฒนธรรมและข้อมูลทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (ICH) ฐานข้อมูลด้านศาสนา ฐานข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานประวัติศาสตร์ และพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ ฐานข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ฐานข้อมูลห้องสมุดภาพยนตร์ ฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ/มรดก วัฒนธรรม/โบราณคดีและประวัติศาสตร์/งานวิจัยชาติพันธุ์ ฯลฯ เพื่อพัฒนาการบริการภาครัฐที่เป็นพลวัต สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์และขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการ รวมถึงทันต่อสถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้น

14.3) แผนย่อยการพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

- แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กร เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีมาตรฐานเดียวกันและข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(2) กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูล และหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยึดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งนำองค์ความรู้

ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา

(3) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย

- เป้าหมายของแผนย่อย

ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

สัดส่วนของหน่วยงานที่มีเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 ที่อยู่ในระดับก้าวหน้าขึ้นไป ต่อหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 ภายในปี 2570 (ปี 2565 สัดส่วนของกระบวนการที่ปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลต่อกระบวนการทั้งหมดที่สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ณ ปี 2565 มีค่าเท่ากับร้อยละ 47.49)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) การพัฒนาสมรรถนะองค์กรด้านการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อให้ได้รับการรับรองตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานในระดับชาติหรือนานาชาติ ในปี พ.ศ. 2570 นอกจากนั้น ยังมุ่งพัฒนาหน่วยงานสู่การเป็นระบบราชการ 4.0 ตามหมวดหมู่ที่กำหนด อาทิ มีการกำหนดทิศทางการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และรองรับกับพันธกิจ การกำหนดนโยบายและสร้างวัฒนธรรมด้านป้องกันทุจริตและสร้างความโปร่งใส ด้วยนโยบายไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 – 2565 มีคะแนนการประเมินฯ มีแนวโน้มของคะแนนเพิ่มขึ้นในทุกปี

(2) กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการโดยอ้างอิงข้อมูล และหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยในปี พ.ศ. 2567 วางแผนในการดำเนินโครงการพัฒนาสถิติดัชนีชี้วัดทางวัฒนธรรม กับ UNESCO เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย SDGs การบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ในรูปแบบ Big Data ปรับระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งนำองค์ความรู้ ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา

(3) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย โดยปรับปรุงโครงสร้างภายในองค์กร ให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับภารกิจที่ปรับเปลี่ยนเป็นกระทรวงสังคมกึ่งเศรษฐกิจ

14.4) แผนย่อยการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

● แนวทางการพัฒนา

(1) ปรับปรุงกลไกในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคน เพื่อให้กำลังคนมีความเหมาะสมกับภารกิจ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการบริหารกำลังคน ให้มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่น คล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคล ในทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม

(2) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง โดยการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และจิตสำนึกสาธารณะ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน

(3) พัฒนาบุคลากรทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

● เป้าหมายของแผนย่อย

บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

(1) ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ จะต้องเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ในปี 2570 จากปีฐาน (ปี 2565 ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ อยู่ที่ร้อยละ 78.70)

(2) ดัชนีคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรภาครัฐ จะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 93 ในปี 2570 (ปี 2564 ดัชนีคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรภาครัฐ อยู่ที่ร้อยละ 90.96)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กระทรวงวัฒนธรรม มีนโยบายด้านการบริหารกำลังคนอย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงาน สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการบริหารกำลังคน โดยการจัดสรรบุคลากรที่มีความสามารถให้ได้ปฏิบัติงานตามความสามารถและเหมาะสมกับตำแหน่ง และพัฒนาให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม ผ่านหลักสูตรฝึกอบรมข้าราชการบรรจุใหม่ และหลักสูตรผู้บริหารงานวัฒนธรรมระดับสูง อีกทั้งยังขับเคลื่อนองค์กรสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบ ตามแนวทางของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)

(15) แผนแม่บท ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

15.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมายระดับประเด็น

ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับในดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไม่เกินอันดับที่ 43 และ/หรือได้คะแนนไม่น้อยกว่า 57 คะแนน (ปี 2564 อันดับที่ 110 มีคะแนน 35 คะแนน)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กระทรวงวัฒนธรรมได้มีการส่งเสริมการทำงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกระดับ มีวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น และสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวละอายต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ มีส่วนร่วม ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเป้าหมายระดับประเด็นคือ ประเทศไทยปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ แผนแม่บทประเด็นดังกล่าว สนับสนุนการบรรลุผลสัมฤทธิ์การพัฒนา ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติให้สามารถบรรลุเป้าหมายภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ และมีส่วนสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

15.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

● แนวทางการพัฒนา

(1) เสริมสร้างการรับรู้และปรับฐานคิดเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปลูกฝังกลุ่มเด็กและเยาวชนไทยให้มีพฤติกรรมซื่อสัตย์ และวัฒนธรรมสุจริต ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งจัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์ในเชิงปลอดภัยและ สร้างสรรค์ โดยเฉพาะสื่อเกี่ยวกับด้านคุณธรรม จริยธรรม และแนวคิดการป้องกัน และต่อต้านการทุจริต

(2) สนับสนุนการขยายเครือข่ายและสร้างพลัง การมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสการประพฤติทุจริต

(3) ส่งเสริมวัฒนธรรม ค่านิยมองค์กรในด้านความสุจริตและธรรมาภิบาล ภาครัฐและภาคเอกชน เสริมสร้างกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบ

การปฏิบัติงานของทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนให้สะท้อนคุณธรรมและความโปร่งใส สนับสนุนต้นแบบที่ดี รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมในมิติความสุจริตและการป้องกันทุจริต

- เป้าหมายของแผนย่อย

ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

- ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

(1) สัดส่วนเด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต ต่อเด็กและเยาวชนไทยทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต่อปี (ปี 2565 ร้อยละ 93.10 บรรลุเป้าหมาย)

(2) สัดส่วนประชาชนที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรม ในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อประชาชนทั้งหมด ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ต่อปี (ปี 2565 ร้อยละ 90.90 บรรลุเป้าหมาย)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท

(1) ปลุกฝังและปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีมีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัยทุกระดับ โดยเฉพาะการส่งเสริม วัฒนธรรมสุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่เด็กไทยทุกคน ต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา ตลอดจนมีพื้นที่ในการเชิดชู ยกย่องผู้ที่มีพฤติกรรมสะท้อนความสุจริต และไม่ทนต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ เข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

(3) ส่งเสริมการพัฒนาค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร ตลอดจนระบบ เครื่องมือ กลไก นวัตกรรมและมาตรการในการสร้างความโปร่งใส ต่อต้านการทุจริต ที่มีประสิทธิภาพและเท่าทัน ต่อพลวัตของการทุจริต และสนับสนุนการสร้างสื่อที่ค้ำึงถึงเนื้อหาเกี่ยวกับค่านิยมความสุจริต ให้เผยแพร่ ในทุกช่องทางและสามารถเข้าถึงได้ง่าย

(4) ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยการพัฒนาข้อมูล เปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลที่มีความแม่นยำ โปร่งใส พัฒนา องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการระเียบ และแนวทางการปฏิบัติราชการที่ป้องกันการประพฤติมิชอบ

(16) แผนแม่บท ประเด็นที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

16.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายระดับประเด็น**

มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

- **ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570**

สัดส่วนมูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนา (GRED) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปี 2570 เพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.7 (ปี 2563 สัดส่วนร้อยละ 1.33)

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาในข้อจำกัดและความท้าทายที่ต้องมีการแก้ไขอย่างเร่งรัด กล่าวคือ ประเทศไทยยังคงมีการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในระดับต่ำ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ภาครัฐและเอกชนจำเป็นต้องชะลอการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา ดังนั้น ภาครัฐจำเป็นต้องเร่งรัดให้มีการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนานวัตกรรมมากขึ้น และพัฒนาศักยภาพทางเทคโนโลยีขึ้นเองภายในประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางเทคโนโลยีได้อย่างยั่งยืน โดยควรให้ความสำคัญในการดำเนินการประกอบด้วย (1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่สามารถต่อยอดเชิงพาณิชย์ เพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและบริการของประเทศไทยให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก อาทิ การสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและไม่ใช่อำนาจการอำนวยความสะดวกในการลงทุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาด และผลักดันการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมผ่านความร่วมมือกับภาคีต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และ (2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม อาทิ การเพิ่มจำนวนและพัฒนาคุณภาพห้องทดลองวิทยาศาสตร์ วิจัย พร้อมทั้งพัฒนามาตรฐานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาบุคลากรวิจัยให้เป็นนักวิจัยที่มีศักยภาพสูง การถ่ายทอดองค์ความรู้จากนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติ รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย นอกจากนี้ การส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่จะต้องให้ความสำคัญควบคู่กับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงพาณิชย์เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศ

ในปี 2565 กระทรวงวัฒนธรรมโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ประกาศนโยบายการปรับกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกระทรวงสังคมเชิงเศรษฐกิจ โดยการพยายามให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและบทบาทของวัฒนธรรมในการพัฒนาประเทศในมิติของเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงวัฒนธรรมได้มากขึ้น จึงมีการนำ “ทุนทางวัฒนธรรม” บูรณาการกับ “องค์ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม” เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงงานวัฒนธรรมกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG เพื่อสร้างฐานรายได้ของเศรษฐกิจชุมชน และคงไว้ซึ่ง “คุณค่า

ทางสังคมที่ยั่งยืน” ในบริบทที่เหมาะสมกับสภาวการณ์และสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศ อีกทั้งยังริเริ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การพัฒนาดัชนีชี้วัดและสถิติทางวัฒนธรรม การทำการวิจัยตลาดเกี่ยวกับความต้องการสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมในทุกภูมิภาคทั่วโลก เป็นต้น

16.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเศรษฐกิจ

● แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ และอุตสาหกรรมอาหาร ยา และเครื่องสำอางซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างใกล้ชิด

(2) พัฒนาบริการแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรม ในภาคบริการเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ การบริการทางการแพทย์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน เพิ่มทักษะของบุคลากรไทย ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ระบบแพทย์ปฐมภูมิ การดูแลผู้สูงอายุ การบริการทางการแพทย์แบบแม่นยำ การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

● เป้าหมายของแผนย่อย

ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัย และนวัตกรรม ส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชน ภายในปี 2570 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 จากปีฐาน (ปี 2562) (ปี 2563 ค่าใช้จ่าย R&D ภาคเอกชน เท่ากับ 141,706 ล้านบาท)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) ส่งเสริมนโยบายจูงใจให้ภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมมากยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าและบริการที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคธุรกิจ ซึ่งอาจเป็นการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาในพื้นที่เป้าหมายของประเทศ อาทิ เขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

(2) สนับสนุนให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่าง ภาครัฐ เอกชน และภาคีเครือข่ายทั้งสถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดแนวทางการพัฒนา และยกระดับอุตสาหกรรมการผลิตและบริการของประเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค

(3) ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระยะยาว เช่น การพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการ การพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ การพัฒนาห้องปฏิบัติการและเครื่องมือที่สำคัญในการวิจัยให้ได้รับมาตรฐานสากล

16.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสังคม

● แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศตลอดช่วงวัย การตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนไทย มีทักษะความรู้ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ โภชนาการและสุขภาวะ การปลูกฝังความเป็นคนดี วินัย และจิตสาธารณะในวัยเรียน การพัฒนาทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในวัยเรียนและวัยแรงงาน บุคลากรทางการศึกษา

(2) สร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดความแตกต่างทางด้านรายได้ รายจ่าย การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกระจายอำนาจ การเข้าถึงบริการสาธารณะและกระบวนการยุติธรรม

(3) ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้มีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการและให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และโปร่งใส โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ รัฐบาลดิจิทัล ระบบข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ กลไกการพัฒนาในเชิงพื้นที่ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม

● เป้าหมายของแผนย่อย

คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาคทางสังคม ได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคม

● ค่าเป้าหมายระดับประเด็นที่ต้องบรรลุภายในปี 2570

งบประมาณสนับสนุนงานวิจัยเชิงสังคมในปี 2566 – 2570 ไม่น้อยกว่า 4,500 ล้านบาทต่อปี (ปี 2565 จำนวน 4,100 ล้านบาท)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

(1) ส่งเสริมการจัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและพัฒนาเชิงสังคมและวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงพื้นที่ที่เน้นการแก้ไขปัญหาผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และใช้เครื่องมือทางนวัตกรรมที่มหาวิทยาลัยในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทปัญหาหรือแนวทางการพัฒนาในทุกมิติที่ท้องถิ่นต้องการ

(2) ให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาผ่านการกระจายการสนับสนุนไปยังพื้นที่ต่างๆ เพื่อลดการกระจุกตัวของการสนับสนุนในพื้นที่ส่วนกลาง

(3) เร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงสังคม และวัฒนธรรมทั้งในส่วนของการพัฒนาบุคลากร การสร้างภาคีเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

(4) พัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงสังคมวัฒนธรรมที่สมบูรณ์ผ่านการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดกว้างให้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ได้โดยอิสระ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ รองรับสังคมโลกที่มีพลวัตสูงในระยะต่อไป

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

หมุดหมายภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนา 5 ประการ ประกอบด้วย

1) **การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม** โดยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญให้สามารถตอบโจทย์พัฒนาการของเทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

2) **การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่** โดยพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม เตรียมพร้อมกำลังคนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งพัฒนาหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

3) **การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม** โดยลดความเหลื่อมล้ำทั้งในเชิงพื้นที่และโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ รวมถึงสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคม

4) **การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน** โดยปรับปรุงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริการให้มีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหามลพิษสำคัญด้วยวิธีการที่ยั่งยืน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อมุ่งสู่การปล่อยคาร์บอนเป็นศูนย์ในระยะยาว

5) **การเสริมสร้างความสามารถของประเทศไทยในการรับมือการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่** โดยการสร้างความพร้อมในการรับมือกับการเป็นสังคมสูงวัย

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยโรคระบาด รวมถึงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันให้เอื้อต่อสังคมและเศรษฐกิจดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วได้อย่างทันการณ์ เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา จำนวน 13 หมุดหมาย** แบ่งออกเป็น 4 มิติ โดยจากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงพบว่า **งานด้านวัฒนธรรมมีความเกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จำนวน 5 หมุดหมาย** ดังนี้

1) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

● เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์

(1) การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น

(2) การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น

(3) การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

● กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม สินค้าและบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวทั่วไป

กลยุทธ์ที่ 3 การยกระดับบริการและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดสากล (ตามแนวคิด BCG โดยพัฒนาระบบการจัดการพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ)

หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

● เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์

(1) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยการพัฒนากำลังคนที่มีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต รวมถึงอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัลของประเทศ

(2) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในหลากหลายภาคส่วนและหลากหลายมิติ พัฒนาคมนาคม เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่

รวมทั้งให้ความสำคัญพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ไปสู่อุตสาหกรรมอนาคตที่เติบโตเป็นเสาหลักของเศรษฐกิจไทยและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมและบริการ

- **กลยุทธ์การพัฒนา**

ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาซอฟต์แวร์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการสร้างดิจิทัลคอนเทนต์สร้างสรรค์ที่มีการนำศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต แหล่งท่องเที่ยวไทย ฯลฯ ไปใช้ประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในทุกมิติ อาทิ การพัฒนาพิพิธภัณฑ์เสมือนจริง การสร้างเวทีการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมเสมือนจริง คอนเสิร์ตเสมือนจริง หรือตัวละครภาพยนตร์เสมือนจริง

2) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เดิโตได้อย่างยั่งยืน

- **เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์**

- (1) ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง
- (2) การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

- **กลยุทธ์การพัฒนา**

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก (โดยใช้เครือข่ายที่มีอยู่ในชุมชนเป็นกลไก หลักในการขับเคลื่อน อาทิ บวร (บ้าน-ชุมชน/วัด-ศาสนสถาน/โรงเรียน-ราชการ) สร้างเสริมองค์ความรู้ให้กับชุมชนจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เพื่อสร้างความสามารถในการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ ทูทาง สังคมและวัฒนธรรม)

3. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

- **เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์**

- (1) การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียน และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) การอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- (3) การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

- **กลยุทธ์การพัฒนา**

กลยุทธ์ที่ 5 การปรับพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน (กลยุทธ์ย่อยที่ 5.6 ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน)

4. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

- เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์

คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

- กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ (กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาผู้อยู่ในช่วงวัยการศึกษาระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีทักษะดิจิทัลและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน โดย (6) การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมไทยให้สอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทในปัจจุบัน)

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

- เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์

- (1) การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้
- (2) ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

- กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

กลยุทธ์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 3 การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 4 การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยน และพัฒนาบุคลากร ให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการ ภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

2.2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

เป็นแผนรองรับการดำเนินงานในหัวขั้วที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคงและประเด็นการต่างประเทศ เพื่อเป็นการยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้มีความมั่นคงแบบองค์รวม เป็นกรอบในการขับเคลื่อนแผนระดับ 3 เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี ฯ ดังนี้

1) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ โดยมีประเด็นเกี่ยวข้อง ได้แก่

- กลยุทธ์หลักที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- กลยุทธ์หลักที่ 2 การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลาย บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน
- กลยุทธ์หลักที่ 3 การให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

2) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในภาคใต้ โดยมีประเด็นเกี่ยวข้อง ได้แก่

- กลยุทธ์หลักที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- กลยุทธ์หลักที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของภาครัฐ และการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในภาคใต้

3) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 12 การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

- กลยุทธ์หลักที่ 1 การรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์

2.3 แผนระดับ 3 ที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2564 - 2569)

1) หน่วยงานรับผิดชอบ : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

2) มิติดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศชนิดพันธุ์ และพันธุกรรม ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ วิถีชีวิต และภูมิปัญญา เพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้ความพร้อมด้านทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม จำเป็นต้องปรับรูปแบบการพัฒนาประเทศไปสู่การใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG หรือ Bio-Circular-Green Economy (เศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียนเศรษฐกิจสีเขียว) โดยเฉพาะในสาขาการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจสร้างสรรค์อันเป็นภาคส่วนที่ใช้ต้นทุนทางธรรมชาติ ทุนทางวัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ ผสมผสานอย่างสมดุลเพื่อสร้างสินค้าและบริการ โดยประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ที่หนุนเสริมการบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัตินโยบาย ระยะ 5 ปี ๆ คือ (1) สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ (2) การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ (3) ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และ (4) เสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

2.3.2 แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมการศาสนา

2) มิติดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : นำหลักธรรมในทุกศาสนาที่ต่างสอนให้มนุษย์ทุกคนเป็นคนดีมีคุณธรรม ในการรักษาสืบสานวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม พร้อมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดเป็นคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทยเพื่อนำสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 อันเป็นแผนสืบเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบด้านคุณธรรมและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” โดยแผนดังกล่าวส่งเสริมให้การปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างค่านิยมเชิงบวกสู่สังคมคุณธรรมในบริบทสังคมไทยและสังคมโลกในทุกมิติ

2.3.3 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566- 2570)

1) หน่วยงานรับผิดชอบ : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2) มิติดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : ด้วยกระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานร่วมบูรณาการ การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และร่วมขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาภายใต้ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฯ ใน 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ ประเด็นการพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ผู้ผลิตและขายสินค้าบริการ และผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถในการพร้อมรับและปรับตัว ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และประเด็นการพัฒนาศักยภาพทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเตรียมพร้อม สำหรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะช่วยผลักดันการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้วยมิติ ทางวัฒนธรรมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ของกระทรวง วัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

2.3.4 แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานสภาพัฒนาการสังคมแห่งชาติ

2) มิติดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : ด้วยกระทรวงวัฒนธรรมมีภารกิจในการส่งเสริมการ อยู่ร่วมกันของพหุสังคมและกลุ่มเปราะบางในสังคมในภาพรวม และได้ร่วมขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงาน ของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ใน 3 แนวทาง ได้แก่ 2.1) แนวทางการเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนในชาติอย่างมีเกียรติ และศักดิ์ศรี ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของประเทศไทย โดยสันติวิธี 2.2) แนวทางการส่งเสริมให้คนในชาติ ได้รับการประกันสิทธิขั้นพื้นฐาน และได้รับการพัฒนาศักยภาพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชาติ ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างความเท่าเทียมและเป็นธรรมให้ยั่งยืน และ 2.3) การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคประชาสังคม ทั้งในและต่างประเทศ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งการดำเนินงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างค่านิยมเชิงบวกสู่สังคมคุณธรรมในบริบทสังคมไทยและสังคมโลก

2.3.5 (ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2566 – 2570)

- 1) หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
- 2) มิติการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : (ร่าง) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2566 – 2570) มีวัตถุประสงค์หลักในการเป็นแผนบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวิดิทัศน์ในอาเซียน พัฒนาให้เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์สังคม ประชาสัมพันธ์เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย และมีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนระดับ 2 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจสาขาอื่น และ Soft Power ของไทยให้ส่งออกสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมอื่นๆ สู่สากล ภายในระยะเวลา 5 ปี

2.3.6 (ร่าง) แผนปฏิบัติการการส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศผ่านสื่อบันเทิงในลักษณะอำนาจละมุน (Soft Power) (พ.ศ. 2566 - 2570)

- 1) หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
- 2) มิติการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : แผนปฏิบัติการส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศผ่านสื่อบันเทิง ในลักษณะอำนาจละมุนเป็นการใช้ Soft Power ผ่านการใช้สื่อบันเทิงเพื่อนำเสนอวัฒนธรรมของประเทศ เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจบนแนวคิดเศรษฐกิจวัฒนธรรม อันจะเกิดประโยชน์ต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายของรัฐมนตรีที่มอบหมาย ทั้งนี้ แผนฯ ดังกล่าวประกอบด้วยกลยุทธ์ฯ ซึ่งคำนึงถึงกระบวนการส่งเสริมการผลิตและเผยแพร่สื่อบันเทิงภายใต้หลักการ 7 C ซึ่งมีความสอดคล้องและส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิรูปราชการ ระยะ 5 ปีฯ ดังนี้ (1) Content : กลยุทธ์การกำหนดเนื้อหา soft power ที่นำเสนอต่อกลุ่มเป้าหมาย (2) Creativity: กลยุทธ์การสร้างสรรค์เนื้อหาเพื่อนำเสนอเป็นสื่อบันเทิงรูปแบบต่าง ๆ (3) Channel : กลยุทธ์การให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวางในทุกช่องทางการเผยแพร่ (4) Communication : กลยุทธ์การส่งเสริมการสื่อสารการตลาดเพื่อสร้างการรับรู้และความชื่นชอบ (5) Capital: กลยุทธ์การจัดหาแหล่งทุนสนับสนุน (6) Collateral: กลยุทธ์การกำหนดมาตรการและสร้างแรงจูงใจเพื่อการสร้างสรรค์ผลงาน และ (7) Commerce: กลยุทธ์การดำเนินธุรกิจผลผลิตด้านบันเทิงเพื่อเผยแพร่ Soft Power

2.3.7 (ร่าง) แผนการขับเคลื่อน Soft Power ด้วยมิติทางวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

2) มิติดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : แผนการขับเคลื่อน Soft Power ด้วยมิติทางวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนแกนกลางของการขับเคลื่อน Soft Power ของประเทศไทย ด้วยมิติวัฒนธรรม เชื่อมโยงกับมิติอื่น ๆ อาทิ การเมืองระหว่างประเทศ การค้า การลงทุน ฯลฯ ทั้งนี้แผนฯ ดังกล่าวประกอบด้วยแนวทางการจัดทำ (ร่าง) แผนฯ ที่สำคัญ ซึ่งมีความสอดคล้องและส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปีฯ ดังนี้ (1) การศึกษาและจัดทำจุดยืนของประเทศไทย ในการขับเคลื่อน Soft Power หรือการสร้างอัตลักษณ์ด้าน Soft Power ของประเทศไทย (Nation Branding) (2) ประเด็นการจัดทำแนวทางการสื่อสาร Soft Power ไปยังกลุ่มเป้าหมาย (3) การบูรณาการทำงานของทุกภาคส่วน อย่างมีเอกภาพ บนพื้นฐานของการศึกษาวิจัยและข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง (4) การศึกษาแนวโน้ม และสภาพการตลาดของสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมไทยที่มีศักยภาพ ในการเป็นอำนาจละมุน ทั้งระดับประเทศและนานาชาติ (5) การศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรณีศึกษาต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ และสามารถนำมาใช้กับประเทศไทยได้ (6) การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แนวทางการพัฒนา กลยุทธ์ กลไกการขับเคลื่อนและบริหารที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ รวมถึงโครงการสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนาอำนาจละมุน ของประเทศไทย ประเด็นดังกล่าวเป็นการผลักดันให้วัฒนธรรมเป็นปัจจัยพื้นฐานในการฟื้นฟูสังคม และเศรษฐกิจไทยภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

2.3.8 (ร่าง) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (ระยะที่ 2) (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

2) มิติดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : (ร่าง) แผนแม่บทฯ เป็นแนวทางและกรอบ การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบริบทสังคมไทยและสังคมโลก โดยเฉพาะภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ตลอดจนการวิเคราะห์ สภาพการณ์ของการผสมผสานระหว่างอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากต่างประเทศและวัฒนธรรมท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โครงสร้างประชากร และรูปแบบการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนไปด้วยอิทธิพล ของเทคโนโลยีดิจิทัล รวมไปถึงความคิดและค่านิยมในมิติคุณธรรม จริยธรรม ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับ แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี ฯ ทั้งในมิติเชิงสังคม และมิติเชิงเศรษฐกิจ พร้อมนี้ ยุทธศาสตร์ภายใต้ แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี ฯ และแผนย่อยของ (ร่าง) แผนแม่บทฯ ซึ่งประกอบด้วย (1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (2) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี ให้กับสังคมไทย (3) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่วัฒนธรรมที่งดงามของไทย (4) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม ทางเศรษฐกิจจากทุนทางวัฒนธรรม และ (5) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม มีความสอดคล้องและหนุนเสริมซึ่งกันและกัน และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของทั้งสองแผน ภายในปี พ.ศ. 2570

2.3.9 (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนาต่าง ๆ (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมการศาสนา

2) มิติการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนาต่าง ๆ (พ.ศ. 2566 - 2570) สอดคล้องกับแผนปฏิรูปราชการ ระยะ 5 ปี ฯ ในเชิงเป้าหมายหลัก 2 เป้าหมาย ได้แก่ (2.1) ศาสนิกชนทุกศาสนาสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความปรองดองสมานฉันท์และนำหลักธรรมทางศาสนาไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ และ (2.2) ศาสนาได้รับการอุปถัมภ์คุ้มครองอย่างเหมาะสม และศาสนิกชนมีความรู้ความเข้าใจด้านศาสนาที่ถูกต้อง ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างค่านิยมเชิงบวกสู่สังคมคุณธรรมในบริบทสังคมไทยและสังคมโลกอย่างยั่งยืนต่อไป

2.3.10 (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

2) มิติการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (พ.ศ. 2566 - 2570) สอดคล้องกับแผนปฏิรูปราชการ ระยะ 5 ปี ฯ ในเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย (1) การสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สร้างคุณค่าให้กับสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน (2) การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย องค์ความรู้ และพัฒนานวัตกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม (3) การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน (4) การส่งเสริมการนำองค์ความรู้ และนวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และ (5) การส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายทั้งในระดับชาติและนานาชาติเพื่อสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมและการยอมรับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยไทย

2.3.11 (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

2) มิติการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง : (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ฯ สอดคล้องกับแผนปฏิรูปราชการ ระยะ 5 ปี ฯ ในมิติการใช้ทุนทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูงบนพื้นฐานแนวคิดสร้างสรรค์ ผ่านกระบวนการทำงานด้านการส่งเสริมผู้ประกอบการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการ รวมทั้งยกระดับการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล การพัฒนาย่านและเมืองสร้างสรรค์ที่เอื้อให้ภาคชุมชนและภาคธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วมในพื้นที่เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูงและมีนวัตกรรม โดยมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องและส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิรูปราชการ ระยะ 5 ปี ฯ ประกอบด้วย (1) พัฒนาความสามารถของผู้ประกอบการและธุรกิจสร้างสรรค์ (2) พัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์และกลไกสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์ (3) ส่งเสริมการยกระดับความคิดและทักษะสร้างสรรค์ให้กับคนไทย (4) พัฒนาข้อมูลสารสนเทศเพื่อการยกระดับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทย และ (5) พัฒนาศักยภาพผู้องค์กรหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ส่วนที่ 3

ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

ส่วนที่ 3

ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

ในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมา ความก้าวหน้าด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อทรัพยากรของโลกเป็นอย่างมาก ในปี พ.ศ. 2543 ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ได้เห็นพ้องต้องกันถึงความจำเป็นในการขับเคลื่อนการพัฒนาโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบด้าน จึงได้ร่วมกัน ตั้งเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ หรือ Millennium Development Goals (MDGs) ในการพัฒนา ร่วมกันทั้งในระดับชาติและระดับสากล ที่ทุกประเทศจะต้องขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2558 โดยการดำเนินงานดังกล่าวประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในหลายประเทศ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ของการพัฒนา ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ 70 ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทย และประเทศสมาชิกสหประชาชาติรวม 193 ประเทศ ได้ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุ การพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน

ในส่วนในประเทศไทย มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2558 ได้มอบหมาย ให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ เป็นกลไกหลัก ในระดับประเทศ มีอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนให้หน่วยงานของประเทศไทยนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ไปปฏิบัติ โดยเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา ที่ยั่งยืนของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลง หรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคส่วนต่าง ๆ อนึ่ง เป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมายหลัก (Goal) 169 เป้าหมายย่อย (Targets) และ 247 ตัวชี้วัด (Indicators) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยง และเกื้อหนุนกัน

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา กระทรวงวัฒนธรรมได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อยที่ 11.4 เสริมความพยายาม ในการปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก โดยอยู่ภายใต้เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิทัศน์ทางกายภาพและยั่งยืน โดยมีตัวชี้วัด คือ รายจ่ายรวมต่อหัวประชากร ในด้านการสงวน การป้องกัน และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและมรดก ทางธรรมชาติ จำแนกตามแหล่งเงินสนับสนุน (ภาครัฐ/เอกชน) ประเภทมรดก (ทางวัฒนธรรม/ทางธรรมชาติ) และระดับของรัฐบาล (ประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น/เทศบาล) โดยสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของ กระทรวงวัฒนธรรม ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทย ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม ทางเศรษฐกิจจากทุนทางวัฒนธรรม และผลักดันให้บทบาทของวัฒนธรรมครอบคลุมการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการใช่มรดกทางวัฒนธรรม ส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น

พร้อมนี้ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO) ได้เล็งเห็นว่า วัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงความจำเป็นในการเน้นย้ำบทบาทของงานวัฒนธรรมในการพัฒนาทุกมิติตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน จึงได้ระดมผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมจากทั่วโลก เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของงานวัฒนธรรมต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแบ่งออกเป็น 4 มิติ ครอบคลุมทั้งในมิติเชิงสังคม เศรษฐกิจ และมิติที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. มิติความมั่งคั่งและความเป็นอยู่ที่ดี โดยระบุถึงบทบาทของวัฒนธรรมในการขับเคลื่อนและช่วยให้เศรษฐกิจมีความครอบคลุมและยั่งยืนมากขึ้น โดยสอดคล้องกับเสาหลักด้านความมั่งคั่งของเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการสร้างรายได้และการจ้างงาน ตลอดจนการกระตุ้นรายได้จากสินค้าทางวัฒนธรรม บริการ และวิสาหกิจ และมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้วัฒนธรรมมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจแบบครอบคลุม โดยสอดคล้องกับเป้าหมายย่อย (Targets) ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

- ข้อ 8.3 การพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลผลิตภาพ การสร้างงานที่มีคุณค่าความสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และให้การสนับสนุนการรวมตัวและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่านการเข้าถึงบริการทางการเงิน

- ข้อ 8.9 วางแผนและดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

- ข้อ 8.A เพิ่มเติมความช่วยเหลือเพื่อการค้า (Aid for Trade) สำหรับประเทศกำลังพัฒนารวมถึงผ่านช่องทางของกรอบการทำงาน แบบบูรณาการสำหรับความช่วยเหลือทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการค้าแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

- ข้อ 10.A ดำเนินการตามหลักการปฏิบัติที่ส่งเสริมประเทศกำลังพัฒนา

2. มิติความรู้และทักษะ โดยระบุถึงบทบาทของวัฒนธรรมในการสร้างความรู้และทักษะ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางวัฒนธรรม มุ่งเน้นบทบาทเชิงบวกของวัฒนธรรมในการถ่ายทอดคุณค่าความรู้และทักษะวัฒนธรรมท้องถิ่น และสนับสนุนการเสริมพลังทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นผ่านสื่อทางการศึกษา โดยสอดคล้องกับเป้าหมายย่อย (Targets) ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

- ข้อ 4.4 เพิ่มจำนวนคนที่มีทักษะที่จำเป็น ทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ

- ข้อ 4.7 ผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลกและความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

- ข้อ 9.C เพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีด้านข้อมูลและการสื่อสารและจัดให้มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตโดยถ้วนหน้า

- ข้อ 12.A สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาในการเสริมความแข็งแกร่งของขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะขับเคลื่อนไปสู่รูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนยิ่งขึ้นของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

- ข้อ 13.3 ปรับปรุงทางการศึกษา การเพิ่มการรับรู้และการเพิ่มสมรรถนะของมนุษย์และเครื่องมือในเรื่องการบรรเทาความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การปรับตัว การลดผลกระทบ และการเตือนภัย

3. มิติสิ่งแวดล้อมและพลังขับเคลื่อน โดยระบุถึงบทบาทและผลกระทบเชิงบวกของวัฒนธรรมที่มีต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน โดยเน้นที่มรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ รวมถึงสภาพแวดล้อมในเมือง รวมถึงความมุ่งมั่นในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ และการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมถึงการจัดการพื้นที่สาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานทางวัฒนธรรม โดยสอดคล้องกับเป้าหมายย่อย (Targets) ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนประกอบด้วย

- ข้อ 2.4 มีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรมีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัยและภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาที่ดินและคุณภาพดินอย่างต่อเนื่อง

- ข้อ 9.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ยั่งยืนและมีความทนทาน โดยมุ่งไปที่การเข้าถึงได้ในราคาที่จ่ายได้และเท่าเทียมสำหรับประชาชนทุกคน

- ข้อ 11.4 เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก

- ข้อ 11.7 จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียวที่ปลอดภัยครอบคลุมและเข้าถึงได้โดยถ้วนหน้า

- ข้อ 12.B พัฒนาและใช้เครื่องมือติดตามผลกระทบการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนซึ่งสร้างงาน และส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

- ข้อ 14.5 อนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งตามกฎหมายภายในประเทศและระหว่างประเทศ

- ข้อ 16.4 เสริมความแข็งแกร่งของกระบวนการติดตามและการส่งคืนสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่ถูกขโมยไปหรือลกลอบเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ

4. มิติการมีส่วนร่วม โดยระบุถึงบทบาทเชิงบวกของวัฒนธรรมในการสร้างความสามัคคีทางสังคม ตลอดจนส่งเสริมการยอมรับความต่างและการมีส่วนร่วมในสังคม โดยเน้นให้ทุกคนได้เข้าถึงวัฒนธรรม เข้าถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมในชีวิตทางวัฒนธรรมและเสรีภาพในการแสดงออกทางวัฒนธรรม รวมถึงเสรีภาพทางศิลปะและความคิดสร้างสรรค์ มิติดังกล่าวถึงวิถีปฏิบัติทางวัฒนธรรม สถานที่องค์ประกอบ และการแสดงออกที่ถ่ายทอดคุณค่าและทักษะที่เอื้อให้เกิดสังคมที่ครอบคลุม และกระตุ้น

ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม โดยสอดคล้องกับเป้าหมายย่อย (Targets) ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย

- ข้อ 10.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความบกพร่องทางร่างกาย เชื้อชาติ แหล่งกำเนิด ศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจ
- ข้อ 16.7 ส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมและเป็นตัวแทนที่ดีในทุกระดับการตัดสินใจ
- ข้อ 16.10 สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ
- ข้อ 16.B ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่ไม่เลือกปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 4

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)
ของกระทรวงวัฒนธรรม

ส่วนที่ 4

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ของกระทรวงวัฒนธรรม

4.1 ภาพรวม

กระทรวงวัฒนธรรมเร่งรัดขับเคลื่อนการพัฒนาบทบาท สู่ “กระทรวงสังคมกึ่งเศรษฐกิจที่ได้รับ
การยอมรับทั้งในระดับชาติทั้งในและต่างประเทศ”

4.1.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

“วัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์มีบทบาทนำในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย”

4.1.2 พันธกิจ (Missions)

- 1) เติบโตทุนสถาบันหลักของชาติ สืบสานศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่ดีงามของสังคมไทย
- 2) ส่งเสริมเศรษฐกิจวัฒนธรรมเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- 3) พัฒนาความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมกับต่างประเทศและส่งเสริมบทบาททางวัฒนธรรม
ของไทยในเวทีโลก
- 4) เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม จิตสำนึก ค่านิยมเชิงบวก และคุณลักษณะของคนไทย
ที่พร้อมปรับตัวสู่อนาคต
- 5) ส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา การสร้างสรรค์ และการจัดการองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม
- 6) บริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล

4.1.3 ยุทธศาสตร์ (Strategic Issues)

- 1) เสริมพลังการเติบโตทุนสถาบันหลักของชาติ และการสืบสาน สร้างสรรค์ทางศาสนา
ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
- 2) ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้วยมิติทางวัฒนธรรมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรม
วัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก
- 3) เสริมสร้างภาพลักษณ์ เกียรติภูมิ และยกระดับบทบาทด้านวัฒนธรรมของไทยในเวทีโลก
- 4) ปลุกจิตสำนึกและเสริมสร้างค่านิยมเชิงบวกสู่สังคมคุณธรรมในบริบทสังคมไทย
และสังคมโลก
- 5) พัฒนาสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และการสร้างสรรค์
งานด้านศิลปวัฒนธรรม
- 6) พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมสู่ระดับนานาชาติ

4.2 เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ และแนวทางการขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมพลังการเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ และการสืบสาน สร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

ความเชื่อมโยงกับแผนระดับ 1 - 2						
ยุทธศาสตร์ชาติ		แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ			นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง		ประเด็นที่ 1 ความมั่นคง ประเด็นที่ 2 การต่างประเทศ			นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์						
(1) เด็ก เยาวชน และประชาชน ตระหนักและภาคภูมิใจในสถาบันหลักและวัฒนธรรมของชาติ (2) เด็ก เยาวชน และประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสาน และสร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ (3) ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย เข้าใจ เคารพ และยอมรับการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม						
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก: ทุกหน่วยงาน						
ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับการธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ	8,000,000 คน	10,400,000 คน	12,000,000 คน	14,400,000 คน	16,000,000 คน
2	ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบทอดศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่น และในระดับชาติ	7,600,000 คน	7,600,000 คน	8,360,000 คน	9,200,000 คน	10,000,000 คน

ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
3	ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอัตลักษณ์ความเป็นไทยและปฏิบัติตนสะท้อนความเข้าใจ ความเคารพ และยอมรับการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85	ร้อยละ 90
ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	ดัชนีสถาบันหลัก	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85
2	ค่าใช้จ่ายครัวเรือนด้านสันตนาการ	760 บาท/เดือน/ครัวเรือน	836 บาท/เดือน/ครัวเรือน	919 บาท/เดือน/ครัวเรือน	1,011 บาท/เดือน/ครัวเรือน	1,112 บาท/เดือน/ครัวเรือน
3	ดัชนีความสงบสุขภาคใต้	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 72	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 74	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 76	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 78	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

แนวทางการขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์

(1) รณรงค์ส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความตระหนักและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ ในรูปแบบที่หลากหลายและมีความร่วมสมัย อาทิ รณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ถึงพระมหากษัตริย์คุณและความสำคัญของพระมหากษัตริย์ที่อยู่คู่กับประเทศไทยตลอดมา หรือบทบาทของสถาบันหลัก ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ผ่านสื่อสร้างสรรค์ที่ทันสมัยเพื่อสร้างการรับรู้ รวมทั้ง จัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมและน่าสนใจ ต่อเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป

(2) ส่งเสริมการดำเนินโครงการตามแนวพระราชดำริ ศาสตร์พระราชา การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรม รวมถึงส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีตามหลักศาสนา

(3) พัฒนาศักยภาพและเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาและสถาบันทางสังคม ในการอนุรักษ์สืบสาน พัฒนาและสร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม โดยบูรณาการการทำงานทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้วยมิติทางวัฒนธรรมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรม วัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

ความเชื่อมโยงกับแผนระดับ 1 - 2						
ยุทธศาสตร์ชาติ		แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ		แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)		
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม		ประเด็นที่ 4 อุตสาหกรรมและการบริการแห่งอนาคต ประเด็นที่ 5 การท่องเที่ยว ประเด็นที่ 8 ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ ประเด็นที่ 16 เศรษฐกิจฐานราก ประเด็นที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม		หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน		
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์						
(1) ชุมชนท้องถิ่นใช้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ รายได้และเศรษฐกิจของชุมชน (2) อุตสาหกรรมวัฒนธรรมมีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นและได้รับการยอมรับในตลาดโลก (3) สินค้าและบริการทางวัฒนธรรมมีคุณภาพมาตรฐานและได้รับการยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ						
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : สป.วธ. / สวธ. / สศร.						
ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	จำนวนสินค้าและบริการด้านวัฒนธรรมที่ได้รับการพัฒนาและต่อยอด	ไม่น้อยกว่า 83 รายการ	เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 15	เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 20	เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 25
2	จำนวนสินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 1.4	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 2.8	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 4.2	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5.6	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 7

ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	รายได้จากการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 2.4	ร้อยละ 4.8	ร้อยละ 7.2	ร้อยละ 9.6	ร้อยละ 12
2	มูลค่าสินค้าและบริการ ทางวัฒนธรรมต่อจีดีพี สูงขึ้น	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 9 ของจีดีพี	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10.5 ของจีดีพี	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 12 ของจีดีพี	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 13.5 ของจีดีพี	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 15 ของจีดีพี

แนวทางการขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์

(1) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้สามารถก้าวผ่านการเป็นสินค้าบริการระดับชุมชนไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรม โดยการศึกษา วิจัย วัฒนธรรมท้องถิ่นในเชิงลึก (Cultural Research Development) พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมและทรัพย์สินทางปัญญา บนพื้นฐานงานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม สนับสนุนการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการในทุก ๆ ด้าน ยกย่องสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของชุมชน

(2) พัฒนาข้อมูล องค์ความรู้ ทางการตลาดและส่งเสริมการวิจัยผลิตภัณฑ์ มาตรการจูงใจ และปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ เพื่อแสวงหาความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย ควบคู่ไปกับการสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีความเชื่อมั่นในการทำธุรกิจบนฐานข้อมูลของงานวิจัยและพัฒนา เพื่อให้ธุรกิจทางศิลปวัฒนธรรมไทย สามารถยกระดับการพัฒนาสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในประเทศและแข่งขันได้ในตลาดโลกอย่างแท้จริง

(3) พัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ โดยสร้างความร่วมมือและขยายเครือข่ายการดำเนินงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อร่วมกันพัฒนางานวิชาการ ศึกษาวิจัยรูปแบบการลงทุน แหล่งทุน เทคโนโลยี นวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม ที่ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และการตลาด

(4) พัฒนาด้านการตลาดและตราสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทยโดยสนับสนุน การวิจัยตลาดของสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อผลิตสินค้าและบริการตามความต้องการของผู้บริโภค ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ใช้กลยุทธ์ Tie-in เสริมสร้างภาพลักษณ์ของสินค้าและแบรนด์สินค้าไทย พัฒนาการตลาดและกิจกรรมส่งเสริมการตลาดทั้งในระบบออนไลน์ ออฟไลน์และผ่านสื่อต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับยุคสมัย เพื่อส่งเสริมและขยายตลาดการบริโภคทั้งในและต่างประเทศ

(5) ส่งเสริมให้มีกฎหมาย หรือ มาตรการสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมวัฒนธรรมที่ครบวงจร ทั้งด้าน แหล่งเงินทุน การพัฒนาและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ส่งเสริมธุรกิจและอำนวยความสะดวกในการทำตลาดต่างประเทศ การทำการตลาดเชิงรุก การจับคู่ธุรกิจ การลดหย่อนภาษีสำหรับ Start up เป็นต้น

(6) สนับสนุนให้มีการจดสิทธิบัตรสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทยให้มากขึ้น โดยพัฒนาประสิทธิภาพและกลไกด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อสร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการทางวัฒนธรรม และความตระหนักเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์เชิงรายได้ (Economic Rights) และธรรมสิทธิ (Moral Rights)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างภาพลักษณ์ เกียรติภูมิ และยกระดับบทบาทด้านวัฒนธรรมของไทยในเวทีโลก

ความเชื่อมโยงกับแผนระดับ 1 - 2						
ยุทธศาสตร์ชาติ		แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ			นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง		ประเด็นที่ 1 ความมั่นคง ประเด็นที่ 2 การต่างประเทศ			นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 12 การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ	
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์						
(1) ผลงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศไทยมีชื่อเสียงได้รับความนิยมน หรือยอมรับ ในต่างประเทศหรือระดับนานาชาติ						
(2) ประเทศไทยมีบทบาทด้านวัฒนธรรมในเวทีระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น						
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก: สป.วธ. / สวธ. / ศก. / สสร. / ศน.						
ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	ร้อยละความสำเร็จ ของการส่งเสริมความ ร่วมมือทางวัฒนธรรม และการเจรจาในมิติ ด้านวัฒนธรรม กับต่างประเทศ	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10
2	ร้อยละความสำเร็จ ของการขึ้นทะเบียน มรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรมกับ UNESCO	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของ เป้าหมายตาม แผนขับเคลื่อน (Roadmap)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเป้าหมาย ตามแผน ขับเคลื่อน (Roadmap)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเป้าหมาย ตามแผน ขับเคลื่อน (Roadmap)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเป้าหมาย ตามแผน ขับเคลื่อน (Roadmap)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเป้าหมาย ตามแผน ขับเคลื่อน (Roadmap)
3	ร้อยละความสำเร็จใน การผลักดันให้ภาคี เครือข่ายและบุคลากร ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ได้รับ การยกย่องเชิดชูเกียรติ	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นจากปี ก่อนหน้า ร้อยละ 10

ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
	และยอมรับในเวทีระดับนานาชาติ					
ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับด้าน Soft Power ในมิติวัฒนธรรมและสื่อบันเทิง ดีขึ้น	ไม่เกินอันดับที่ 34 ของโลก	ไม่เกินอันดับที่ 33 ของโลก	ไม่เกินอันดับที่ 32 ของโลก	ไม่เกินอันดับที่ 31 ของโลก	ไม่เกินอันดับที่ 30 ของโลก
2	ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับในมิติด้านศิลปวัฒนธรรม/มรดกทางวัฒนธรรม/การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในระดับโลก ดีขึ้น	ไม่เกินอันดับที่ 7 ของโลก	ไม่เกินอันดับที่ 6 ของโลก	ไม่เกินอันดับที่ 5 ของโลก	ไม่เกินอันดับที่ 5 ของโลก	ไม่เกินอันดับที่ 5 ของโลก

แนวทางการขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์

(1) เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือ ส่งเสริมบทบาทด้านศิลปวัฒนธรรมไทยในเวทีอาเซียนและนานาชาติทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยส่งเสริมการใช้มิติวัฒนธรรมเพิ่มบทบาทและสร้างโอกาสของไทยในเวทีการค้า การลงทุน การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และบุคลากรในระดับนานาชาติ

(2) ส่งเสริมบทบาททางวัฒนธรรม ภาพลักษณ์เกียรติภูมิไทยและยกระดับ Soft power ของไทยในระดับสากล โดยใช้ศิลปวัฒนธรรม สื่อ คอนเทนต์ และภาคีเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ เน้นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยด้วยสื่อสมัยใหม่ และคอนเทนต์ด้านศิลปวัฒนธรรม และสร้างภาคีเครือข่ายในระดับสากล

(3) ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ โดยพัฒนาหอศิลป์แห่งชาติและพื้นที่กระทรวงวัฒนธรรมให้เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของภาครัฐ และภาคเอกชน ในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับชาติและนานาชาติทั้งพื้นที่จริงและพื้นที่เสมือนในระบบออนไลน์

(4) เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศโดยส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ และขยายหน่วยงาน เครือข่ายวัฒนธรรมไทยทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในต่างประเทศ

(5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาองค์ประกอบของดัชนีชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการจัดลำดับในมิติ ด้านศิลปวัฒนธรรม/มรดกทางวัฒนธรรม/การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ Soft Power ในบริบทประเทศไทย ที่สอดคล้องกับการจัดลำดับของหน่วยงานหรือองค์กรกลางที่จัดลำดับของโลก เพื่อให้ประเทศไทย สามารถพัฒนาลำดับในมิติด้านศิลปวัฒนธรรมและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ดีขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปลุกจิตสำนึกและเสริมสร้างค่านิยมเชิงบวกสู่สังคมคุณธรรมในบริบทสังคมไทยและสังคมโลก

ความเชื่อมโยงกับแผนระดับ 1 - 2						
ยุทธศาสตร์ชาติ		แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ		แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)		
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม		ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยน ค่านิยมและวัฒนธรรม ประเด็นที่ 15 พลังทางสังคม ประเด็นที่ 17 ความเสมอภาค และหลักประกันทางสังคม		หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต		
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์						
(1) สังคมไทยมีความเข้าใจ ความเคารพ ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม และมีค่านิยมเชิงบวกที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก (2) สังคมไทยมีการดำเนินงานสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตามดัชนีชี้วัดสังคมคุณธรรม						
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก: สป.วธ / ศน. / ศคธ. / คมส.						
ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	ความสำเร็จในการสร้าง การรับรู้เกี่ยวกับความ หลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อการป้องกันปัญหา อคติทางวัฒนธรรม	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 65	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
2	ร้อยละความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น (TPMAP)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 10	ร้อยละ 15	ร้อยละ 20	ร้อยละ 25
ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	ค่าเฉลี่ยทุกองค์ประกอบของดัชนีคุณธรรม 5 ประการ	ไม่น้อยกว่า 4.7	ไม่น้อยกว่า 4.8	ไม่น้อยกว่า 4.9	ไม่น้อยกว่า 5.0	ไม่น้อยกว่า 5.1
2	ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 66	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 67	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 68	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 69	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70
3	ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 96.90	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 96.93	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 96.96	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 96.98	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 97
4	ประเทศไทยมีสัดส่วนคะแนนในมิติการส่งเสริมจิตสำนึกและค่านิยมเชิงบวก ในดัชนีความสุขโลก (World Happiness Report) เพิ่มขึ้น	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 40 ของคะแนน เฉลี่ย	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 41.12 ของคะแนน เฉลี่ย	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 42.24 ของคะแนน เฉลี่ย	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 43.36 ของคะแนน เฉลี่ย	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 44.48 ของคะแนน เฉลี่ย

แนวทางการขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์

(1) พัฒนาระบบการปลูกฝังค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ และศาสนา โดยดำเนินการผ่านสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และชุมชน

(2) เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนา โดยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของผู้แทนหรือผู้นำทางศาสนาและส่งเสริมการนำหลักแนวคิดหลักธรรมทางศาสนาไปเผยแพร่ให้กับประชาชน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(3) ส่งเสริมบทบาทของสื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีของคนในสังคม โดยใช้ช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ เพื่อรณรงค์ส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

(4) เสริมสร้างมาตรการจูงใจ มาตรการทางสังคมและมาตรการทางกฎหมายในการสร้างสังคมคุณธรรม โดยใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน และป้องปรามให้เกิดการพัฒนาค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีของคนในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และการสร้างสรรค์งานด้านศิลปวัฒนธรรม

ความเชื่อมโยงกับแผนระดับ 1 - 2		
ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 4	ประเด็นที่ 6 การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ประเด็นที่ 11 การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ประเด็นที่ 12	หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัล และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะของอาเซียน หมวดหมู่ที่ 8
ความเชื่อมโยงกับแผนระดับ 1 - 2		
ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)
ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	การพัฒนาการเรียนรู้ ประเด็นที่ 17 ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ประเด็นที่ 18 การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน	ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติ		แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ		แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)		
		ประเด็นที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม		หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต		
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์						
(1) พื้นที่และสภาวะแวดล้อมภายในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ มีการผลิตสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ						
(2) การจัดการศึกษาและคุณภาพบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมมีคุณภาพและตรงตามมาตรฐาน						
(3) สถานะของบุคลากร แรงงาน และวิชาชีพด้านศิลปวัฒนธรรมได้รับการพัฒนาและคุ้มครองเพิ่มขึ้น						
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก: สบศ. / ศก. / สป.วธ. / สวธ. / สศร. / หก. / สมศ.						
ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	ร้อยละของแหล่งเรียนรู้และพื้นที่สร้างสรรค์ที่ได้รับการบำรุงรักษาและพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานและหลักวิชาการ	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
2	จำนวนประชาชนที่ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม ทั้งในรูปแบบ On Site และ On line	ไม่น้อยกว่า 7,000,000 คน/ครั้ง	ไม่น้อยกว่า 10,480,000 คน/ครั้ง	ไม่น้อยกว่า 13,620,000 คน/ครั้ง	ไม่น้อยกว่า 14,746,000 คน/ครั้ง	ไม่น้อยกว่า 16,217,000 คน/ครั้ง
3	ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100

ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
	ระดับชาติ และมีความรู้ความสามารถเพียงพอในการประกอบอาชีพ					
ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	จำนวนเมืองที่เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของ UNESCO	ไม่น้อยกว่า 6 เมือง	ไม่น้อยกว่า 6 เมือง	ไม่น้อยกว่า 7 เมือง	ไม่น้อยกว่า 7 เมือง	ไม่น้อยกว่า 8 เมือง
2	จำนวนบุคลากรและแรงงานในภาคศิลปวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	จำนวนไม่น้อยกว่า 990,000 คน	จำนวนไม่น้อยกว่า 1,039,500 คน	จำนวนไม่น้อยกว่า 1,091,500 คน	จำนวนไม่น้อยกว่า 1,146,000 คน	จำนวนไม่น้อยกว่า 1,203,000 คน

แนวทางการขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์

(1) ส่งเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมวัฒนธรรมในทุกระดับการศึกษาโดยพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมให้มีความหลากหลายทุกสาขาอาชีพ

(2) พัฒนาศักยภาพบุคลากรในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก โดยปรับกระบวนการทัศน์ พัฒนาทักษะฝีมือ ความคิดสร้างสรรค์ การออกแบบ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งความได้เปรียบในความชำนาญเฉพาะด้านและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของไทยเพื่อสร้างสรรค์สินค้าและบริการทางวัฒนธรรมที่ตอบสนองแนวโน้มความต้องการของโลกและเหมาะสมกับกลุ่มผู้บริโภคทุกช่วงวัย

(3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยสร้าง platform ในการเผยแพร่แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้มากขึ้น เก็บองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์

(4) ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และพื้นที่สร้างสรรค์ที่มีบริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพทั่วประเทศ โดยสร้างโอกาสการเข้าถึงและใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อส่งเสริมการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และเพิ่มศักยภาพสำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชน

(5) ส่งเสริม สนับสนุน การปลูกฝังการรับรู้ถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม รวมถึงเรื่องราว ความเป็นมา ภูมิหลัง อันเป็นองค์ประกอบของคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ทั้งคุณค่าทางสังคมและคุณค่าทางจิตใจ สร้างความรัก ความนิยมชมชอบในงานศิลปวัฒนธรรมไทย โดยค้นหาความต้องการของทุกกลุ่มเป้าหมาย และแสวงหาโอกาสและวิธีการที่เหมาะสมในการกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมให้เพิ่มมากขึ้น

(6) ยกระดับสถานะและส่งเสริมบทบาทของศิลปินและบุคลากรในอุตสาหกรรมวัฒนธรรม โดยสนับสนุนให้มีการพัฒนามาตรฐานฝีมือ วิชาชีพ สร้างระบบสวัสดิการที่จูงใจ และเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพ

(7) มีมาตรการในรูปแบบเงินทุน และรูปแบบอื่นๆ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม ผู้มีพรสวรรค์ทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม โดยแบ่งประเภทงานศิลปวัฒนธรรม และช่วงอายุ เพื่อสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมของการเป็นประเทศชั้นนำด้านอุตสาหกรรมวัฒนธรรมในอนาคตต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมสู่ระดับนานาชาติ

ความเชื่อมโยงกับแผนระดับ 1 - 2						
ยุทธศาสตร์ชาติ		แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ			แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)	
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ		ประเด็นที่ 20 การพัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ			หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน	
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์						
(1) องค์กร บุคลากรและเครือข่ายศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมมีสมรรถนะการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงขึ้น						
(2) กลไกและมาตรการในการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลกเพิ่มมากขึ้น						
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก: สป.วธ.						
ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	หน่วยงานมีบริการที่เป็นดิจิทัล และรองรับการบริการแบบ one-stop service	ร้อยละ 91	ร้อยละ 92	ร้อยละ 93	ร้อยละ 94	ร้อยละ 95
2	สัดส่วนของกระบวนการ และการบริการที่ได้รับ การปรับเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัล	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 52	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 54	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 56	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 58	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
3	ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์ข้อมูลทางวัฒนธรรม	ร้อยละ 87	ร้อยละ 89	ร้อยละ 91	ร้อยละ 93	ร้อยละ 95
4	ร้อยละของความสำเร็จในการผลักดันนโยบายมาตรการ ระเบียบกฎหมาย และมาตรการทางวัฒนธรรม ที่ขจัดปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนงานวัฒนธรรม	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85	ร้อยละ 90
ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
1	ผู้ประกอบการ ชุมชน และภาคีเครือข่ายสามารถนำข้อมูลและองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์และต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มขึ้น	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 6	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7
2	ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของกระทรวงวัฒนธรรม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 86	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 87	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 88	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 89	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90
3	ดัชนีความผูกพันของบุคลากรในกระทรวงวัฒนธรรม และภาคีเครือข่ายกระทรวงวัฒนธรรม ต่อกระทรวงวัฒนธรรม เพิ่มขึ้น	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์		ค่าเป้าหมายรายปี				
		2566	2567	2568	2569	2570
4	อันดับค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของกระทรวงวัฒนธรรม	ไม่เกินอันดับ 8	ไม่เกินอันดับ 7	ไม่เกินอันดับ 6	ไม่เกินอันดับ 5	ไม่เกินอันดับ 4

แนวทางการขับเคลื่อนผลสัมฤทธิ์

(1) พัฒนาศมรรถนะองค์กรด้านการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยพัฒนาระบบการรับรองความเป็นเลิศขององค์กรทางวัฒนธรรมตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานในระดับชาติ หรือนานาชาติ

(2) พัฒนาศักยภาพบุคลากรทางวัฒนธรรมและภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมในทุกกระดับ โดยส่งเสริมบุคลากรและเครือข่ายให้มีกระบวนการทัศน์ใหม่ ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่พร้อมต่อการบริหารจัดการ และการดำเนินงานวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับแนวโน้มด้านวัฒนธรรมของโลก

(3) พัฒนาปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมวัฒนธรรม โดยศึกษาวิเคราะห์ ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เอื้อกับการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ รวมทั้งการศึกษาบทรียนความสำเร็จของประเทศที่ใช้อุตสาหกรรมวัฒนธรรมมาพัฒนาประเทศ และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

(4) ริเริ่มและพัฒนางานวิจัย ข้อมูล องค์ความรู้ และนวัตกรรมทางวัฒนธรรม โดยส่งเสริมให้มีข้อมูลองค์ความรู้ และสถิติทางวัฒนธรรมในรูปแบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อสนับสนุนการพัฒนางานด้านนโยบายทางสังคมวัฒนธรรมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงบริการแหล่งข้อมูลทางวัฒนธรรมของประชาชน

ส่วนที่ 5

ประมาณการวงเงิน ตามกรอบแผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ของกระทรวงวัฒนธรรม

และผลผลิต โครงการ โครงการสำคัญของกระทรวงวัฒนธรรม

ส่วนที่ 5

ประมาณการวงเงิน ตามกรอบแผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของกระทรวงวัฒนธรรม และผลผลิต โครงการ โครงการสำคัญของกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรม มีประมาณการวงเงิน ตามกรอบแผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ผลผลิต โครงการ และโครงการสำคัญ
จำแนกตามยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม ได้ดังนี้

5.1 ประมาณการวงเงินงบประมาณรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570

กระทรวงวัฒนธรรมมีประมาณการวงเงินงบประมาณรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2570 จำนวน 39,250.9555 ล้านบาท จากแหล่งเงินงบประมาณแผ่นดิน
เป็นเงิน จำนวน 37,905.5769 ล้านบาท และเงินรายได้ของหน่วยงาน เป็นเงิน จำนวน 1,345.3786 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ พ.ศ.	แหล่งเงิน				
	เงินงบประมาณแผ่นดิน	เงินรายได้ของหน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ
			ในประเทศ	ต่างประเทศ	
2566	6,735.1069	133.4751	-	-	
2567	7,004.6000	302.9035	-	-	
2568	7,705.0600	303.0000	-	-	
2569	8,055.2900	303.0000	-	-	
2570	8,405.5200	303.0000	-	-	
รวมงบประมาณ	37,905.5769	1,345.3786	-	-	

5.2 ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญจำแนกตามยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม

5.2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมพลังการเกิดทุนสถาบันหลักของชาติ และการสืบสาน สร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

* หมายเหตุ : ไม่รวมงบบุคลากร

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
1. โครงการเงินทุนสถาบันพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์	115.1733	180.1733	115.1733	115.1733	115.1733	สป/ศน.
1.1 ค่าใช้จ่ายในการจัดงานมหกรรมวัฒนธรรมรัตนโกสินทร์	18.6527	18.6527	18.6527	18.6527	18.6527	สป.วธ.
1.2 สนับสนุนการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า	1.4286	1.4286	1.5000	1.5000	1.5000	สป.วธ.
1.3 ค่าใช้จ่ายในการจัดงานมหรสพสมโภชเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 72 พรรษา	-	65.0000	-	-	-	สป.วธ
1.4 ค่าใช้จ่ายในการจัดงานเงินทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์	63.1300	63.1300	63.1300	63.1300	63.1300	สป.วธ
1.5 ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมสืบสาน รักษา ต่อยอด ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน	9.4620	9.4620	9.4620	9.4620	9.4620	สป.วธ
1.6 ค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการรวมใจเกิดให้สถาบันพระมหากษัตริย์	22.5000	22.5000	22.5000	22.5000	22.5000	ศน.
2. โครงการปฏิบัติงานพิเศษที่ได้รับพระราชทาน ตามพระบรมราโชบาย	661.8476	661.8476	661.8476	661.8476	661.8476	สป.วธ.
3. โครงการส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและมรดกภูมิปัญญา	30.0224	30.0224	30.0224	30.0224	30.0224	สป.วธ.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
4. โครงการพัฒนาสังคมสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและเสริมสร้าง การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	21.6820	26.6820	27.3111	27.9716	28.6652	สป.วธ/ศน./ศก.
4.1 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้	13.0000	13.0000	13.0000	13.0000	13.0000	สป.วธ
4.2 ค่าใช้จ่ายกิจกรรมส่งเสริมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง	1.1000	1.1000	1.1000	1.1000	1.1000	ศน.
4.3 โครงการพัฒนาสังคมสังคมพหุวัฒนธรรม ที่เข้มแข็งและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	7.5820	12.5820	13.2111	13.8716	14.5652	ศก.
5. ผลผลิต มรดกศิลปวัฒนธรรมได้รับการอนุรักษ์ พัฒนา สืบสาน สร้างสรรค์ และเผยแพร่	-	383.9851	403.1843	423.3435	444.5107	ศก.
6. โครงการสนับสนุนกระบวนการฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	-	16.7565	16.7565	16.7565	16.7565	คสมส.
7. โครงการสนับสนุนนโยบายส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม	-	70.0000	70.0000	70.0000	70.0000	คสมส.
7.1 กิจกรรมการขับเคลื่อนการฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล และกระเหรี่ยงตามมติคณะรัฐมนตรี	-	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	คสมส.
7.2 กิจกรรมพัฒนาฐานข้อมูลประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์	-	40.0000	40.0000	40.0000	40.0000	คสมส.
7.3 กิจกรรมการพัฒนาสมัชชากลุ่มชาติพันธุ์	-	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	คสมส.
7.4 กิจกรรมการส่งเสริมศักยภาพชุมชนชาติพันธุ์เพื่อการพึ่งพาตัวเอง บนฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน	-	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	คสมส.
8. โครงการสำคัญ						
8.1 โครงการเชิดชูเกียรติบุคคลต้นแบบด้านศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม	6.0000	6.0000	6.0000	6.0000	6.0000	สป.วธ.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
8.2 โครงการส่งเสริมการออกแบบลายผ้าตามอัตลักษณ์จังหวัดร้อยเอ็ด (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	1.2300	-	-	-	สป.วธ. (สวจ. ร้อยเอ็ด)
8.3 โครงการสืบสาน รักษา ต่อยอด ส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย	4.1700	4.7840	6.0000	6.0000	6.0000	สศร.
8.4 โครงการพัฒนาการออกแบบเครื่องแต่งกายผ้าไทยร่วมสมัย (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	2.8000	2.3310	6.0000	8.0000	10.0000	สศร.

5.2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้วยมิติทางวัฒนธรรมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

* หมายเหตุ : ไม่รวมงบบุคลากร

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
1. โครงการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม	63.8794	63.8794	63.8794	63.8794	63.8794	สป.วธ.
1.1 สนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านภาพยนตร์และวีดิทัศน์ - งานประกาศรางวัลภาพยนตร์แห่งชาติ “สุพรรณหงส์”	2.4000	2.4000	2.4000	2.4000	2.4000	สป.วธ.
1.2 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรม ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ - การสนับสนุนการเข้าร่วมเทศกาลภาพยนตร์ งานแสดงสินค้า และตลาดภาพยนตร์ สื่อบันเทิง สินค้าลิขสิทธิ์ ฯลฯ	15.8500	15.8500	15.8500	15.8500	15.8500	สป.วธ.
1.3 ค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งธรณีพิบัติสึนามิ จังหวัดพังงา สู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน	4.0083	4.0083	4.0083	4.0083	4.0083	สป.วธ.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
1.4 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาหอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม	8.6315	8.6315	8.6315	8.6315	8.6315	สป.วธ.
1.5 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน อัตลักษณ์ไทย สู่เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	10.3120	10.3120	10.3120	10.3120	10.3120	สป.วธ.
1.5 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม ตามรอยศาสตร์พระราชา ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อชุมชน เข้มแข็งอย่างยั่งยืน “เที่ยวชุมชน ยลวิถี”	9.8800	9.8800	19.3400	19.3400	19.3400	สป.วธ.
1.6 ค่าใช้จ่ายในการสืบสาน ต่อยอดประเพณีไทยสู่วิถีวัฒนธรรม ที่ยั่งยืน	12.7976	12.7976	12.7976	12.7976	12.7976	สป.วธ.
2. โครงการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรม วัฒนธรรมไทยสู่สากล	44.2150	44.2150	44.2150	44.2150	44.2150	สป.วธ.
2.1 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมโครงการด้านภาพยนตร์และวิดิทัศน์ ส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศผ่านสื่อบันเทิงในลักษณะอำนาจละมุน (Soft Power)	40.0000	40.0000	40.0000	40.0000	40.0000	สป.วธ.
2.2 ค่าใช้จ่ายในการยกระดับสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมสู่ สากล	2.0000	2.0000	2.0000	2.0000	2.0000	สป.วธ.
2.3 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	2.2150	2.2150	2.2150	2.2150	2.2150	สป.วธ.
3. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	17.5460	101.9132	110.5010	118.8742	123.4661	สป.วธ/ศก./สศร.
3.1 ค่าใช้จ่ายในการจัดมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติวิถีถิ่น วิถีไทย	6.0360	6.0360	6.0360	6.0360	6.0360	สป.วธ

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
3.2 โครงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	-	83.3000	87.4650	91.8382	96.4301	ศก.
3.3 ค่าใช้จ่ายในการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยเพื่อต่อยอด ทุนทางวัฒนธรรม	2.2400	4.0755	5.0000	6.0000	6.0000	สศร.
3.4 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาศักยภาพชุมชนสู่การเป็นเมืองแห่งศิลปะ	9.2700	8.5017	12.0000	15.0000	15.0000	สศร.
4. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน	1.3452	2.0000	2.0000	2.0000	2.0000	สป.วธ.
5. โครงการยกระดับแหล่งมรดกศิลปวัฒนธรรม	-	1214.7970	1275.5368	1339.3136	1406.2793	ศก.
6. โครงการส่งเสริมและการสร้างสรรค์ ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อการท่องเที่ยว	7.9450	10.7680	30.5000	35.0000	41.5000	สศร.
6.1 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาหอศิลป์ร่วมสมัยสู่ภูมิภาค	2.1700	2.1512	5.5000	6.0000	6.5000	สศร.
6.2 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาหอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน	5.7750	5.6542	10.0000	12.0000	15.0000	สศร.
6.3 ค่าใช้จ่ายในการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยเพื่อการท่องเที่ยว	-	2.9626	15.0000	17.0000	20.0000	สศร.
7. โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมภาพยนตร์ไทยและโลก	8.4034	8.5000	8.5000	8.5000	8.5000	ทก.
8. โครงการสำคัญ						
8.1 การจัดทำทะเบียนศิลปิน บุคลากร แรงงาน และผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมวัฒนธรรม (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	5.5000	5.5000	5.5000	5.5000	สป.วธ.
8.2 โครงการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และวีดิทัศน์สู่มืออาชีพ	2.2000	3.0000	3.0000	3.0000	3.0000	สป. วธ

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
8.3 โครงการนิทรรศการอุตสาหกรรมสร้างสรรค์แห่งประเทศไทย	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	สป. วธ.
8.4 โครงการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	2.0000	2.0000	2.0000	2.0000	2.0000	สป.วธ.
8.5 สถิติเศรษฐกิจวัฒนธรรมเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์ และตอบตัวชี้วัด เฉพาะสำหรับวัฒนธรรมในวาระ 2030 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Thematic Indicators for Culture in the 2030 Sustainable Development) ขององค์การ UNESCO (โครงการสำคัญ ตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	12.2500	13.4750	14.0875	14.4700	สป.วธ.
8.6 โครงการพัฒนาระบบบริการข้อมูลใหญ่และร่วมกิจกรรมงานเทศกาลประเพณีไทยด้วยเทคโนโลยีโลกเสมือนจริง (Thai Festival Metaverse)	-	44.6100	-	-	-	สป.วธ.
8.7 โครงการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมระดับพื้นที่ - ด้านประเพณี - ด้านผ้าไทยและเครื่องแต่งกาย - ด้านอาหาร - ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น - ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม - ด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	-	-	189.5000	189.5000	189.5000	สป.วธ. (สวจ.)
8.8 งานมหกรรมวัฒนธรรมไทยผ้าทออีสาน “งามศิลป์ ถิ่นภูเขา” (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี	-	1.1567				สป.วธ. (สวจ.ชัยภูมิ)

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)						
8.9 หมอลำเฟสดีวัล มหานครขอนแก่น เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	8.8000				สป.วธ. (สวจ.ขอนแก่น)
8.10 โครงการเที่ยวเมืองสกล ถนนผ้าคราม (Kram Sakon Street Festival 2023) (โครงการสำคัญ ตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)		2.9921				สป.วธ. (สวจ.สกลนคร)
8.11 โครงการ “มหกรรมเมืองแห่งขุนเขา ศิลปะแห่งศรัทธา สี่แสนแห่งชาติพันธุ์ ตะวันตกสุดแดนสยาม” (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)		1.0000				สป.วธ. (สวจ. แม่ฮ่องสอน)
8.12 ส่งเสริมการท่องเที่ยว ประเพณีแห่เทียนทางน้ำ มหกรรมวัฒนธรรมวิถีถิ่น จังหวัดสมุทรสงคราม (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	1.5000	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.สมุทรสงคราม)
8.13 โครงการศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	0.5000	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.เชียงราย)
8.14 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเมืองมรดกโลก “มหัศจรรย์วัฒนธรรมผ่านกำแพง” (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	10.0000	-	-	-	สป.วธ. สวจ.กำแพงเพชร
8.15 โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เชิงสร้างสรรค์ จังหวัดปราจีนบุรี (โครงการสำคัญตามมติ	-	2.0000	-	-	-	สป.วธ. สวจ.ปราจีนบุรี

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)						
8.16 สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม “เส้นทางตามรอยครูบาเจ้าศรีวิชัย 8 จังหวัดล้านนา” (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	3.0960	-	-	-	สป.วธ. สวจ.ลำพูน
8.17 โครงการมหรหรรณฐานาชาติ (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	8.2000	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.ภาพสินธุ์)
8.18 โครงการพัฒนาผ้าทอจากเส้นใยธรรมชาติ สู่อัตลักษณ์ท้องถิ่นปทุมธานีภูษาปทุมมาภรณ์ (โครงการสำคัญ ตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	1.0000	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.ปทุมธานี)
8.19 โครงการมหัศจรรย์กลุ่มชาติพันธุ์มุกดาหาร (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	3.3300	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.มุกดาหาร)
8.20 โครงการส่งเสริม สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ ความเป็นไทย (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	5.1955	5.1955	5.1955	5.1955	5.1955	สป.วธ. (สวจ.ตรัง)
8.21 โครงการส่งเสริมและยกระดับเทศกาลประเพณีสงกรานต์ บ้านหนองขาว “ผ้าขาวม้าร้อยสี สืบสานประเพณี สุวิถี ชุมชน” (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	1.5000	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.กาญจนบุรี)
8.22 มหกรรมสายน้ำแห่งชีวิต สายธารแห่งวัฒนธรรม (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	5.0000	5.5000	5.7500	6.0000	สป.วธ. (สวจ. พระนครศรีอยุธยา)

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
8.23 โครงการ “พัฒนาชุมชนท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และส่งเสริมผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย CPOT เพื่อการท่องเที่ยว” (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	0.3500	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.กำแพงเพชร)
8.24 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ และวิถีชุมชนจังหวัดเลย : “เลย งามศิลป์ ถิ่นผ้าฝ้าย สายหมอก และดอกไม้” (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	1.3452	-	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.เลย)
8.25 วิถีถิ่นวิถีวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ จังหวัดภูเก็ต (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	1.9800	-	-	-	-	สป.วธ. สวจ.ภูเก็ต
8.26 โครงการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ กลุ่มอารยธรรมทวารวดี (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	2.4000	2.4000	2.6400	2.7600	2.8800	สป.วธ. (สวจ.ราชบุรี)
8.27 โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	74.8140	-	-	-	-	ศก.
8.28 โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งเรือจม ให้เป็นจุดดำน้ำ ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	ศก.
8.29 โครงการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยเพื่อการท่องเที่ยว	-	2.9626	15.0000	17.0000	22.0000	สศร.
8.30 โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	สบศ.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
8.31 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมภาพยนตร์ไทยและโลก (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	8.5800	12.0000	12.0000	12.0000	12.0000	หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

5.2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างภาพลักษณ์ เกียรติภูมิ และยกระดับบทบาทด้านวัฒนธรรมของไทยในเวทีโลก

* หมายเหตุ : ไม่รวมงบบุคลากร

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
1. โครงการเสริมสร้างภาพลักษณ์และส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศ	16.2843	61.7780	61.7780	61.7780	61.7780	สป.วธ.
1.1 การสนับสนุนการจัดงานมหกรรมการแสดงดนตรีนานาชาติกรุงเทพ	1.8750	1.8750	2.0625	2.1563	2.2500	สป.วธ.
1.2 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาความร่วมมือและเชื่อมโยงศิลปวัฒนธรรมของอาเซียน	1.4150	1.5000	1.6500	1.7520	1.8000	สป.วธ.
1.3 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน	2.3269	2.4000	2.6400	2.7600	2.8800	สป.วธ.
1.4 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาความร่วมมือและความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับต่างประเทศ	2.8030	2.8030	2.8030	2.8030	2.8030	สป.วธ.
1.5 ค่าใช้จ่ายในการเจรจาธุรกิจและการประชุมนานาชาติ	4.7000	4.7000	4.7000	4.7000	4.7000	สป.วธ.
1.6 ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองวาระครบรอบของบุคคลสำคัญผู้มีผลงานดีเด่น หรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของไทยที่เชื่อมโยงกับงานขององค์กรยูเนสโก	1.6644	2.0000	2.0000	2.0000	2.0000	สป.วธ.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
1.7 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมศักยภาพและเชื่อมโยงเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก	1.5000	1.5000	1.5000	1.5000	1.5000	สป.วธ.
1.8 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมภาพลักษณ์เพื่อนำความเป็นไทยสู่สากล	-	25.0000	25.0000	25.0000	25.0000	สป.วธ.
1.9 ค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยสู่สากลผ่านการส่งเสริมอำนาจละมุน (Soft Power)	-	20.0000	20.0000	20.0000	20.0000	สป.วธ.
2. โครงการส่งเสริมความร่วมมือด้านศาสนากับต่างประเทศ	-	5.8000	5.8000	5.8000	5.8000	ศน.
3. โครงการสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศ	-	88.1285	92.5349	97.1616	102.0197	ศก.
4. โครงการส่งเสริมภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมและนำความเป็นไทยสู่สากล	16.9311	44.4714	153.5000	101.0000	190.0000	สศร.
4.1 ค่าใช้จ่ายในการจัดมหกรรมศิลปะร่วมสมัยนานาชาติ	12.7081	30.1638	120.0000	65.0000	150.0000	สศร.
4.2 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยและนำความเป็นไทยสู่สากล	4.2230	6.7927	7.5000	8.0000	8.0000	สศร.
4.3 ค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่แลกเปลี่ยนศิลปะร่วมสมัย	-	7.5149	26.0000	28.0000	32.0000	สศร.
5. โครงการพัฒนาความร่วมมือและเชื่อมโยงศิลปวัฒนธรรมของอาเซียน	-	5.0000	5.0000	5.0000	5.0000	สปศ.
6. โครงการส่งเสริมภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมและนำความเป็นไทยสู่สากล	-	7.0000	7.0000	7.0000	7.000	สปศ.
7. โครงการมหกรรมศิลปวัฒนธรรมนานาชาติ	-	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	สปศ.
8. โครงการสำคัญ						
8.1 โครงการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์กับต่างประเทศ	-	0.8800	-	-	-	สป.วธ.
8.2 โครงการศาสนสัมพันธ์ต่างประเทศ	1.3800	1.3800	1.3800	1.3800	1.3800	ศน.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
8.3 โครงการส่งเสริมความร่วมมือด้านศาสนากับต่างประเทศ (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	5.8000	5.8000	5.8000	5.8000	5.8000	ศน.
8.4 โครงการพัฒนาความร่วมมือและเชื่อมโยงด้านศิลปวัฒนธรรม กับประเทศอาเซียน (พัฒนาศูนย์ปฏิบัติการโบราณคดีใต้น้ำ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในอาเซียน)	4.5382	-	-	-	-	ศก.
8.5 โครงการสร้างค่านิยมไทยในต่างประเทศ	6.5400	6.5400	6.5400	6.5400	6.5400	ศก.
8.6 โครงการโซน 4 ทวีป (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	80.0000	80.0000	80.0000	80.0000	80.0000	ศก.
8.7 โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และนำความเป็นไทยสู่สากล	4.2230	6.7927	7.5000	8.0000	8.0000	สศร.
8.8 โครงการ “มหกรรมศิลปะร่วมสมัยนานาชาติ (Thailand Biennale)” (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	12.7081	30.1623	120.0000	65.0000	150.0000	สศร.
8.9 โครงการอนุรักษ์กรุงภาพยนตร์ของกองภาพยนตร์เผยแพร่ข่าว กรมรถไฟหลวง เพื่อเสนอขึ้นเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	3.6000	2.2500	3.0000	3.0000	3.0000	หก. (องค์การมหาชน)

5.2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปลุกจิตสำนึกและเสริมสร้างค่านิยมเชิงบวกสู่สังคมคุณธรรมในบริบทสังคมไทยและสังคมโลก

* หมายเหตุ : ไม่รวมงบบุคลากร

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
1. โครงการส่งเสริม ค่านิยม จิตสำนึก คุณธรรมจริยธรรม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย	344.6675	390.5126	378.1325	378.1325	381.1325	สป.วร
1.1 ค่าใช้จ่ายในการสร้างการรับรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ทั้งในและต่างประเทศ	4.4050	4.4050	4.4050	4.4050	4.4050	สป.วร.
1.2 ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์ความเป็นไทย	5.0060	5.0060	5.0060	5.0060	5.0060	สป.วร.
1.3 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมเครือข่ายครอบครัวคุณธรรม	3.0770	3.0770	3.0770	3.0770	3.0770	สป.วร.
1.4 ค่าใช้จ่ายในการเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรม	0.5777	0.5777	0.5777	0.5777	0.5777	สป.วร.
1.5 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมอัตลักษณ์ด้านภาษาไทย	-	6.4260	6.4260	6.4260	6.4260	สป.วร.
	4.0000	4.0000	4.0000	4.0000	4.0000	สศร.
1.6 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมขับเคลื่อน เมืองคุณธรรมสู่ความยั่งยืน	-	9.0000	9.0000	9.0000	9.0000	สป.วร.
1.7 โครงการจัดทำแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2567 – 2570)	-	8.7350	-	-	-	สป.วร.
1.8 โครงการจ้างที่ปรึกษาศึกษาแนวทางการเสริมสร้างค่านิยม ในเด็ก เยาวชน และประชาชนในบริบทปัจจุบันและบริบทโลก	-	5.0000	-	-	-	สป.วร.
1.9 ค่าใช้จ่ายในการยกระดับการรับรู้ทุนทางวัฒนธรรมเชิงคุณค่า และมูลค่าเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม	-	15.0000	15.0000	15.0000	15.0000	สป.วร.
1.10 ค่าใช้จ่ายโครงการส่งเสริม ค่านิยม จิตสำนึก คุณธรรมจริยธรรม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย	1.1052	1.1052	1.1052	1.1052	1.1052	สป.วร.
	241.5290	241.5290	241.5290	241.5290	241.5290	ศน.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
	71.1118	71.1118	71.1118	71.1118	71.1118	สวธ.
	18.9610	20.6451	22.0000	25.0000	25.0000	สศร.
2. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมด้วยมิติทางวัฒนธรรม	26.1957	26.1957	26.1957	26.1957	26.1957	สป.วธ.
2.1 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันของสังคม ในมิติทางวัฒนธรรม	4.4862	4.4862	4.4862	4.4862	4.4862	สป.วธ.
2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการการเข้าถึงพื้นที่สร้างสรรค์ และกิจกรรมทางวัฒนธรรมของกลุ่มเปราะบาง	1.6180	1.6180	1.6180	1.6180	1.6180	สป.วธ.
2.3 ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน (Seed Thailand)	1.7333	1.7333	1.7333	1.7333	1.7333	สป.วธ.
2.4 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์	5.3582	5.3582	5.3582	5.3582	5.3582	สป.วธ.
2.5 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้	13.0000	13.0000	13.0000	13.0000	13.0000	สป.วธ.
3. ผลผลิต นโยบาย แผนด้านศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม ได้รับการบริหารจัดการ	213.8428	213.8428	213.8428	213.8428	213.8428	สป.วธ.
4. ผลผลิต การส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและความเป็นไทย	34.1343	34.1343	34.1343	34.1343	34.1343	ศน.
5. โครงการเสริมสร้างเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)	10.4000	10.4000	10.4000	10.4000	10.4000	ศน.
6. โครงการสร้างค่านิยมและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ จากมรดกศิลปวัฒนธรรม	78.0000	78.0000	78.0000	78.0000	78.0000	ศก.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
7. โครงการเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทยสู่สากล	118.2734	163.2734	158.2734	158.2734	158.2734	สวธ.
7.1 สนับสนุนการสืบทอดและจัดทำคลังข้อมูลตาม พรบ. ส่งเสริม และรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559	10.4360	10.4360	10.4360	10.4360	10.4360	สวธ.
7.2 สนับสนุนชุมชนวัฒนธรรมไทยสร้างเสริมเศรษฐกิจ	23.0004	23.0004	23.0004	23.0004	23.0004	สวธ.
7.3 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการส่งเสริมการดำเนินงาน มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	22.2284	22.2284	22.2284	22.2284	22.2284	สวธ.
7.4 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการสร้างรายได้ให้แก่ศิลปิน นักแสดงพื้นบ้าน ชุมชน เจ้าของมรดกภูมิปัญญา	13.6621	13.6621	13.6621	13.6621	13.6621	สวธ.
7.5 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนายกระดับอาหารถิ่น สู่มรดกทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ความเป็นไทย	5.4060	5.4060	5.4060	5.4060	5.4060	สวธ.
7.6 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนวัฒนธรรม เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.4200	4.4200	4.4200	4.4200	4.4200	สวธ.
7.7 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการมรดกภูมิปัญญาผ้าไทยสู่สากล	39.1205	39.1205	39.1205	39.1205	39.1205	สวธ.
7.8 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการพัฒนาความรู้ทางวัฒนธรรม สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์และซอฟต์แวร์	-	5.0000	-	-	-	สวธ.
7.9 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กร ภาคีและเครือข่ายวัฒนธรรม	-	30.0000	30.0000	30.0000	30.0000	สวธ.
7.10 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพ เยาวชนในมิติวัฒนธรรม	-	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	สวธ.
8. โครงการการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในมิติวัฒนธรรม	237.9400	237.9400	237.9400	237.9400	237.9400	สวธ.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
9. โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน	7.0000	7.0000	7.0000	7.0000	7.0000	สพศ.
10. โครงการส่งเสริมการใช้ภาพยนตร์ให้เป็นสื่อการเรียนรู้	9.8870	9.8870	9.8870	9.8870	9.8870	ทก. (องค์การมหาชน)
11. โครงการศึกษาและพัฒนาเครดิตทางสังคม (Social Credit)	1.6382	-	-	-	-	ศคธ.
12. ผลผลิต ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้รับการเพิ่มคุณค่าและมูลค่า	5.3793	53.6577	59.0000	62.0000	65.0000	สศร.
13. ผลผลิตที่ 1 ศูนย์ข้อมูลและการเรียนรู้มานุษยวิทยา	50.7716	50.7716	50.7716	50.7716	50.7716	คสมส. (องค์การมหาชน)
14. ผลผลิตที่ 1 ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง ได้รับการอนุรักษ์	20.3940	20.3940	20.3940	20.3940	20.3940	ทก. (องค์การมหาชน)
15. ผลผลิตที่ 2 การบริการค้นคว้าและการเผยแพร่ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่อง	6.7150	6.7150	6.7150	6.7150	6.7150	ทก. (องค์การมหาชน)
16. โครงการสำคัญ						
16.1 โครงการภูมิรู้ ภูมิธรรม สร้างต้นกล้าคนดี (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	1.1000	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.ลำปาง)
16.2 โครงการครอบครัวรักวัฒนธรรมไทย (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	-	1.5000	-	-	-	สป.วธ. (สวจ.ตาก)
16.3 โครงการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรเครือข่าย	153.2380	153.2380	153.2380	153.2380	153.2380	ศน.
16.4 โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในเด็ก เยาวชน และประชาชน	18.3620	18.3620	18.3620	18.3620	18.3620	ศน.
16.5 โครงการจาริกเส้นทางบุญในมิติทางศาสนา	2.8000	2.8000	2.8000	2.8000	2.8000	ศน.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
16.6 โครงการเสริมสร้างเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	10.4000	10.4000	10.4000	10.4000	10.4000	ศน.
16.7 โครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	24.1050	24.1050	24.1050	24.1050	24.1050	ศน.
16.8 โครงการอำนวยการวิจัยศาสนพิธีและงานศาสนูปถัมภ์	4.1341	4.1341	4.1341	4.1341	4.1341	ศน.
16.9 โครงการอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนา	12.7300	12.7300	12.7300	12.7300	12.7300	ศน.
16.10 โครงการบูรณศาสนสถาน	12.6500	12.6500	12.6500	12.6500	12.6500	ศน.
16.11 โครงการดำเนินงานคณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลง คำขอจัดตั้งวัดคาทอลิก	1.6728	1.6728	1.6728	1.6728	1.6728	ศน.
16.12 โครงการสร้างค่านิยมและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ จากมรดกศิลปวัฒนธรรม	645.9300	645.9300	645.9300	645.9300	645.9300	ศก.
16.13 โครงการศิลปสร้างทางสุข	-	2.4941	5.0000	5.0000	6.0000	สศร.
16.14 โครงการส่งเสริมเด็กไทยเล่นดนตรี คนละ 1 ชิ้น	0.6000	0.6000	0.6000	0.6000	0.6000	สพศ.
16.15 โครงการสื่อสารเสริมสร้างคุณธรรมของสังคมไทย	0.7871	7.3053	7.3053	7.3053	7.3053	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.16 โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรคุณธรรมสู่มาตรฐานคุณธรรม	3.0020	30.0000	30.0000	30.0000	30.0000	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.17 โครงการพัฒนาวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมและประเมินรับรอง องค์กรคุณธรรม	2.5555	18.0720	18.0720	18.0720	18.0720	ศคธ. (องค์การมหาชน)

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
16.18 โครงการนวัตกรรมระบบพฤติกรรมไทย	10.2950	49.3848	49.3848	49.3848	49.3848	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.19 โครงการสนับสนุนนโยบายส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม	60.0000	60.0000	60.0000	60.0000	60.0000	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.20 โครงการพัฒนาครอบครัวพลังบวกในสังคมไทย	2.9508	8.9042	8.9042	8.9042	8.9042	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.21 โครงการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศดิจิทัลด้านคุณธรรม	31.6500	31.6500	31.6500	31.6500	31.6500	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.22 โครงการสมัชชาคุณธรรม	30.0000	30.0000	30.0000	30.0000	30.0000	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.23 โครงการส่งเสริมและขยายผลบุคคลและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม	4.1297	9.8727	9.8727	9.8727	9.8727	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.24 โครงการสื่อสารเสริมสร้างคุณธรรมของสังคมไทย	5.9592	5.9592	5.9592	5.9592	5.9592	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.25 โครงการศึกษาและพัฒนาเครดิตทางสังคม	-	8.2052	8.2052	8.2052	8.2052	ศคธ. (องค์การมหาชน)
16.26 โครงการสนับสนุนทุนเพื่อพัฒนาและผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์	300.0000	300.0000	300.0000	300.0000	300.0000	กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

5.2.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และการสร้างสรรค์งานด้านศิลปวัฒนธรรม

* หมายเหตุ : ไม่รวมงบบุคลากร

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
1. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้สอนในยุคไทยแลนด์ 4.0	2.2500	2.2500	2.2500	2.2500	2.2500	สพศ.
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะผู้เรียนด้านนาฏศิลป์ ดนตรี คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21	5.9024	5.9024	5.9024	5.9024	5.9024	สพศ.
3. โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม	225.0081	226.0000	226.0000	226.0000	226.0000	สพศ.
4. โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	68.6026	69.0000	69.0000	69.0000	69.0000	สพศ.
5. ผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม	81.1371	81.1371	81.1371	81.1371	81.1371	สพศ.
6. ผลผลิต การบริการสังคม	34.3012	34.3012	34.3012	34.3012	34.3012	สพศ.
7. โครงการสำคัญ						
7.1 โครงการสัมมนาสัญจร ส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่เป้าหมาย	-	0.4500	-	-	-	สป.วธ
7.2 โครงการพัฒนาพื้นที่ทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น	7.0886	7.0886	7.0886	7.0886	7.0886	สป.วธ.
7.3 โครงการศูนย์สร้างสรรค์และพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรมไทย	2.2215	2.2150	2.2150	2.2150	2.2150	สป.วธ.
	712.7577	-	-	-	-	ศก.
7.4 โครงการยกระดับแหล่งมรดกศิลปวัฒนธรรม	30.1088	30.1088	30.1088	30.1088	30.1088	ศก.
7.5 โครงการพัฒนาและส่งเสริมหอสมุดแห่งชาติเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ตลอดชีวิต (หอสมุดแห่งชาติส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	ศก.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
7.6 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมเพื่อประชาชน ด้วย QR AR หรือ VR (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	80.0000	80.0000	80.0000	80.0000	80.0000	ศก.
7.7 โครงการพิพิธภัณฑ์บันดาลัย : การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากคุณค่า วัตถุทางวัฒนธรรมของพิพิธภัณฑ์ (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	3.0000	3.0000	3.0000	3.0000	3.0000	ศก.
7.8 โครงการพัฒนาระบบการให้บริการจดหมายเหตุเพื่อประชาชน หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	33.3500	33.3500	33.3500	33.3500	33.3500	ศก.
7.9 โครงการระบบวิเคราะห์ข้อมูลมรดกศิลปวัฒนธรรม กรมศิลปากร (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	18.0000	18.0000	18.0000	18.0000	18.0000	ศก.
7.10 โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนสู่การเป็นเมืองแห่งศิลปะ	9.2700	8.5017	12.0000	15.0000	15.0000	สศร.
7.11 โครงการส่งเสริมและพัฒนาศิลปะสร้างสรรค์	11.3850	12.9114	25.0000	32.5000	42.0000	สศร.
7.12 โครงการจัดฉายภาพยนตร์เพื่อส่งเสริมการใช้ภาพยนตร์ เป็นสื่อแห่งการเรียนรู้ (โครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	12.0632	12.0632	12.0632	12.0632	12.0632	หอภาพยนตร์ (องค์การ มหาชน)

5.2.6 ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมสู่ระดับนานาชาติ

* หมายเหตุ : ไม่รวมงบบุคลากร

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
1. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	324.4787	324.4787	324.4787	324.4787	324.4787	สป.วธ.
2. โครงการส่งเสริมเครือข่ายทางสังคมต่อการจัดการทุจริต ด้วยมิติทางวัฒนธรรมและมีมิติด้านสังคม	2.8700	2.8700	2.8700	2.8700	2.8700	ศคธ. (องค์การมหาชน)
3. โครงการสำคัญ						
3.1 โครงการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายของกระทรวงวัฒนธรรม	1.5000	1.5000	1.5000	1.5000	1.5000	สป.วธ.)
3.2 โครงการจัดทำสถิติเศรษฐกิจวัฒนธรรมเพื่อยกระดับอุตสาหกรรม วัฒนธรรมสร้างสรรค์ ตามกรอบตัวชี้วัดด้านวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา อย่างยั่งยืนขององค์การยูเนสโก (The Culture 2030 Indicators)	-	7.5625	7.5625	7.5625	7.5625	สป.วธ.
3.3 การส่งเสริมการขับเคลื่อนกระทรวงวัฒนธรรมสู่ภาคธุรกิจดิจิทัล และเตรียมพร้อมสู่เศรษฐกิจแพลตฟอร์ม	-	-	-	-	-	สป.วธ.
1) โครงการจ้างพัฒนาเว็บไซต์ http://contentthailand.com	-	0.7500	0.7500	0.7500	0.7500	สป.วธ.
2) โครงการพัฒนาระบบสถาปัตยกรรมองค์กรของกระทรวงวัฒนธรรม	-	26.9810	-	-	-	สป.วธ.
3) โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลกระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2567 - 2571	-	12.015	-	-	-	สป.วธ.
4) โครงการพัฒนาต่อยอดระบบมาตรฐานข้อมูลกลางของกระทรวง วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาไปสู่ข้อมูลใหญ่	-	33.1185	-	-	-	สป.วธ.
5) การพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อการบูรณาการเผยแพร่และให้บริการ ข้อมูลสื่อวัฒนธรรมไทย (Soft Power (5F+) Media Sharing Platform	-	80.0000	-	-	-	สป.วธ.

ผลผลิต/โครงการ/โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					หน่วยงาน รับผิดชอบ
	ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	2566	2567	2568	2569	2570	
6) โครงการพัฒนาระบบคลังมรดกภูมิปัญญามวยไทย (Muaythai Knowledge Hub) เพื่อสืบสานและต่อยอดตำนานมวยไทยสู่เวทีโลก ด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริง	-	29.9529	-	-	-	สป.วธ.
7) โครงการพัฒนา ปรับปรุง และต่อยอดศูนย์ข้อมูลใหญ่ กระทรวงวัฒนธรรมด้วยเทคโนโลยี โลกเสมือนจริง	-	84.2325	-	-	-	สป.วธ.
8) โครงการพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลโครงการ	-	-	18.0000	-	-	สป.วธ.
9) โครงการพัฒนาระบบกระบวนการงานอัตโนมัติโดยใช้ซอฟต์แวร์ หุ่นยนต์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน	-	-	35.0000	-	-	สป.วธ.
10) โครงการพัฒนากล้องข้อมูลและระบบวิเคราะห์ข้อมูลเสี่ยง ด้านศิลปะการแสดงและดนตรีไทย	-	-	25.0000	-	-	สป.วธ.
11) โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มซอฟต์แวร์อัจฉริยะ เพื่อการเจาะลึกกระแสโลกและตอบสนองเชิงนโยบาย และมาตรการส่งเสริมคุณค่าวัฒนธรรมไทยให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย	-	-	46.5000	46.5000	-	สป.วธ.
12) โครงการจัดทำระบบแพลตฟอร์มบริการจัดการสินทรัพย์ดิจิทัล NFT แก่ศิลปินพื้นบ้าน	-	-	-	45.0000	-	สป.วธ.
13) โครงการพัฒนาระบบบริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	-	-	-	-	40.0000	สป.วธ.
3.4 โครงการศึกษา สำรวจ ทูลทางวัฒนธรรมใหม่ ๆ ในท้องถิ่น	7.4245	7.4245	7.4245	7.4245	7.4245	สป.วธ.
3.5 โครงการส่งเสริมเครือข่ายทางสังคมต่อต้านการทุจริต ด้วยมิติทางวัฒนธรรมและมิติด้านสังคม (โครงการสำคัญตามมติ คณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566)	5.6194	5.6194	5.6194	5.6194	5.6194	ศคธ. (องค์การมหาชน)